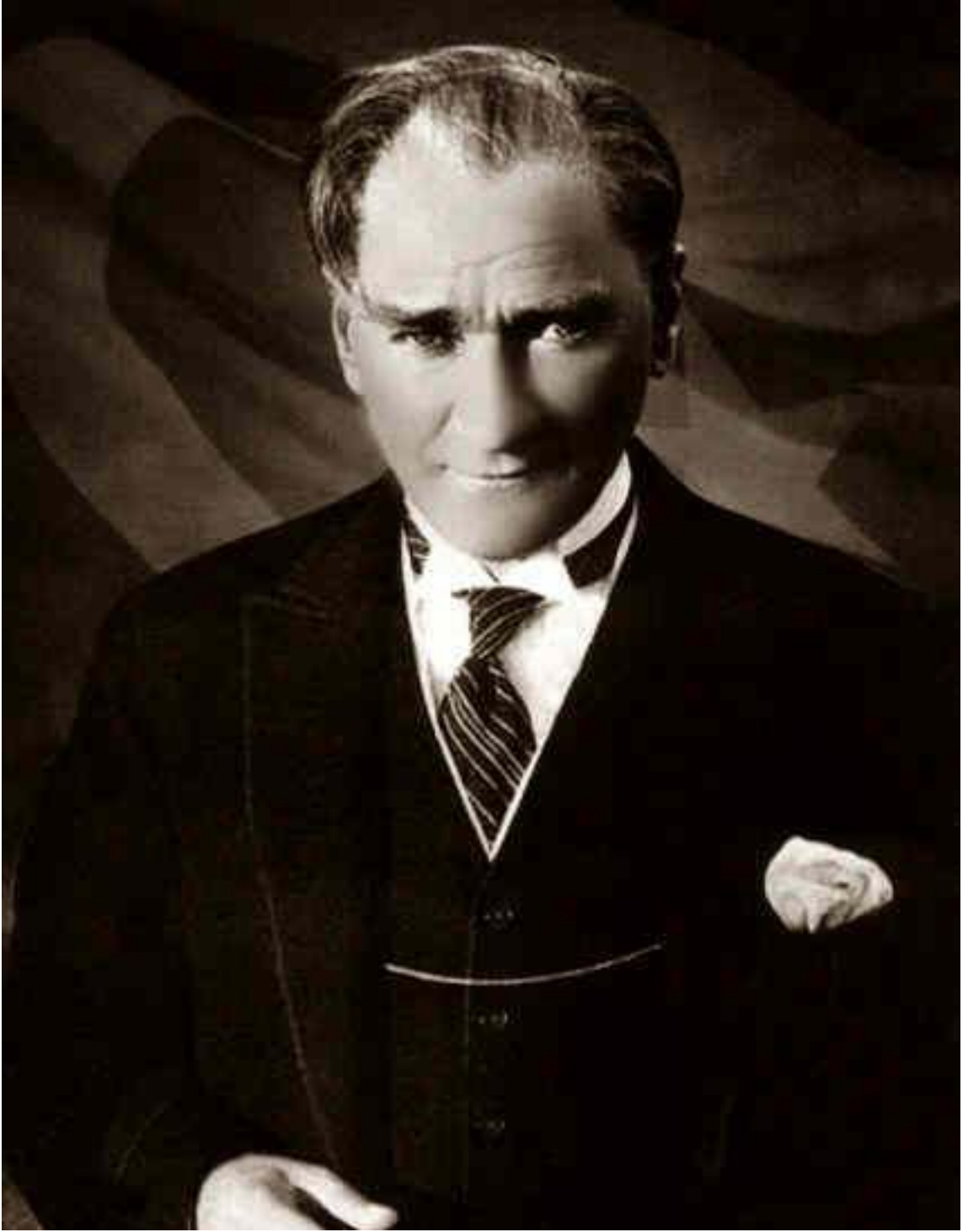

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

İDARE FAALİYET RAPORU 2011

Bir ÷lke ki;

*G÷mr÷k işlemlerini kendi yapamaz,
G÷mr÷k vergilerini kendi toplayamaz,
Bittabiiki
O ÷lkeye bağımsız denemez.*

BAKAN SUNUŞU

Hayati YAZICI
Bakan

Bakanlıkların yeniden yapılandırılması kapsamında yapılan yeni düzenlemelerden biri de; 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızın kurulması olmuştur.

Bakanlığın kurulmasındaki temel amacımız gümrük ve ticaret işlemlerini birleştirerek eşyanın gözetimine gümrüklerde başlayıp, nihai tüketiciye kadar tüm arz zinciri boyunca etkin bir kontrol sağlamaktır.

Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş sürecinde küresel dinamiklerin beraberinde getirdiği toplumsal, siyasal, ekonomik, felsefi ve kültürel değişim ve dönüşümler; modern toplumun düşünce ve davranış kalıplarını değiştirmiştir.

Ekonomik alandaki başarıların sürdürülebilir olması; ancak kamu yönetiminin uyumlu ve destekleyici bir yapıya sahip olmasıyla mümkündür.

Kamu yönetimimizin dünyadaki gelişmelere uyum sağlaması ve toplumun değişen taleplerini zamanında karşılayabilmesi amacıyla uygulamaya konulan “Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma” hareketi kapsamlı bir değişimi ve dönüşümü içermektedir.

21. Yüzyıl yönetim anlayışının eksenini oluşturan “iyi yönetim” in dayandığı temel değerler üzerine inşaa edilen bu yapılanma;

Kamu kuruluşlarının hizmet performanslarının arttırılmasını, kamu harcamalarında disiplinin sağlanmasını, bütçe açıklarının giderilmesini; kaynak kullanımında verimlilik ve etkinliğin yükseltilmesini esas almaktadır.

Kamu kurumlarının politika geliştirme kapasitelerini güçlendirmesini, performanslarını sürekli iyileştirmesini, kaynaklarını belirlemiş oldukları önceliklere göre dağıtmasını, hesap verilebilirliği ve şeffaflığı amaçlayan bu yapılanma ile kamu mali yönetim sistemine dinamizm getirilmiştir.

Görev alanında belirleyici, sınırlarda Türkiye'nin vitrini, yeni nesil bir gümrük idaresi ile birlikte girişimcilige, yenilikçilige ve yüksek katma değerli teknoloji üretimine dayalı ekonomik yapısıyla, Avrasya'nın mal ve hizmet üretim üssü hâline gelen ve dünyanın en gelişmiş on ülkesi içinde yer alan bir Türkiye'nin oluşumunda öncü olmak vizyonu ile hareket eden Bakanlığımızın 2011 yılı Faaliyet Raporunun hayırlı olmasını diliyorum.

MÜSTEŞAR SUNUŞU

Ziya ALTUNYALDIZ
Müsteşar

8 Haziran 2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları düzenlenmiştir.

Bakanlığımız bünyesinde ticaret ile gümrüklerin birleşmesi; haksız rekabetin önlenmesi, maliyetlerin düşürülmesi, ticaretin etik kurallar çerçevesinde yapılması bakımından son derece önemli sonuçlar getirecektir.

Tüm dünyada yaşanan gelişmeler paralelinde, kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması zaruri hale gelmiş; katılımcılığın ön planda olduğu, hesap verebilen, daha küçük ancak etkin bir kamu yönetimi anlayışı değer kazanarak, vatandaş ve kalite odaklı bir sistem, verimlilik ve etkinlik kavramları ön plana çıkmıştır.

Çağımızın yönetim modelinin gerektirdiği gibi, katılımcı, sonuca, çözüme ve eyleme odaklı bir çalışma anlayışını benimseyen Bakanlığımız, çağdaş kamu yönetimi anlayışının gerektirdiği düzenlemelere yer vermek suretiyle; etkili, verimli, süratli ve kaliteli bir şekilde faaliyetlerini yürütmektedir.

Kamu idarelerinin bir mali yılın faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde gerçekleştirdikleri faaliyet ve projeleri ölçmek ve performans değerlendirmesini yapmak üzere hazırladıkları faaliyet raporları, ilgili taraflar ile kamuoyunun bilgi sahibi olmasını sağlayacak önemli bir kamu mali yönetimi aracıdır.

Bu doğrultuda hazırlanan, Bakanlığımızın 2011 yılı Faaliyet Raporunun bundan sonraki çalışmalarımıza da katkıda bulunacağı inancıyla, raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum.

I. GENEL BİLGİLER

A- MİSYON VE VİZYON	1
B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	2
C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	4
1. Tarihçe.....	4
2. Fiziksel Yapı.....	5
3. Örgüt Yapısı.....	11
4. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar.....	16
5. İnsan Kaynakları	25
6. Sunulan Hizmetler	33
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	33
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	33
İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34
RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	34
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	35
ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	35
KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	35
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	36
TASFİYE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	36
REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI.....	37
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	37
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ.....	38
PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI.....	38
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI.....	38
DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	38
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI.....	39
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ.....	39
ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ.....	39
7. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	39

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A- İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ.....	40
B- TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER.....	40

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- MALİ BİLGİLER	42
1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	42
2. Mali Denetim Sonuçları.....	49
B- PERFORMANS BİLGİLERİ.....	50
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	50

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÜSTÜNLÜKLER, ZAYIFLIKLAR VE DEĞERLENDİRME	126
---	-----

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

A- 2012 YILI EYLEM VE HEDEFLERİ	127
---------------------------------------	-----

VI. EKLER

- EK-1: Mevzuat Çalışmaları
EK-2 : Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı
EK-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

I. GENEL BİLGİLER

A- MİSYON VE VİZYON

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Misyon ve Vizyonu

06/04/2011 tarih ve 6223 sayılı Kanun kapsamında bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde 08/06/2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak teşkilatlanan Bakanlığımızın Misyon ve Vizyonu, çalışmaları devam eden "2013-2017 Stratejik Planı" ile belirlenecektir.

B- YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

06/04/2011 tarih ve 6223 sayılı Kanun kapsamında bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde, 08/06/2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname** ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiş olup, Bakanlığımızın görevleri şunlardır:

a) Gümrük politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak ve uygulamak; gümrük hizmetlerinin süratli, etkili, verimli, belirlenmiş standartlara uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek.

b) İç ticaret hizmetlerine ilişkin ana hedef ve politikaların belirlenmesine yardımcı olmak, belirlenen ticaret politikasını uygulamak, gerekli koordinasyonu sağlamak.

c) Diğer kurum ve kuruluşların iç ticaret politikasını etkileyen faaliyet, temas ve düzenlemelerinin, genel ticaret politikasına uygunluğunu sağlamak; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği halinde söz konusu faaliyet, temas ve düzenlemelerin koordinasyonunu ve yürütülmesini temin etmek.

ç) Gümrük Kanunu, gümrük işlemleriyle ilgili diğer mevzuat ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak; gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma ilişkin iş ve işlemleri yürütmek; gümrük kontrolüne tabi kişi, eşya ve araçların muayene ve kontrolünü yapmak.

d) Gümrük tarifesini hazırlamak; gümrük vergileri ile gümrük idarelerince tahsil edilmesi gereken vergi, fon ve diğer mali yüklerin tahakkuk, tahsil, takip ve kontrolünü yapmak; ertelenmiş kontrol ve sonradan kontrol hizmetlerini yürütmek; ihtilaflı durumlarda uzlaşmaya ilişkin işlemleri düzenlemek ve yürütmek; gümrük işleriyle ilgili istatistiki bilgileri üretmek, toplamak, değerlendirmek ve açıklamak.

e) Geçici depolama yerleri, antrepolar, ambarlar, lojistik merkezleri, tasfiyelik eşya depoları, mağazalar ve satış reyonları açılması ve işletilmesine izin vermek, işletmek, işlettirmek ve denetlemek; gümrük mevzuatına göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiye işlemlerini yürütmek.

f) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak.

g) Kara ve demiryolu kapıları ile gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında, serbest bölgeler, antrepolar ile gümrüklü yer ve sahalarda ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gümrük muhafaza görevlerini yerine getirmek.

ğ) Gümrüklü yer ve sahalarda koordinasyonu sağlamak ve kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak.

h) Bakanlık hizmetlerine ilişkin olarak uluslararası kuruluşların ve Avrupa Birliğinin çalışmalarını takip etmek, Avrupa Birliğine uyum çalışmalarını yürütmek ve bu konularda görüş oluşturmak.

i) Teknik mevzuatı bulunmayan ve doğrudan tüketiciye sunulan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak veya yaptırmak, denetimlere dair mevzuat, politika ve uygulamaların koordinasyonunu sağlamak.

i) Ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait hizmetleri ilgili diğer bakanlıklarla işbirliği suretiyle yürütmek.

j) Evrensel kabul görmüş tüketici haklarının sağlanması ve korunmasına yönelik hukuki ve idari tedbirleri almak, tüketicinin korunmasını sağlayıcı inceleme, araştırma ve düzenlemeler yapmak.

k) Esnaf ve sanatkârlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, sonuçları izlemek ve değerlendirmek.

l) Şirketler, kooperatifler ve ticaret sicili memurlukları ile esnaf ve sanatkâr sicil kayıtlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek ve bunları denetlemek.

m) Bakanlığın görev alanına giren konularda laboratuvarlar kurmak ve çalışmalarını yürütmek.

n) Gümrük müşaviri ve yardımcısıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek.

o) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

C- İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Tarihçe

Türk Gümrük İdaresinin Anadolu Beyliklerinden Osmanlı İmparatorluğuna, Osmanlıdan Türkiye Cumhuriyeti Devletine kadar gelişerek devam eden uzun bir gelişim öyküsü olduğu bilinmektedir.

Kurtuluş Savaşı sonrası Lozan Anlaşması nedeniyle bir bekleme dönemi geçirilmiş, Cumhuriyet döneminin ilk uygulaması 1929'da yürürlüğe giren 1499 sayılı "Gümrük Tarifesi Kanunu" olmuştur. Bu tarife uygulaması nedeniyle artan kaçakçılık faaliyetlerini önlemek için, 02.06.1929 tarihinde 1510 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibi Kanunu yürürlüğe konulmuştur.

30.12.1929 tarihinde 1909 sayılı Kanunla gümrükler müstakil bir bakanlık olarak teşkilatlandırılarak "Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti" kurulmuş, kaçakçılıkla mücadele görev ve yetkisi de bu Bakanlığın bünyesine verilmiştir. 1931'de kaçakçılıkla mücadele amaçlı yarı askeri "Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı" kurulmuştur. 29.03.1932 tarihli ve 1989 sayılı Kanunla Maliye Bakanlığına bağlı olan Tekel İdare ve İşletmeleri de bu Bakanlığa bağlanarak Bakanlığın kuruluşu tamamlanmıştır.

1918 yılından itibaren yürürlükte olan ve değişen ekonomik koşullar karşısında yetersiz kalan Gümrük Kanunu 1949 yılında kaldırılarak 5383 sayılı "Gümrük Kanunu" çıkarılmıştır.

Cenevre'de imzalanarak 1948 yılında yürürlüğe konulan Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) paralelinde; gümrük mevzuatının basitleştirilmesi, formalitelerinin azaltılması ve mevzuat uyumunun sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar sonucu 1950 yılında Brüksel'de Gümrük İşbirliği Konseyi kurulmuş ve ülkemiz bu Konseyin ilk üye ülkeleri arasında yer almıştır. Ayrıca, o dönemde hazırlanan Nomenklatör ve Kıymet Sözleşmelerine dahil olunarak 1916 yılında yürürlüğe konulan spesifik tarifeden çıkmış, yerine kıymet esasına dayalı vergilendirme dönemine geçilmiştir.

1931 yılında kurulan yarı askeri nitelikteki Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı 1956'da kaldırılmış ve sivilleşerek Gümrük Muhafaza Müdürlüğü ismini almıştır.

13.12.1983 tarihli ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı şeklinde birleştirilmiştir.

Bu yapı 02.07.1993 tarihli ve 485 sayılı "Gümrük Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile Başbakanlığa bağlı müstakil bir "Bakanlık" olarak yeniden teşkilatlanana kadar devam etmiştir.

Türkiye-Avrupa Topluluğu 36'ncı Ortaklık Konseyinin 06.03.1995 tarihli Kararı ile 01.01.1996 tarihinde başlamak üzere taraflar arasında "Gümrük Birliği" tesisi öngörülmüştür. Avrupa Birliği mevzuatına uyuma ilişkin 01.01.1996 tarihinden itibaren Gümrük Birliği uygulamaları Türk gümrüklerinde başlatılmıştır.

Ülkemizin Gümrük Birliğine girmesi nedeniyle Topluluk Gümrük kodunda yer alan hükümlerin, Ortaklık Konseyi Kararı gereğince Gümrük Kanununa yansıtılması amacıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu 1999'da yayımlanmış ve 2007 yılında yayımlanan 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile de bütün gümrük suçlarına ilişkin yeni düzenlemeler yapılmıştır. 05.04.2007 tarihli ve 5622 sayılı "Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Gümrük Bakanlığına Bağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile TASİŞ Genel Müdürlüğü, Bakanlığımıza bağlanmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 08/06/2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe girmiş, bu Kanun Hükmünde Kararname ile gümrük teşkilatı yeniden bakanlık düzeyinde yapılandırılmıştır.

2. Fiziksel Yapı

Merkezde 7 ayrı binada hizmetlerini yürüten Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızı yeni hizmet binasına kavuşturmak amacıyla Bakanlığımız ile TOKİ Başkanlığı arasında 29/05/2009 tarihinde protokol imzalanmış, 23/02/2010 tarihinde başlanılan hizmet binası yapımı çalışmaları, Eskişehir Yolu 9.km'de 43.669,5 m² yüzölçümlü alan üzerinde hızla devam etmekte olup, %88 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Ayrıca; 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında

Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Bakanlığımıza, 4 yeni Genel Müdürlüğün ilave edilmesinden dolayı halen yapımı devam eden hizmet binasının yetersiz kalması nedeniyle ihtiyaç duyulan "Ek Hizmet Binası" inşaatı çalışmaları devam etmektedir.

Diğer taraftan; Bakanlığımızın eğitim faaliyetlerinin, AB standartlarına uygun, hem ulusal, hem de uluslararası eğitim etkinlikleri için kullanılacak, AB Merkezli Eğitimler için yeterli özellik ve donanıma sahip bir eğitim tesisinde yürütülmesi amacıyla, "Eğitim Merkezi Hizmet Binası Yapımı" çalışmaları Akyurt Havaalanı Yolu 24.km'de 19.601 m² yüzölçümlü alan üzerinde hızla devam etmekte olup, %92 fiziki gerçekleştirme sağlanmıştır.

Merkez Teşkilatı

Hükümet Meydanı No: 2 Ulus/ANKARA adresinde bulunan ana hizmet binasında (Tarihi Bina); Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Makamı, Müsteşar Yardımcıları, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Personel Dairesi Başkanlığı,

Anafartalar Caddesi No: 6 Ulus/ANKARA adresindeki hizmet binasında; Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Ankara Grubu, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

Rüzgârlı Caddesi Agâh Efendi Sokak No: 4 Ulus/ANKARA adresinde bulunan binada, Eğitim Dairesi Başkanlığı,

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 6 Kızılay/ANKARA adresindeki ek hizmet binasında Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve İç Denetim Birim Başkanlığı,

İstanbul Caddesi No:24 Ulus/ANKARA adresinde bulunan binada Bakanlık Müşavirleri,

Eskişehir Yolu TOBB İkiz Binalarda, İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü hizmetlerini yürütmektedirler.

Güzelhisar Mahallesi No: 304 Akyurt adresindeki hizmet binasında ise Kurum Arşivi bulunmaktadır.

Taşra Teşkilatı

Bakanlığımız taşrada; Hazine taşınmazlarından tahsis edilen veya kiralanın, döner sermaye imkanları ile satın alınan, yaptırılan ya da başka kurum ve kuruluşlara ait hizmet binalarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Başta sınır kapıları olmak üzere hizmet binalarının bir kısmı Katılımcı Model (Konya, Kayseri, Eskişehir, Aksaray, Sakarya, Gebze Gümrük Müdürlükleri ile Akçakale Gümrük Muhafaza Müdürlüğü), bir kısmı Yap-İşlet-Devret Modeli, bir kısmı da bütçe imkanları ile yenilenmiş, (Hamzabeyli, Yeşilköy ve Esenboğa) olup, İstanbul, Doğu Anadolu (Van) ve İpekyolu (Diyarbakır) Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü hizmet binalarının (kompleksi) yapım çalışmalarını devam etmektedir.

Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ile bağlantılarının hizmet yürüttüğü binalar ile taşra teşkilatına tahsisli lojmanların muhtelif bakım-onarım giderleri bütçe kaynaklarından karşılanmıştır.

Diğer taraftan; Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine bağlı ve yükümlülerle birebir irtibatlı olan tüm idarelerde kapalı devre kamera sistemi kurulması planlanmış ve bu sistem ile gümrük idarelerinin ve çalışan personelin takibi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, (Mülga) Bursa, İzmit, Mersin, Trabzon, Antalya ve Habur Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlükleri ile bağlantılarında kurulum işlemleri tamamlanmış olup, faaliyete geçirilmiştir.

Tablo 1: Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri

Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Ankara)
Batı Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Antalya)
Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Bursa)
Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Edirne)
Gap Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Gaziantep)
Doğu Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Van)
İpekyolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Diyarbakır)
Doğu Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Hatay)
İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (İstanbul)
Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (İzmir)
Doğu Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Kocaeli)
Fırat Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Malatya)
Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Mersin)
Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Samsun)
Doğu Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Trabzon)
Batı Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Tekirdağ)

Yap-İşlet-Devret (YİD) Modeli

Gümrük kapılarında Yap-İşlet-Devret Modelinin uygulanması yönünde 2001 yılında başlayan çalışmalar kapsamında; **20** kara sınır kapısı ve **1** adet iç gümrük idaresinin yeniden yapılandırılması konusunda Yüksek Planlama Kurulundan (YPK) yetki kararı alınmış, Erenköy Gümrük Tesisleri ve Lojistik Merkezinin YİD modeli ile yapılandırılması için YPK'dan yetki talebinde bulunulmuştur. Bunlardan Gürbulak, İpsala, Cilvegözü, Habur, Kapıkule, Hamzabeyli, Sarp kara sınır kapıları YİD Modeli ile yeniden yapılandırılarak muhtelif tarihlerde işletmeye açılmıştır.

Tablo 2: Gümrük İdarelerinin YİD Modeli ile Yeniden Yapılandırma Durumları

GÜMRÜK İDARESİ		DURUMU	İŞLETİCİ KURULUŞ VE FAALİYETE GEÇME TARİHİ
1	Gürbulak Kara Sınır Kapısı	Faal	UND Gürbulak Gümrük İşletmeleri Yatırım A. Ş. 29.03.2003
2	İpsala Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/UMAT Gümrük ve Turizm İşletmeleri A. Ş. 01.01.2004
3	Cilvegözü Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 13.06.2007
4	Habur Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 10.07.2006
5	Kapıkule Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 21.11.2008
6	Hamzabeyli Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 04.04.2009
7	Sarp Kara Sınır Kapısı	Faal	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş) 07.03.2009
8	Nusaybin Kara Sınır Kapısı	Yatırım süreci tamamlanmış olup, Geçici Kabul aşamasına gelinmiştir. Suriye tarafı Kamışlı kapısıyla ilgili talebimiz üzerine Dışişleri Bakanlığından alınan 01.08.2011 tarihli yazıda, Suriye'nin içinde bulunduğu durum nedeniyle projenin hızlandırılmasının beklenilmediği, her halükarda karar verici mercinin Suriye Maliye Bakanlığı olduğu belirtilmektedir. Nusaybin ve Kamışlı Gümrük Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşma 8 Mayıs 2010 tarihinde imzalanmıştır. 'Nusaybin ve Kamışlı Ortak Gümrük Kapılarındaki Araç ve Yolcu Geçiş ve Mesai Saatlerinin Uyumlaştırılması ile İşbirliğine Dair Protokol', 03 Ekim 2010 tarihinde imzalanmıştır.	TOBB/GTİ (Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş)
9	Dilucu Kara Sınır Kapısı	YİD Koordinasyon Kurulu'nca daha önce hazırlanan uygulama projesinin ortak kapı konseptine uygun olarak (gerekirse tek kapı) revize edilmesine karar verilmiştir. Ayrıca yerleşim için parseller belirlenmiş, 598 numaralı parselin Karayolları Genel Müdürlüğünce kamulaştırıldığı ve mülkiyetinin anılan Genel Müdürlükte olduğu tespit edilmiştir. Bu parselin Bakanlığımıza bedelsiz olarak tahsisi	

		istenilmiş, ancak Karayolları Genel Müdürlüğünce söz konusu taşınmazın 6001 sayılı Kanun gereği tahsisinin mümkün olmadığı, ancak bedeli mukabilinde kullanılmasının uygun görüldüğü bildirilmiştir. Diğer taraftan TİGEM'e ait olduğu tespit edilen 599 ve 600 numaralı parseller için 101.915,21 TL kamulaştırma bedeli maliyet hesabına dâhil edilmek koşuluyla TOBB'dan istenilmiştir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır.	
10	Akçakale Kara Sınır Kapısı	Yatırımın yapılacağı sahada bulunan mayınların temizliği için Milli Savunma Bakanlığınca Valiliğe yetki devri yapılmıştır. Valilik tarafından imar çalışmaları bitirilmekle birlikte bazı parsellerin kamulaştırma işlemleri tamamlandıktan sonra mayın temizliği yapılacaktır. Mayın temizliğini müteakip yüklenici seçimi yapılarak, yatırıma başlanılacaktır. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, görevlendirme yapılarak yatırıma başlanılacaktır.	
11	Türkgözü Kara Sınır Kapısı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı nezdinde yargıya intikal ettirilen hizmet binası ile ilgili dava sonucuna göre Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında yapılandırma çalışmaları yürütülecektir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır. "Posof/Türkgözü-Akhaltisikhe" Kara Gümrük Geçiş Noktaları'nın Ortak Kullanımına Dair Anlaşma 08/10/2010 tarihinde imzalanmıştır.	
12	Esendere Kara Sınır Kapısı	Gerekli arsa tahsisleri yapılması için Valiliğe hitaplı 14/12/2010 tarihli yazı ile girişimde bulunulmuştur. Projenin yapılacağı arazinin tahsisini müteakip firma görevlendirmesi safhasına gelinecektir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır. "Esendere - Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşma" 22.03.2010 tarihinde imzalanmıştır.	
13	Dereköy Kara Sınır Kapısı	Mimari Avan projeler onaylanmıştır. Ülkelerarası gelişmeler dikkate alınarak çalışmalar sürdürülecektir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır..	
14	Karkamış Kara Sınır Kapısı	Milli Savunma Bakanlığınca Valiliğe verilen yetki çerçevesinde Valilikçe mayın temizlenmesini müteakip yatırımın yapılacağı alan Bakanlığımıza 20/12/2010 tarihinde tahsis edilmiştir. Mayın temizliği için protokol imzalanmış olup, Valilikten alınan 30/11/2011 tarihli yazıda mayınlı arazinin temizlendiği bilgisi alınmıştır. Mayın temizleme bedeli yatırım bedeline dahil edilmek koşuluyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden talep edilmiştir. Yeni gümrük kapısının bağlantı yollarının yapılması talebi 28/09/2011 tarihinde Ulaştırma Bakanlığınca gönderilmiştir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır.	
15	Öncüpınar Kara Sınır Kapısı	Gümrük tesislerinin konuşlanması planlanan arazilerin mayın temizliği için Kilis Valiliğinin yetkilendirilmesi 06.05.2011 tarihinde MSB'den talep edilmiştir. Alınan 18.05.2011 tarihli cevabi yazıda, mayın temizliği işi için koordinat ve yüzölçümlerine ihtiyaç duyulduğu bildirilmiş olup söz konusu tespit çalışmaları sürdürülmektedir. Kapının modernize edilmesi için belirlenen alanlara ek olarak 915 nolu parselin projeye dahil edilmesi hususunda YİD Koordinasyon Kurulu Kararı alınmıştır. Bu karar doğrultusunda işlem tesis edilmesi ve anılan Bakanlığa bildirilmesi için kullanılacak arazilerin koordinat ve yüzölçümlerinin belirlenmesi Valilikten istenilmiştir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, projenin yapılacağı arazinin mayından arındırılmasını müteakip yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanacaktır.	

16	Yayladağı Kara Sınır Kapısı	Yolun TIR trafiğine açılması beklenilmektedir. TIR trafiğine açılmaması halinde durumu yeniden değerlendirilecektir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır.	
17	Pazarkule Kara Sınır Kapısı	Pazarkule Gümrük Kapısının TIR trafiğine açılmasına elverişli daha uygun bir yere taşınması hususu 2007 yılı Aralık ayında Yunanistan tarafına teklif edilmiş ancak Yunanistan tarafı önceliklerinin Kipi-İpsala arasında yapılacak ikinci köprü olduğunu bildirmiştir. Ülkelerarası gelişmelere göre kapının yeniden yapılandırılması çalışmaları yürütülecektir. Karşı ülkenin TIR trafiğine uygun yol yapım çalışmaları olmadığından, uygun yol inşa edilene kadar yolcu trafiğine hizmet edecek bir kapı olarak yapılması düşünülmektedir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır.	
18	Ali Rıza Efendi Kara Sınır Kapısı	Irak ile ülkemiz aramızda bu kapının açılmasına yönelik hususların netleştirilmesini müteakip modernizasyon çalışmaları sürdürülecektir. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır.	
19	Halkalı Gümrük Müdürlüğü	Halkalı Gümrük tesislerinin İstanbul dışında bir yere taşınması için Büyükçekmece İlçesi Muratbey Mahallesiindeki 217 dönümlük arazinin Bakanlığımıza tahsisi yapılmış olup tapu tahsis çalışmaları tamamlanmıştır. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır.	
20	Çıldır/Aktaş Gümrük Kapısı	Ardahan Valiliği nezdinde yürütülen kamulaştırma ve tahsis işlemleri sonuçlandırılmış olup, firma görevlendirmesini müteakip yatırım çalışmalarına başlanılacaktır. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır..	
21	Kapıköy Gümrük Kapısı	16.04.2011 tarihinde Kapı, küçük araç ve yolcu işlemlerine açılmıştır. Yatırım yapılacağı alanın kamulaştırma ve tahsis işlemleri Van Valiliği nezdinde yürütülmektedir. Yüklenici seçimi sonucunda yatırım çalışmalarına başlanacaktır. Bakanlık Makamından üçten az istekliden teklif alma Onayı ve Görevlendirme Komisyon Onayı alınmış olup, yüklenici seçimi yapılarak yatırıma başlanılacaktır. Kapıköy - Razi Gümrük Kapılarının Ortak Kullanımına zaptı 14.02.2011 tarihinde, Tahran'da imzalanmıştır.	
22	Erenköy Gümrük ve Tesisleri	Ataşehir ilçesi, Kayışdağı mahallesinde bulunan idaremize tahsisli Erenköy ve TASIŞ birimlerinin hizmet verdiği taşınmazın TOKİ'ye devri karşılığında, TOKİ tarafından İstanbul ili Tuzla ilçesi, Orhanlı-Aydınlı mahalleri içerisinde yer önerilmiştir. Lojistik üs olarak faaliyet yürütülmesi öngörülmektedir. 900 dönümlük bir arazi talep edilmiştir. TOKİ 'nin kamulaştırma işlemleri devam etmektedir.	

Katılımcı Model

Geçmiş yıllarda Bakanlığımız ve bölgedeki Sanayi/Ticaret Odaları, Organize Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölge İşletici Kuruluşlarının katılımı ile Haydarpaşa, Gaziantep, Yeşilköy Otomotiv, Ambarlı, Kayseri, Adapazarı, Konya, Aksaray, Gemlik, Gebze ve Eskişehir gümrük idare binaları yenilenmiştir.

AB Projeleri ile Temin Edilen Kaynak

2003-2010 döneminde AB Projeleri ve İkili Projelerle, **67.407.139 Euro** kaynak temin edilmiştir. Bakanlık Arşiv Merkezi bu projelerden biri ile inşa edilmiştir. 2003-2010 yıllarına ait proje adetleri ve tutarları Tablo 2'de belirtilmiştir. Anılan dönemde ayrıca Hollanda Gümrük İdaresi ile ikili mali işbirliği kapsamında 400'er bin Euro tutarında iki projeden biri tamamlanmış, diğeri halen yürütülmektedir.

Tablo 3: Yıllar İtibariyle AB Projeleri

YIL	TOPLAM PROJE ADEDİ	DEVAM EDEN PROJE ADEDİ	TOPLAM ÖNGÖRÜLEN PROJE TUTARI (Euro)
2007	3	3	4.950.000
2008	1	1	3.877.139
2009	2	2	16.600.000
2010	1	1	505.000
TOPLAM	15	14	40.432.139

Döner Sermaye İşletmeleri

Aşağıdaki tabloda Döner Sermaye İşletmeleri gelirlerinin yıllar bazında dökümü verilmiştir.

Tablo 4: Döner Sermaye İşletmeleri gelirlerinin türlere göre yıllar bazında dökümü

YILLAR	SATIŞ GELİRLERİ (TL)	HİZMET GELİRLERİ (TL)	DİĞER GELİRLER (TL)	GÜMRÜK LABORATUVAR VE CİF %1 GELİRLERİ (TL)	SATIŞTAN İADELER (-)	TOPLAM GELİR (TL)
2007	16.261.174	7.602.788	1.876.511	—	—	25.740.473
2008	11.675.968	6.889.171	1.434.356	—	—	19.999.495
2009	11.697.306	6.614.630	1.341.805	—	—	19.653.741
2010	25.007.516	12.376.004	2.145.556	11.146.245	—	50.675.321
2011	29.549.542	13.260.551	3.203.390	11.604.713	564.687	57.053.510

3. Örgüt Yapısı

Merkez Teşkilatı

Bakanlığımız hizmet birimleri: Gümrükler Genel Müdürlüğü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, İç Denetim Birim Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Bakanlık Müşavirleri, Personel Dairesi Başkanlığı, Eğitim Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Özel Kalem Müdürlüğü.

TAŞRA TEŞKİLATI

Bakanlığımız taşra teşkilatı Bölge Müdürlükleri ile İl Müdürlüklerinden oluşmaktadır. Bakanlığımız taşra teşkilatının örgütlenmesine ilişkin Kararname 22/12/2011 tarihli 28150 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Mezkur Kararname ile;

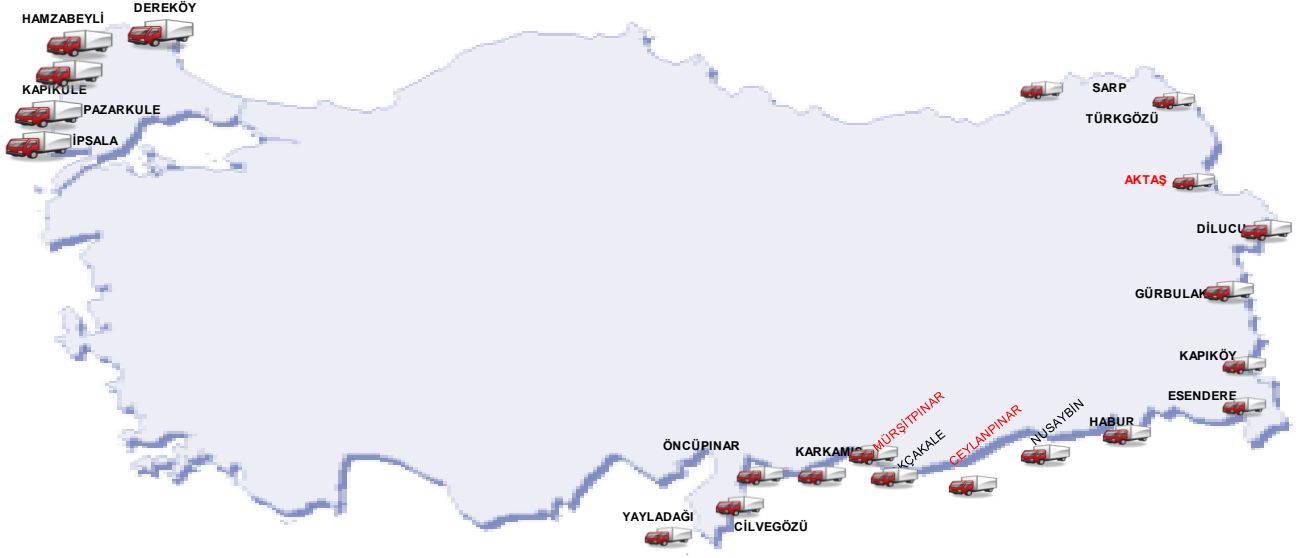
Ankara’da Orta Anadolu, Antalya’da Batı Akdeniz, Bursa’da Uludağ, Edirne’de Trakya, Gaziantep’te Gap, Van’da Doğu Anadolu, Diyarbakır’da İpekyolu, Hatay’da Doğu Akdeniz, İstanbul’da İstanbul, İzmir’de Ege, Kocaeli’nde Doğu Marmara, Malatya’da Fırat, Mersin’de Orta Akdeniz, Samsun’da Orta Karadeniz, Trabzon’da Doğu Karadeniz ve Tekirdağ’da Batı Marmara olmak üzere toplam 16 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü ve bu Bölge Müdürlüklerine bağlı 147 adet Gümrük Müdürlüğü, 29 adet Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü, 23 adet Tasfiye İşletme Müdürlüğü, 6 adet Laboratuvar Müdürlüğü, 16 adet Personel Müdürlüğü olarak yapılandırılmıştır.

Tablo 5: Sınır Kapısı ve Gümrük İdaresi Sayısı

	SINIR KAPISI SAYISI	GÜMRÜK İDARESİ SAYISI
Kara Sınır Kapısı	25	22
Demiryolu Sınır Kapısı	7	7
Deniz Sınır Kapısı	54	42
Hava Sınır Kapısı	47	11
Sınır Kapısında Bulunmayan Gümrük İdareleri		
Sınır Kapısı Olmayan Ancak Limanda Bulunan Gümrük İdareleri	-	8
Sınırdaki Olmakla Birlikte Sınır Kapısı Olmayan Gümrük İdareleri	-	2
Serbest Bölge Gümrük İdareleri	-	9
İç Gümrük İdareleri	-	48
TOPLAM	133	149(*)

(*) Mevcut Gümrük İdarelerinin sayısı 147 olup, Nusaybin Gümrük Müdürlüğü ile Kapıköy Gümrük Müdürlüğü’nün hem kara hem demiryolu hudut kapısı olması nedeniyle sayı 149 olmaktadır.

KARA SINIR KAPILARI

FAAL OLAN KARA SINIR KAPILARI:(18)

GÜRBULAK, SARP, KAPIKULE, PAZARKULE, İPSALA, HAMZABEYLİ, KARKAMIŞ, ESENDERE, CİLVEGÖZÜ, YAYLADAĞI, DEREKÖY, NUSAYBİN, AKÇAKALE, HABUR, TÜRKGÖZÜ, DİLUCU, ÖNCÜPİNAR, KAPIKÖY

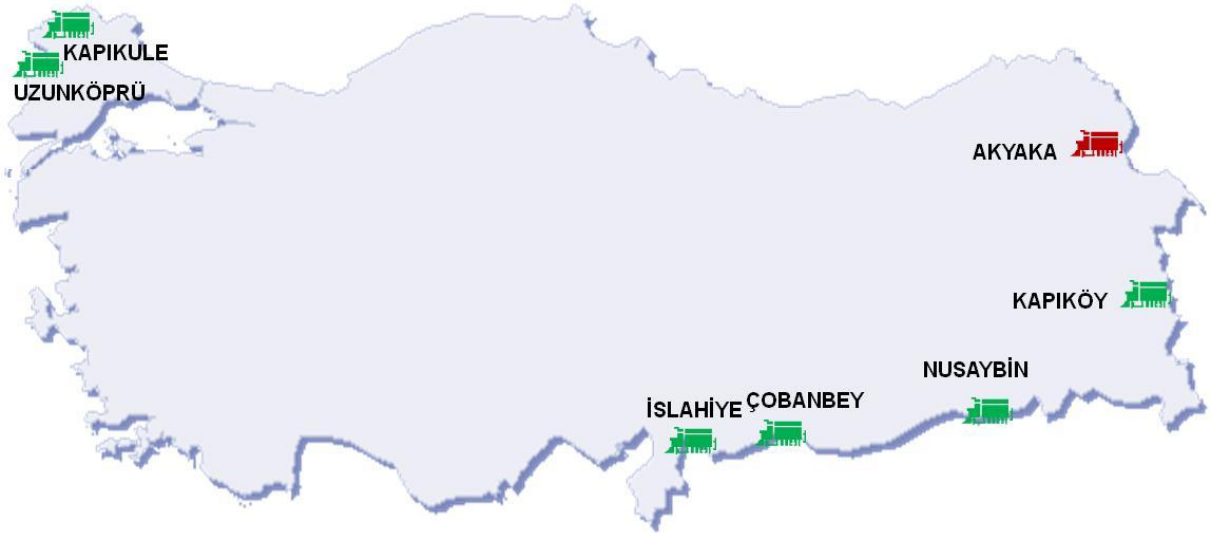
FAAL OLMAYAN KARA SINIR KAPILARI:(3)

CEYLANPINAR, AKTAŞ, MURŞİTPINAR

GÜMRÜK İDARESİ OLMAYAN KARA SINIR KAPILARI:(3)

ŞENYURT, DEREÇİK, ÜZÜMLÜ, GÜLYAZI

DEMİRYOLU SINIR KAPILARI

GÜMRÜK İDARESİ OLAN DENİZ SINIR KAPILARI

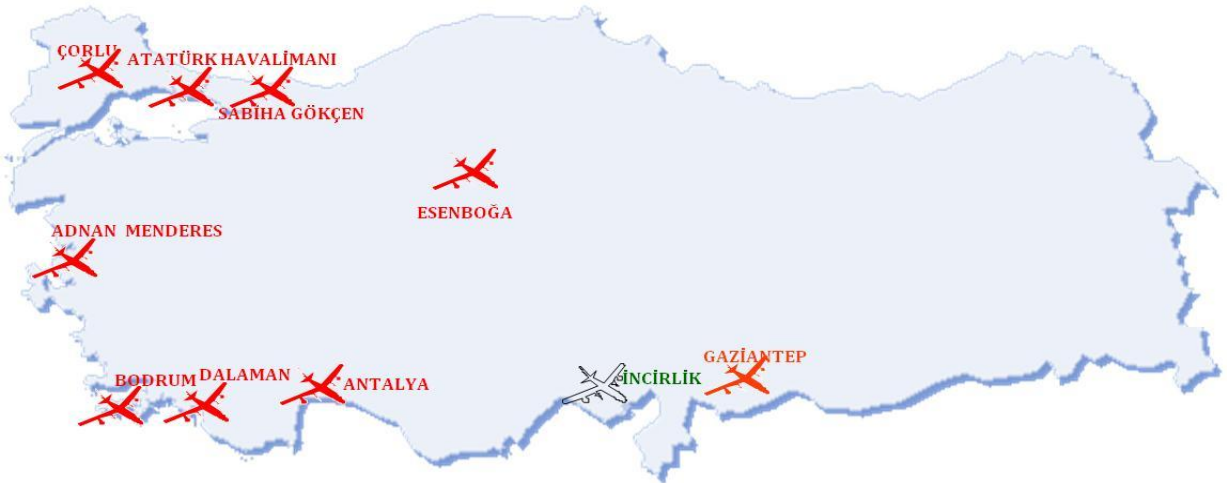
GÜMRÜK İDARESİ OLAN DENİZ SINIR KAPILARI:(38)

BOTAŞ, ANTALYA, ALANYA, KAŞ, FİNİKE, HOPA, KUŞADASI, ALİAĞA, AYVALIK, BANDIRMA, MUDANYA, GEMLİK, ÇANAKKALE, GİRESUN, İSKENDERUN, MERSİN, TAŞUCU, İSTANBUL, İZMİR, DİKİLİ, ÇEŞME, FOÇA, DERİNCE, MARMARİS, BODRUM, FETHİYE, DATÇA, ORDU, ÜNYE, RİZE, SAMSUN, İNEBOLU, TEKİRDAĞ, TRABZON, ZONGULDAK, K.EREĞLİ, BARTIN, PENDİK

GÜMRÜK İDARESİ OLMAYAN DENİZ SINIR KAPILARI:(17)

AKÇAY, TAŞUCU-SEKA, ANAMUR, BOZYAZI, İNEBOLU, GÜLLÜK, YALIKAVAK, TURGUTREİS, KEPEZ LİMANI, KEMER, SÖKE DİDİM, DİDİM YAT LİMANI, SARAYBURNU, BOZBURUN, MANTARBURNU, SİNOP, SEFERİHİSAR

GÜMRÜK İDARESİ OLAN HAVA SINIR KAPILARI

GÜMRÜK İDARESİ OLAN HAVA SINIR KAPILARI

(SİVİL) (9)

ESENBÖĞA, ANTALYA, ATATÜRK HAVALİMANI, SABİHA GÖKÇEN HAVALİMANI, ADNAN MENDERES, DALAMAN, ÇORLU, MİLAS, GAZİANTEP

(ASKERİ) (1)

İNCİRLİK

GÜMRÜK İDARESİ OLMAYAN HAVA SINIR KAPILARI

(SİVİL) (28)

EDREMİT KÖRFEZİ, ADANA ŞAKİRPAŞA, BURSA YENİŞEHİR, ÇANAKKALE, ÇARDAK, ESKİŞEHİR, ERZURUM, SÜLEYMAN DEMİREL, KARS, ERKİLET, KONYA, KAPADOKYA, ÇARŞAMBA, SİNOP, SİVAS, TRABZON, UŞAK HAVALİMANI, ÇAYCUMA HAVALİMANI, SİVAS HAVALİMANI, FERİT MELEN, ŞANLIURFA GAP, MUŞ, ELAZIĞ, HATAY, GAZİPAŞA, DİYARBAKIR, MALATYA, ERHAÇ, MERZİFON.

(ASKERİ) (9)

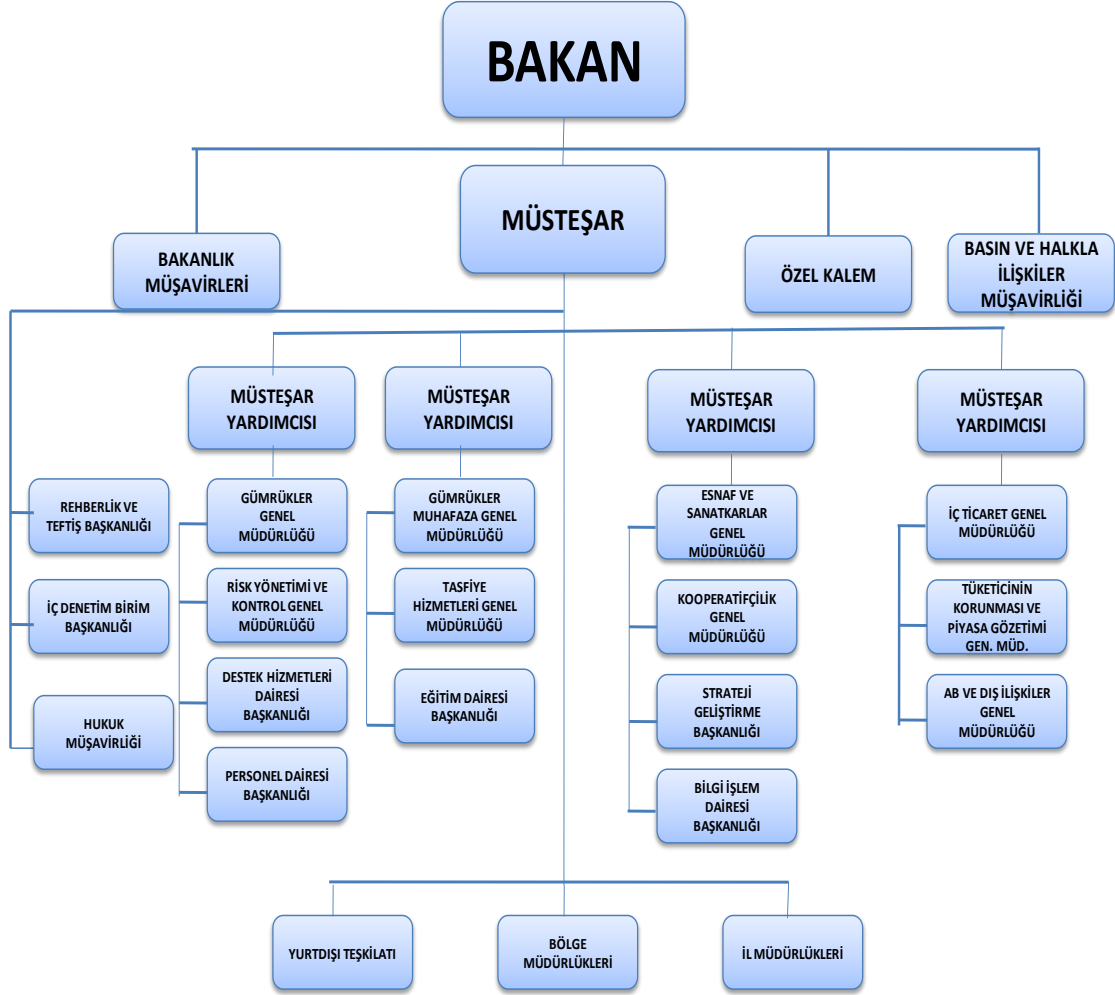
AFYON, AKHİSAR, BALIKESİR, BANDIRMA, BATMAN, ÇİĞLİ, ETİMESGUT, ESKİŞEHİR, GAZİEMİR,

Yurtdışı Teşkilatı

02.09.2008 tarihli ve 2008/14541 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; AB nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği (Brüksel) ile Brüksel, Washington, Moskova, Kahire, Berlin ve Bakü Büyükelçiliklerimiz nezdinde olmak üzere halen 7 yerde yurt dışı teşkilatı kurularak atamalar yapılmış olup, müşavirlerimiz Ekim 2009 itibariyle hizmet vermeye başlamışlardır. 03.06.2011 tarihli ve 640 sayılı KHK uyarınca 15 adet Yurt Dışı Gümrük Müşaviri ve 5 adet Gümrük Ataşesi kadrosu ihdas edilmiştir.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI ORGANİZASYON SEMASI

4. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Bakanlığımızda, işlem ve karar alma süreçlerinin hızlandırılması, etkinlik ve verimliliğin artırılması, işgücü ve zaman kaybının önlenmesi amacıyla, bilgi ve teknoloji kaynaklarının kullanılmasına büyük önem verilmektedir. Bu doğrultuda, faal olan 134 gümrük idaresinden 133'ünde otomasyona geçilmiştir.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı için bilgisayar sistemlerinin temini, kurulumu, bakım ve işletimi, geliştirilmesi Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca yürütülmektedir. Bakanlığımızın bilgi teknolojilerini kullanmadaki gelişimi aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 6: Otomasyon Bilgileri

	2007	2008	2009	2010	2011
Masaüstü Bilgisayar+ Notebook	4450	5946	6449	6957	7501
WINDOWS Sunucu (Merkez-Taşra)					274
UNIX Sunucu (Merkez)					12
LAN'a Dahil Olmuş İdare Sayısı	119	123	166	166	171
İdarelerin Merkeze Bağlantı Hızı	512K-2048K	1024K-2048Kx2	1024K-2048Kx2	1 Mbps-6 Mbps	1 Mbps-6 Mbps
İdarelerin Merkeze Bağlantı Tipleri	Frame/relay + ADSL	Frame/relay + ADSL + G.SHDSL	Frame/relay + ADSL + G.SHDSL	Frame/relay + ADSL + G.SHDSL + Metro Ethernet+ 3-G	Frame/relay + ADSL + G.SHDSL + Metro Ethernet+ 3-G
Cisco Yönlendirici (Merkez-Taşra)					369

Bilgisayar Sistemleri

Gümrük İdaresinin Modernizasyonu Projesi kapsamında; 170 Yerel Alan Ağı optimize edilerek Geniş Alan Ağı kapsamında Akyurt Felaket Kurtarma Merkezi kurulmuş ve konfigüre edilmiştir.

Akyurt Felaket Kurtarma Merkezinden, felaket durumlarında tüm veri servislerine erişilebilmek, normal zamanlarda ise internete çıkış sağlanabilmesi için gerekli ayarlamalar yapılmıştır.

GİMOP (Gümrük İdaresinin Modernizasyonu Projesi)

Türkiye genelinde tüm gümrük idarelerinde operasyonel olarak girilen ithalat, ihracat, transit gibi gümrük işlemlerinin, ihlaller ve kaçakçılık olaylarına ilişkin bilgilerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde merkezde oluşturulan veri tabanında toplanarak, karar vericilere bilginin hızlı ve sağlıklı iletilmesini sağlayan sistemdir.

BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri)

BİLGE uygulaması ile yükümlülerin hem internet hem de Elektronik Veri Değişimi (EDI) adı verilen yöntemle gümrüğe gelmeksizin kendi bürolarından beyanname tescil etmeleri sağlanmıştır.

BİLGE sisteminin alt modüllerini kullanmada, Bakanlığımızda her birim görev alanı itibarıyla yetkilendirilmiş olup Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü çalışmalarında bu alanların büyük bir çoğunluğuna erişim sağlamak ve analizlerinde bu verilerden yararlanmaktadır.

BİLGE yazılımı halen 133 gümrük idaresinde uygulamakta ve işlemlerin %100'ü elektronik olarak yürütülmektedir. BİLGE sisteminde beyanlar gümrük idarelerindeki veri giriş salonları, Gümrük web sayfasındaki uygulamalar ve mükelleflerin kendi bürolarından XML Web servisleri aracılığıyla yapılabilmektedir.

GÜVAS (Gümrük Veri Ambarı Sistemi)

GÜVAS Projesi ile Bakanlığımızın geniş ve karmaşık yapısı içerisinde idarenin sağlıklı kararlar alabilmesi ve gümrükler üzerinden doğru bilgiye etkin erişim hedefleri çerçevesinde Veri Ambarı oluşturularak bir Karar Destek Sistemi kurulmuştur. Türkiye genelinde tüm gümrük idarelerinde operasyonel olarak girilen ithalat, ihracat, transit gibi gümrük işlemleri ile ihlaller ve kaçakçılık olaylarına ilişkin bilgilerin Bakanlığımız bünyesinde merkezde oluşturulan Veri Tabanında toplanarak, karar vericilere bilginin hızlı ve sağlıklı iletilmesini sağlayan bu sistemde özet beyan, beyanname bilgileri ve elektronik ortamda veri girişi yapılan her türlü unsur Gümrük Veri Ambarı Sisteminde yer almaktadır.

NCTS Uygulaması

Programın ulusal düzeyde uygulamaya geçirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında, Kapıkule TIR Gümrük Müdürlüğü ile Erenköy Gümrük Müdürlükleri arasında 19-21 Eylül 2011 tarihlerinde NCTS pilot uygulaması gerçekleştirilmiş, elde edilen sonuçlar değerlendirilerek, sistemde gerekli değişiklikler yapılarak uygulama 28 Kasım tarihinde ihtiyari olarak, 29 Kasımdan itibaren zorunlu olarak Kapıkule Yolcu Salonu, Hamzabeyli, İpsala, Pazarkule, Dereköy, Uzunköprü ve Avrupa Serbest Bölge Gümrük Müdürlüklerinde başlatılmıştır. 15.12.2011 tarihinde Tekirdağ Gümrük Müdürlüğünde, 16.12.2011 tarihinde de Çorlu Havalimanı Gümrük Müdürlüğünde NCTS uygulaması başlatılmış, söz konusu idarelere merkez teşkilatı personeline yerinde destek sağlanmış, yükümlülere ve gümrük idareleri personeline gerekli eğitimler verilmiştir.

Yaygınlaştırma çalışmaları hızlandırılarak 26-31 Aralık tarihleri arasında tüm gümrük idarelerinde transit işlemlerinde yeni uygulamaya geçilmiş, oluşturulan uzmanlar grubunca kritik öneme sahip 54 gümrük idaresinde bu tarihlerde NCTS uygulaması yerinde destek sağlanarak başlatılmıştır. Diğer gümrük idareleri ise Bölge Müdürlüklerince uygulamaya geçirilmiştir. Yerinde destek sağlanan gümrük idarelerine coğrafi açıdan yakın idarelerden de personel getirilerek bu personele de uzmanlar grubunca eğitim verilmiştir.

Yeni Özet Beyan Modülü

NCTS uygulaması ile eşzamanlı olarak yeni özet beyan modülü de kullanılmaya başlanmış olup, bahsi geçen teknik düzenlemelerle sadece ülkemizin ortak transit sözleşmesine taraf olmasına ilişkin en önemli adım atılmakla kalmamış aynı zamanda Gümrük Yönetmeliği'nin özet beyan, varış/çıkış bildirim ve transit rejimine ilişkin hükümleri uygulanabilir hale gelmiş ve eski uygulamalardan kaynaklanan sorunların aşılması yönündeki en büyük adım atılmıştır.

TİOP (Tasfiye İşleri Otomasyonu Projesi)

Tasfiye İşleri otomasyonu projesi ile Gümrük Kanununa göre tasfiye edilecek hale gelen eşyanın tasfiyesine ait yapılan işlemler, gümrük denetimine tabi her türlü eşya ile kaçak veya kaçak zannı ile yakalanan eşya ve araç için gümrüklü yer ve sahalarda veya diğer yerlerde yapılan işlemler, gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakletme, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetlerle ilgili yapılan işlemler takip edilmektedir.

TİO Projesi, Tespit Tahakkuk Giriş, Ambarlama, Tasfiye, Mağaza, Muhasebe, Maaş, Bütçe, Gümrüklü Saha işlemlerini kapsayan modüllerden oluşmaktadır.

Tespit Tahakkuk Modülü tüm gümrük idarelerinde, Maaş ve Muhasebe modülü bütün tasfiye hizmetleri birimlerinde kullanılmaktadır. Diğer modüller Ankara Bölge Müdürlüğü ve bağlantılı birimlerde başlatılmış olup, güncelleme ve yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

İthalat-İhracat-Transit Sonlandırma İşlemleri

Gümrük idarelerinin kontrolü altındaki antrepolarda gümrük işlemlerinin kesintisiz sürdürülmesi amacıyla gümrük memurlarının gümrük idaresine gelmeden işlemleri antrepolarda sonlandırabilme imkanı sağlanmıştır.

CKTP (Ceza Kararları Takip Programı)

4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerinin ihlallerine karışan yükümlüler hakkında düzenlenen ceza kararlarına dair veriler bu programa girilmektedir. Bu çerçevede, idari ceza kararlarının sorgulaması da bu program üzerinden yapılmaktadır.

Risk Analizi Programları

Riskli olarak değerlendirilen unsurların, ithalat ve ihracat işlemlerinin gerçekleştirildiği Bakanlığımız BİLGE sistemi üzerinden takibine imkan sağlayan programdır.

Mesaj Programı

Bu programla, ithalat ve ihracat işlemleri esnasında gümrük muayene memuruna, kabul memuruna veya her ikisine birden uyarı mesajı gönderilebilmektedir.

Kullanıcı Onay Programı

Kullanıcı Onay Programı, Bakanlığımızdaki yazılımlara tek bir kullanıcı kodu ile erişilebilmesi ve yetkilendirilmesini sağlamaktadır. (SingleSign On) Kullanıcı Onay Programı, müşavir firmalar, müşavirler, müşavir yardımcıları hakkında bir bilgi bankası niteliğindedir

Vergi Sorgu Programı

Maliye Bakanlığı verilerinin paylaşımı bu programla sağlanmaktadır.

Kağıtsız Beyanname

Beyanname ekinde aranan belgelerin yükümlü tarafından kağıt ortamında gümrük idaresine ibraz edilmesinin gerekmediği kağıtsız beyanname uygulaması tüm gümrük idarelerinde mavi hat yetkisini haiz onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmalar tarafından ihracat beyannamelerinde kullanılabilir.

Tek Pencere Sistemi

Kamu kurumlarından izin ve onay alma zorunluluğu bulunan yükümlülerin, bu yükümlülüklerini bir noktadan başvuru yaparak, başvurularının yanıtlarını bir noktadan alarak yerine getirmelerini sağlayan bir sistemdir.

20 Mart 2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Gümrük hizmetlerinde “Tek Pencere” sistemi” konulu Başbakanlık Genelgesi ile “Tek Pencere” sisteminin kurulması ile ilgili çalışmaların koordinasyon görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Sistemin kurulması amacıyla beyanname ekinde aranan muhtelif belgelerin elektronik hale getirilerek Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca saklanabilmesi ve gümrük işlemlerinde kullanılabilmesine yönelik analiz ve tasarım çalışmaları devam etmektedir. Tek pencere sistemi hükümet eylem planına alınmış olup, anılan projenin 2014 yılı başında tamamlanması hedeflenmektedir.

GÜM-KART Projesi

GÜM-KART Projesinde Bakanlığımız, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ve Vakıfbank arasında on-line bilgi alışverişi sağlanmaktadır. Gümrük beyannamelerinde tahakkuk eden vergilerin saymanlık veznelerinden GÜM-KART ile tahsil edilmesini müteakip, beyannameler on-line olarak kapatılmaktadır.

SGB. NET Programı

SGB.NET Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerinin kullanımına açılmıştır. Programla iş ve işlemlerde standartlaşma ile süreçlerde iyileştirmeler amaçlanmaktadır. SGB.NET programı Yönetim Bilgi Sistemlerinin temelini oluşturmasının yanında İç Kontrol Sisteminin kurulmasında da büyük faydalar sağlayacaktır.

Bu kapsamda mali işlemlerin süreç bazlı elektronik ortamda yapılmasını sağlayan Harcama Yönetimi Modülü 01/07/2010 tarihinden itibaren tüm merkez ve taşra harcama birimleri tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

Bu modül ile sistemde üretilen bilgiler anlık olarak, yöneticilere sunulmakta ayrıca sistem üzerinden kontrol ve denetim imkanı sağlanmaktadır.

UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi)

UYAP, Adalet Bakanlığının Cumhuriyet Başsavcılığı, ceza mahkemeleri, idari yargı, ceza tevkif evleri, adli tıp kurumu, icra daireleri, eğitim, personel, tedarik ve destek birimleri için, her türlü süreci tamamen kağıtsız ofis mantığında yürütülebilmesini sağlamak için geliştirdiği bir projedir. Söz konusu proje ile Bakanlığımızı ilgilendiren davaların safahat ve sonucundan elektronik ortamda daha sağlıklı ve süratli bilgi alınması amaçlanmaktadır.

PERSON

Bakanlığımızda, merkez ve taşra teşkilatında görevli tüm personele ilişkin bilgilerin tutulduğu “PERSON” programı kullanılmaktadır. Söz konusu program Bakanlığımız hizmetleri için oluşturulan diğer programlarla da ilgilendirilerek çalışan personele ilişkin gerekli bilgilerin elektronik ortamda paylaşımı sağlanmıştır.

Firma Dosyası Takip Programı

Firma Dosyası Takip Programı ile gümrükte işlem yapan firmaların dosyaları yalnızca elektronik ortamda takip edilmekte; dosyada yer alan belgeler e-imza ile imzalandığından kâğıt ortamında belge ibrazına gerek kalmamaktadır. Söz konusu firma dosyaları tek bir gümrük müdürlüğü tarafından onaylanmakta, diğer gümrük müdürlükleri tarafından da görüntülenebilmekte ve güncellemeler herhangi bir gümrük müdürlüğü tarafından onaylanabilmektedir. Böylece, işlem yapılan her bir gümrük müdürlüğüne ayrı ayrı dosya ibraz etme zorunluluğu da ortadan kaldırılmış bulunmaktadır.

Web Tabanlı Uygulamalar

Bakanlığımızda yukarıda belirtilenlerin dışında, ayrıca aşağıdaki programlar da kullanılmaktadır.

- Ödeme emri belgesi düzenlemek için kullanılan (e-bütçe) programı,
- Personelin emekli keseneklerini gösterir icmal girişleri için kullanılan(e-hizmetler) programı,
- İşçilerin aylık bildirelerini Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirmek için(e- bildirge) programı,
- Web tabanlı TIR Muayene Onay Programı,
- Detaylı Beyan Mükellef Masaüstü Uygulaması
- Çeşitli amaçlı sorgulamalar
- Turnike Sistemi için kullanılan (Puanter) Programı,
- Evrak otomasyonu için kullanılan (e-evrak) Programı,
- Doküman Yönetim Sistemi,
- Merkezi Bilge Sistemi

Kara Kapıları Programı

Sınır kapılarında cari giriş çıkış işlemlerinin doğru ve işlem akışına göre yapılması ve diğer işlemler (X-RAY, ihbar, ATS, uzaktan teyit v.s.) için kullanılmaktadır. Diğer birimlerde istatistik, sorgulama ve analiz için modüllere sahiptir. 2002 yılından beri yerel olarak kullanılan Kara Kapıları Projesi yerine 15.06.2010'dan itibaren Merkezi Kara Kapıları Projesi uygulamaya sokulmuştur. Sınır kapılarında kullanılan 1 nolu,2 nolu , TIR ve NCTS projeleri ile entegre çalışmaktadır.

Kaçakçılık Bilgi Bankası

Kaçakçılık Bilgi Bankası programı, Türkiye sınır kapılarında ve Türkiye sınırları içerisinde de ortaya çıkarılan tüm kaçakçılık olaylarına ilişkin bilgileri sistematik bir şekilde toplamak, depolamak, uluslararası standartlara uygun olarak analizini yapmak ve ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşmak amacıyla tasarlanmıştır.

Sonuçlanan kaçakçılık olaylarına ilişkin formlar 1993 yılından beri kullanılan KBB programına girilerek, risk analizleri yapılmaktaydı. 2005 yılında geliştirilen KBB ile bilgiler intranetten elektronik ortamda sisteme girilmeye ve GUVAS'a aktarılmaya başlandı. 2011 yılı sonunda Merkezi BİLGE çatısı altında yeni sürümüyle uygulamaya geçirilmiştir.

Merkezi İhbar Programı

Sınır kapılarından ülkemize giren veya çıkan kişi, araç veya firma vs. bilgilerini güvenlik kontrolünden geçiren merkezi ihbar programıdır.1,2 Nolu Taşıt Takip, TIR Takip , Gemi Takip ve Kara Kapıları Programlarıyla entegre çalışmaktadır.

1 Nolu Taşıt Takip Programı

Yabancı Uyruklu Özel Kullanıma Mahsus, MA ve Tahrir (Diplomatik vs.) işlemlerine tabi Kara Taşıtlarının takibi için kullanılır.

2 Nolu Taşıt Takip Programı

TIR ve 1 Nolu Taşıt Programına girilmeyen tüm araçların takibinde kullanılmaktadır.

TIR Transit Takip Programı

TIR Karnesi kapsamında gerçekleştirilen işlemlerin takibinde kullanılmaktadır.

ATS Web Servisleri

Araç Takip Sistemi ile Kara Kapıları Arasındaki veri transferi ve entegrasyonu sağlayan servislerdir.

Gemi Takip Programı

Gümrüklerin modernizasyonu amacıyla başlatılan çalışma kapsamında limanlardaki gümrük kapılarına yurtdışından gelecek ve buralardan yurtdışına gidecek tüm gemilerin mevzuat çerçevesinde kontrol ve takibinin yapılmasını amaçlamaktadır.

Diğer Kurumlar ile Yürütülen e-Devlet Projeleri

- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı – Ekonomi Bakanlığı elektronik bağlantısı,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı (ULAŞ-NET) elektronik bağlantısı,
- Emniyet Genel Müdürlüğü ile POLNET Projesi entegrasyonu,
- İçişleri Bakanlığı ile MERNİS Projesi entegrasyonu (Başbakanlığın 2006/11 sayılı genelgesine istinaden), (Kasım 2006 tarihinde tamamlanmıştır),
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Gelir İdaresi Başkanlığı elektronik bağlantısı; İthalat Beyannameleri, İhracat beyannameleri KDV iadeleri, Vergi numaraları bilgileri ve Ortaklara ait bilgiler.
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Türkiye İstatistik Kurumu elektronik bağlantısı; Dış Ticaret İstatistikleri,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Muhasebat Genel Müdürlüğü elektronik bağlantısı; GÜM-KART projesi gümrük vergilerinin banka kartı ile saymanlıklarca tahsili,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - Bankalar elektronik bağlantısı; Gümrük vergilerinin online olarak bankalarca tahsili,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı - TOBB –IRU elektronik bağlantısı; TIR karnesi bilgilerinin aktarımı,

- G m r k ve Ticaret Bakanlığı - İhracatçı Birlikleri elektronik bağlantısı; e-Birlik Projesi ile entegrasyon,
- G m r k ve Ticaret Bakanlığı - Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı elektronik bağlantısı.
- PDK, T  K, DPT, RODER, UND, Bankalar, doğrudan ve dolaylı temsilciler.
- G m r k ve Ticaret Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı (UYAP) bilgi sistemleri arasında e-Devlet kapsamında veri iletişim bağlantısı kullanılarak, ilgili mevzuat çerçevesinde veri erişimi, paylaşımı ve kullanılması,
- G m r k ve Ticaret Bakanlığı-İdareyi Geliştirme Başkanlığı; Devlet Teşkilatı Veri Tabanı uygulaması (DTVT),
- G m r k ve Ticaret Bakanlığı-İdareyi Geliştirme Başkanlığı; Hizmet envanteri Veri Tabanı Uygulaması (HEVT),
- G m r k ve Ticaret Bakanlığı-İdareyi Geliştirme Başkanlığı; Kamu Veri Envanteri Uygulaması (KVE)

Hızlı Kargo

Başbakanlık tarafından başlatılan 11 öncelikli e-Devlet Projeleri arasında yer alan Yurtdışına e-Ticaret Projesi kapsamında, hava yolları ile yapılan posta ve hızlı kargo taşımacılığında halen gerçekleştirilen ithalatta olduğu gibi ihracatta da kolaylık sağlanması hedeflenmektedir. Bu erevede, G m r k Kanununda yapılan bir deđiŐiklikle posta ve hızlı kargo taŐıyıcılarına da dolaylı temsilci yetkisi getirilerek, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen değerin altındaki yurtdışına e-ticaret işlemleri basitleştirilmiş usullerden yararlandırılmıŐtır. Bu kapsamda hazırlanan e-Ticaret yazılımı, Mart 2011 başında İstanbul Atatürk Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanı G m r k Müdürlüklerinde uygulamaya alınmıştır. Uygulamaya alınan bu yazılımın iyileştirme çalışmalarına devam edilmektedir. Bu alıŐmalar tamamlandıktan sonra İstanbul Posta G m r k Müdürlüğünde de uygulamaya alınacaktır.

“Kamu hizmetlerinin düzenli, etkin ve verimli bir Şekilde yürütülmesini sağlamak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat, görev ve yetkileri ile kamu görevlilerine ilişkin konularda yetki kanunu” kapsamında mülga Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ticaret odaklı genel müdürlükleri personeli ve hizmetleri yeni kurulan G m r k ve Ticaret Bakanlığına bağlanmıştır.

TUBİS ve Tüketicici Bilgilendirme Portalı Projesi

“Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı”nda yer alan “e-Tüketicici Bilgi Ağı Projesi”, tüketicilerin Őikayetlerini doğru Şekilde iletmek üzere çeşitli kanallar üzerinden teknik desteğin sağlanması ve tüketicici hakem heyetleri tarafından yürütülen işlemlerin etkinliğini artırmak üzere tüm tüketicici Őikayetlerin toplandığı merkezi bir Şikayet bilgi sistemi ile hizmet vermektedir. alıŐan uygulama e-devlet kapısından hizmet verecek Şekilde BaŐkanlıđımızda devreye alınmıştır.

Aynı kapsamda www.tuketici.gov.tr adresinde hizmet veren bilgilendirme portalı ve Tüketicici Şikayetleri takip sistemi SanayiNet.Gumruk.gov.tr sistemi Bilgi İŞlem Dairesi Başkanlığında devreye girmiştir.

Halkayıt Sistemi Projesi

Sebze ve meyve ticaretinin kaliteli, standartlara ve gıda güvenilirliğine uygun olarak serbest rekabet şartları içinde yapılmasına, malların etkin şekilde tedarik, dağıtım ve satışına, üretici ve tüketicilerin hak ve menfaatlerinin korunmasına, meslek mensuplarının faaliyetlerinin düzenlenmesine, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir sisteme kavuşturulmasına ve işletilmesine yönelik olarak; toptancı halinde dışında işlem gören sebze ve meyvelerin cinsine, miktarına, fiyatına, alıcı ve satıcısına ilişkin bilgiler ile İdarece gerekli görülecek diğer hususların elektronik ortamda tutulması, izlenmesi ve duyurulması, meslek mensuplarının kayıt altına alınması, bunlara yönelik veri tabanının oluşturulması ve toptancı halleri arasında ortak bilgi paylaşımının ve iletişimin sağlanması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında hazırlanan web sayfasında;

- Sebze ve meyve ticaretine konu ürünler ile bunlara ilişkin bilgiler,
- Mevzuat,
- Duyurular,
- Demolar (Sistemdeki uygulamalara ilişkin bilgilendirici tanıtım gösterisi),
- Mevzuat ve Sistemin işleyişine dair soru ve cevaplar,
- İlgili kurum ve kuruluşlar için linkler,
- İdarece uygun görüldüğünde yer verilecek reklam bandı,
- İstatistiki bilgiler ve raporlar,
- Standartlara ilişkin bilgiler,
- Matbu formlar,
- Hal rüsumuna ilişkin ödeme ve sorgulamalar,
- Fiyat bilgileri ve bültenler,
- Cezalar,
- Bildirimcilerin ve ürün künyelerinin sorgulanacağı sorgulama alanları,
- Toptancı hallerine ilişkin bilgiler,
- Semt ve üretici pazarlarına ilişkin bilgiler,
- Hal hakem heyetlerine ilişkin bilgiler,
- Üretici örgütlerine ilişkin bilgiler,
- Laboratuarlara ilişkin bilgiler,
- Depolara ilişkin bilgiler,
- Toptancı Hal Konseyine ilişkin bilgiler,
- e-Bildirim,
- e-Veri girişi
Bilgileri yer almaktadır.

Projenin kurulumları tamamlanmıştır.

Diğer Programlar

- Yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği programı,
- Bedelsiz ithalat programı,
- Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları programı,
- Bağlayıcı tarife bilgisi programı,
- Dış Temsilcilikler imza kaşe ve mühür örnekleri programı,

5. İnsan Kaynakları

İnsan kaynakları politikamız, Bakanlığımızca üstlenilen misyon ve vizyona uygun bir kamu hizmeti sunumuna imkan sağlayacak etkin insan kaynağı yönetimi ve planlaması hedefi doğrultusunda;

- ✓ Değişim ve gelişime açık,
- ✓ Nitelikli ve donanımlı,
- ✓ Uzmanlık esasına dayalı,
- ✓ Etik değerleri özümsemiş,
- ✓ Bilgi teknolojilerinden yararlanan,

Personel istihdam anlayışı esas alınarak, başta sınır kapıları olmak üzere taşra gümrük idareleri ile döner sermaye birimlerinin insan kaynağı ihtiyacını karşılamaya yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Genel Kadro Bilgileri

Bakanlığımızda 31.12.2011 tarihi itibarıyla, memur olarak merkezde 2042, taşrada 7982, döner sermayede 553, yurt dışında 7 olmak üzere toplam 10584 personel çalışmaktadır. Ayrıca, toplamda 191 sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici işçi ile birlikte 10775 personel hizmet sunmaktadır.

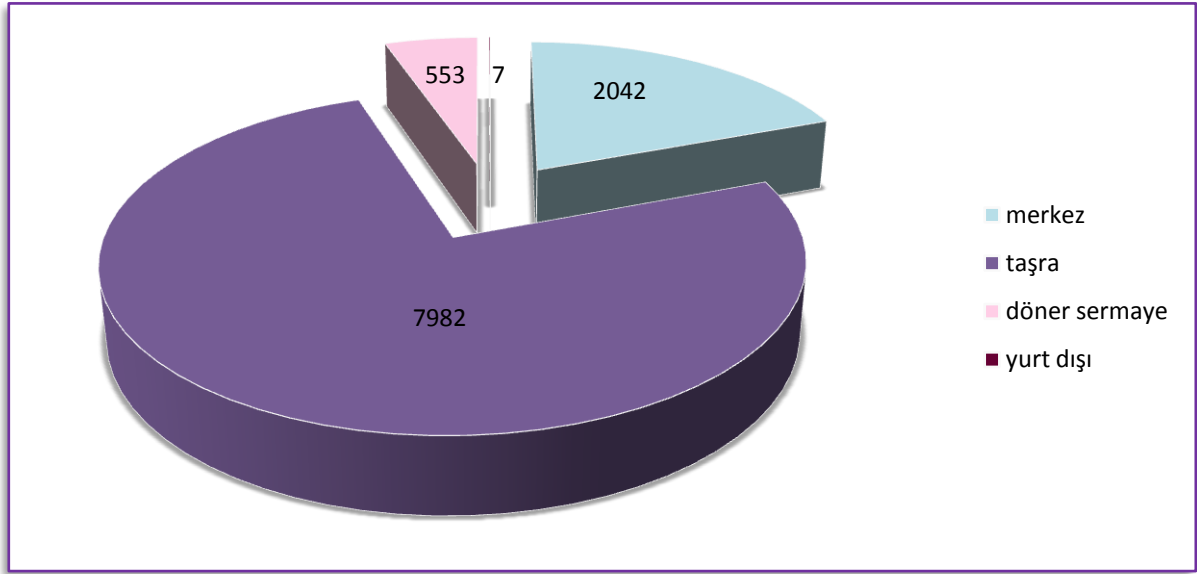
Öncelikle, Kurumun yıllardır en önemli sorunlarından biri olan taşra birimlerinin personel ihtiyacının karşılanması amacıyla, 6225 sayılı ve 26/04/2011 tarihli Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 2000 kadro, 640 sayılı Bakanlığımızın Teşkilat Kanunu ile de 3000 kadro olmak üzere 2011 yılı içerisinde Bakanlığa toplam 5000 yeni kadro kazandırılmıştır.

Söz konusu kadroların doldurulması çalışmaları çerçevesinde, 2011 yılı başından bugüne kadar yaklaşık 1400 personelin açıktan atama işlemleri tamamlanarak başta sınır kapıları olmak üzere personel ihtiyacı olan idarelerde göreve başlatılmışlardır.

Tablo 7: Kadro Bilgileri

KADRO DURUMU	BİRİM	2007	2008	2009	2010	2011
DOLU KADRO (Kadrolu Personel)	MERKEZ	1444	1427	1432	1442	2042
	TAŞRA	7013	6814	7086	7280	7982
	DÖNER SERMAYE	462	444	454	471	553
	YURTDIŞI			7	7	7
TOPLAM		8919	8685	8979	9200	10584
DOLU KADRO (Sözleşmeli personel, Sürekli işçi ve geçici işçiler)	MERKEZ	51	58	55	57	10
	TAŞRA	26	19	18	18	11
	DÖNER SERMAYE	228	211	212	202	170
TOPLAM		305	288	285	277	191
GENEL TOPLAM DOLU KADRO		9224	8973	9264	9477	10775
BOŞ KADRO (Kadrolu Personel)	MERKEZ	553	567	559	492	902
	TAŞRA	1362	1561	1289	1096	6947
	DÖNER SERMAYE	583	601	591	574	264
	YURTDIŞI	10	10	3	3	13
BOŞ KADRO (Sözleşmeli personel, Sürekli işçi ve geçici işçiler)	MERKEZ	17	17	19	16	17
	TAŞRA	39	46	47	36	36
	DÖNER SERMAYE	179	189	189	199	43
	YURTDIŞI					
TOPLAM BOŞ KADRO		2743	2991	2697	2416	8222
TOPLAM MEVCUT KADRO		11967	11964	11961	11893	18997

Grafik 1: 2011 Yılı Dolu Kadroların Dağılımı

Bakanlığımız dolu kadrolarının %19'u Merkezde, %76'sı Taşrada, %5'i ise döner sermaye ve yurt dışı teşkilatında çalışmaktadır.

Tablo 8: Çeşitli Nedenlerle Görevden Ayrılan Personel

	2007	2008	2009	2010	2011	TOPLAM
Emekli	211	311	421	261	289	1493
Başka Kurumlara Nakil	46	32	94	81	269	522
Çekilme (istifa-müstafi)	50	38	88	72	54	302
Göreve son verme	19	27	27	14	6	93
Vefat	17	11	10	13	20	71
TOPLAM	343	419	640	441	638	2481

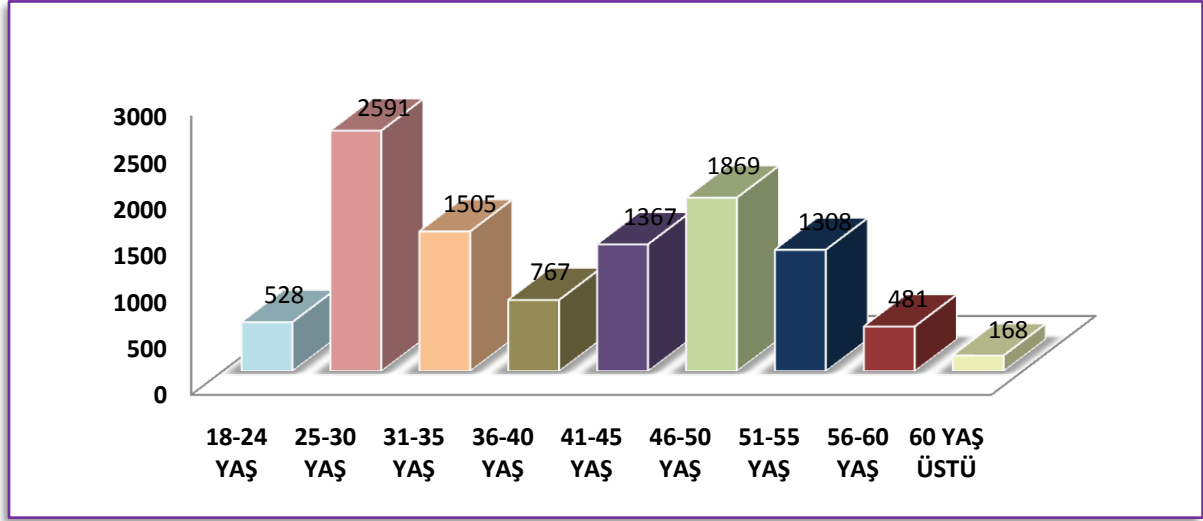
2007-2011 tarihleri arasında toplam 2481 personel çeşitli nedenlerle kurumumuzdan ayrılmıştır. 2011 yılında Bakanlığımızdan emekliye ayrılan tüm personelin emeklilik yaşları dikkate alındığında, 2011 yılı için emeklilik yaşı ortalaması 51 civarındadır.

Tablo 9: Personelin Cinsiyet Bazında Dağılımı (Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

	MERKEZ	TAŞRA	DÖNER SERMAYE	YURT DIŞI	TOPLAM
ERKEK	1347	6314	433	7	8101
KADIN	695	1668	120	0	2483
TOPLAM	2042	7982	553	7	10584

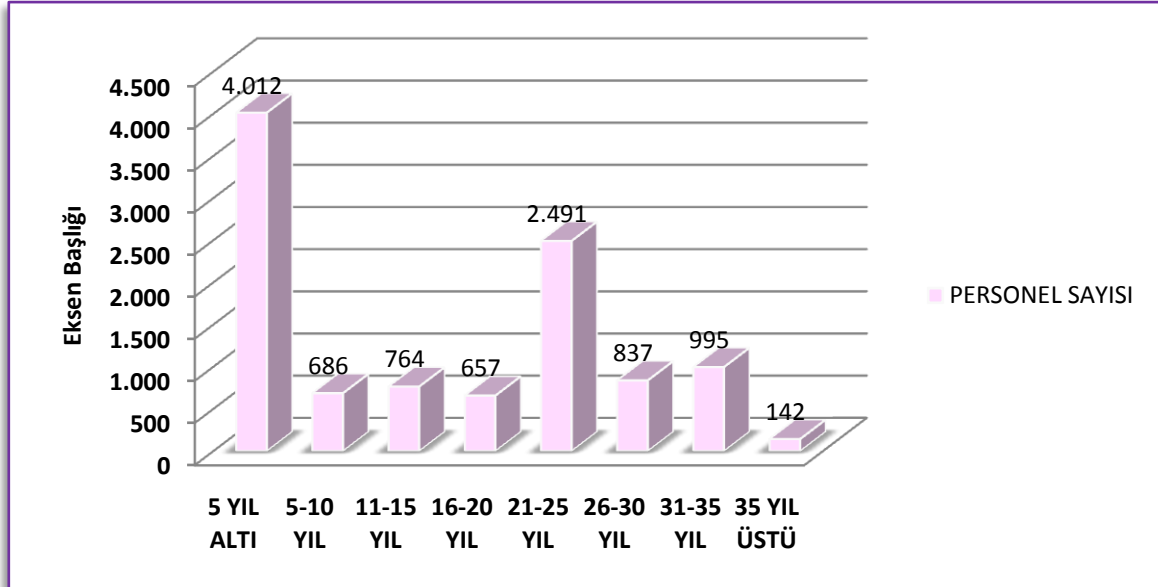
Bakanlığımızda çalışan personelin %77'si erkek, %23'ü ise kadın personelden oluşmaktadır. Merkezde çalışan personelin %66'sı erkek, %34'ü kadın, taşrada çalışan personelin %79'u erkek, %21'i kadın, Döner Sermayede çalışan personelin %78'i erkek, %22'si kadın ve yurt dışında çalışan personelin tamamı erkek personeldendir.

Grafik 2: Personelin Yaş Durumu (Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

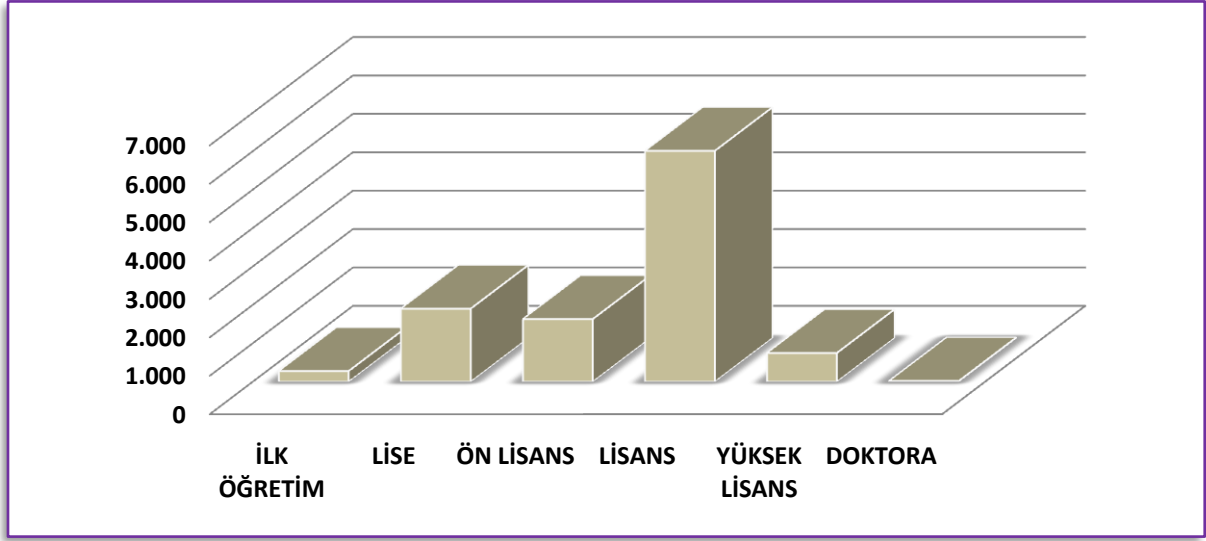
Bakanlığımız personeli yaşları itibarıyla gruplandırıldığında, 18-30 yaş aralığında personelin %30'u, 31-40 yaş aralığında personelin % 21'i, 41-50 yaş aralığında personelin %31'i, 51-60 yaş aralığında personelin %17'si, 60 yaş üstü ise % 1'i yer almaktadır.

Grafik 3: Hizmet Sürelerine Göre Personel Sayısı (Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

Bakanlığımızda çalışan personelin hizmet süresine göre dağılımına bakıldığında, %38'inin 5 yıldan az, %14'ünün 5-15 yıl , %6'sının 16-20 yıl, %23'ünün 21-25 yıl, %8'inin 26-30 yıl ve %11'inin 30 yıl üstü hizmete sahip olduğu görülmektedir.

Grafik 4: Öğrenim Durumuna Göre Personel Sayısı(Sözleşmeli Personel, Sürekli İşçi ve Geçici İşçi Hariç)

Bakanlığımız personelinin %20,57'si ilköğretim ve lise (2178 kişi), %15,40'ı ön lisans (1630 kişi), %56,77'si lisans (6009 kişi), %7,05'i yüksek lisans (747 kişi), %0,20'si doktora (20 kişi) düzeyinde öğrenime sahiptir. Bu kapsamda toplam personelin yaklaşık %79'u üniversite mezunudur.

Tablo 10: Merkez ve Yurt Dışı Teşkilatı Personelinin Unvan Bazında Dağılımı

MERKEZ	TOPLAM
Bakan Yardımcısı	1
Müsteşar	1
Müsteşar Yardımcısı	2
Rehberlik ve Teftiş Başkanı	1
Gümrükler Genel Müdürü	1
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü	1
Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürü	0
AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü	1
Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürü	1
İç Ticaret Genel Müdürü	0
Tük. Kor. ve Piyasa Göz. Genel Müdürü	0
Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürü	0
Kooperatifçilik Genel Müdürü	0
Strateji Geliştirme Başkanı	0
Genel Müdür Yardımcısı	10
Bakanlık Müşaviri	4
Bakanlık Müşaviri (640 S. KHK-2 sayılı liste)	99
1. Hukuk Müşaviri	1
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	0
Personel Dairesi Başkanı	1
Eğitim Dairesi Başkanı	1
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	0
Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1
Daire Başkanı	50
Özel Kalem Müdürü	0
Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi	191

Gümrük ve Ticaret Müfettişi	110
Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısı	91
İç Denetçi	10
Hukuk Müşaviri	11
Güm. Mhz. Kaç. ve İst. Müdürü	0
Şube Müdürü	113
Gümrük ve Ticaret Uzmanı	159
AB Uzmanı (kadro karşılığı sözleşmeli)	16
Mali Hizmetler Uzmanı	4
Savunma Uzmanı	1
Uzman	34
APK Uzmanı	7
Eğitim Uzmanı	0
Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı	129
AB Uzman Yardımcısı (kadro karşılığı sözl.)	3
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	3
Müdür (özelleştirme)	0
Müdür Yardımcısı (özelleştirme)	0
Araştırmacı	19
Ayniyat Saymanı	1
Bölge Amiri	2
Kısım Amiri	4
Çözümleyici	24
Programcı	24
Mütercim	5
Şef	106
Muayene Memuru	32
Muhafaza Memuru	44
Bilgisayar İşletmeni	8
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	440
Memur	112
Daire Tabibi	2
Diş Tabibi	1
Hemşire	2
Diyetisyen	0
Veteriner Hekim	0
Laborant (SHS)	0
Avukat	0
Mühendis	24
Mimar	2
İstatistikçi	2
Kimyager	1
Ekonomist	0
Tekniker	7
Teknisyen	18
Usta Öğretici	3
Şoför	25
Teknisyen Yardımcısı	2
Hizmetli	49

Kaloriferci	3
Dağıtıcı	22
YURTDIŞI - Gümrük Müşaviri	7
MERKEZ&YURTDIŞI TOPLAM	2049

Tablo 11: Taşra ve Döner Sermaye Teşkilatı Personelinin Unvan Bazında Dağılımı

T A Ş R A	SAYISI
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürü	0
Gümrük ve Ticaret Bölge Müdür Yardımcısı	0
Ticaret İl Müdürü	0
Gümrük Müdürü	0
Gümrük Mhz. Kaç. ve İst. Müdürü	0
Laboratuar Müdürü	0
Şube Müdürü	15
Personel Müdürü	0
Araştırmacı (640 S. KHK-2 sayılı liste)	345
Gümrük Müdür Yardımcısı	0
Sivil Savunma Uzmanı	3
Bölge Amiri	73
Kısım Amiri	149
Şef	197
Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcısı	0
Programcı	13
Muayene Memuru	1431
Muhafaza Memuru	2223
Bilgisayar İşletmeni	9
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	522
Memur	2363
İcra Memuru	0
Avukat	0
Daire Tabibi	1
Mühendis	7
Kimyager	78
Laborant	21
Kaptan	28
Makinist	22
Gemi Adamı	50
Tekniker	2
Teknisyen	41
Şoför	142
Teknisyen Yardımcısı	5
Hizmetli	179
Aşçı	7
Kaloriferci	25
Bekçi	31
TOPLAM	7982

DÖNER SERMAYE	SAYISI
Tasfiye İşletme Müdürü	0
Şef	29
Bilgisayar İşletmeni	2
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	47
Memur	143
Anbar Memuru	106
Veznedar	24
Satış Memuru	29
Koruma ve Güvenlik Görevlisi	83
Teknisyen	8
Tekniker	0
Hemşire	1
Şoför	14
Teknisyen Yardımcısı	0
Hizmetli	25
Bekçi	42
DÖNER SERMAYE TOPLAM	553

6. Sunulan Hizmetler

640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6. maddesiyle belirlenen Bakanlığımız hizmet birimlerinin görevleri aşağıda yer almaktadır.

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Gümrükler Genel Müdürlüğünün görevleri; Türk Gümrük Tarife Cetvelini, eşyanın menşei, gümrük kıymetini, gümrük rejim ve formalitelerini taraf olunan anlaşmalara ve uluslararası uygulamalara uygun olarak düzenlemek ve uygulanmasını sağlamak, gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve mali yükleri tahakkuk ettirmek ve tahsil etmek, dahilde işleme, hariçte işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici ithalat ve antrepo gümrük rejimleriyle ilgili taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar ve gümrük mevzuatı çerçevesinde düzenleme yapmak, izin vermek ve uygulamanın yürütülmesini sağlamak, serbest dolaşıma giriş, ihracat, yeniden ihracat, imha, gümrüğe terk işlemlerinin uygulanmasını sağlamak ve serbest bölgeler, lojistik dış ticaret bölgeleri, dış ticaret merkezlerindeki gümrük işlemlerini yürütmek, tercihli menşe ve tavizli vergi uygulamalarına yönelik işlemleri yürütmek, gümrüksüz satış mağazaları ile ilgili işlemleri yürütmek, geri gelen eşya ile ilgili ihracat rejimi kararlarının uygulanmasını sağlamak, çift kullanımlı eşya ve ihracat kontrollerine ilişkin görevleri yapmak, dış ticaret mevzuatı ve sair mevzuatın gümrükle ilgili hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak, sınır ve kıyı ticareti ve münasebetleri ile sınır ticaret merkezlerinden yapılacak ticarete ilişkin gümrük işlemlerinin yapılmasını sağlamak yolcu beraberli, posta ve hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen ve giden eşya ile bunlarla ilgili elektronik ticarete konu eşyanın gümrük işlemlerinin yürütülmesini sağlamak, gümrük muafiyetine ilişkin işlemleri yapmak, konteynerlere ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlamak, transit rejimi ile ilgili işlemleri düzenlemek, yürütülmesini sağlamak ve uygulamayı kontrol etmek, teşvik mevzuatının gümrük işlemleriyle ilgili hükümlerinin yürütülmesini sağlamak, gümrük laboratuvarları kurmak, tahlil metotlarını hazırlamak ve çalışmalarını düzenlemek, gümrük müşaviri ve yardımcılarını yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, gümrüklerce alınan vergi ve benzeri yüklerle ilişkin uzlaşma usul ve esaslarını belirlemek ve uygulamayı yürütmek.

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünün görevleri; gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak durumu adli mercilere intikal ettirmek, deniz ve hava limanlarıyla kara sınırlarındaki gümrük kapılarında ve diğer gümrüklü yer ve sahalarda giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak ve gümrük işlemleri bitirilmeden buralardan çıkmalarını önlemek, yatlara ilişkin işlemlerin yürütülmesini sağlamak, gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde kişi, eşya ve taşıtların kaçakçılıkla mücadele kapsamında takibini yapmak, kaçakçılıkla mücadele için bilimsel yöntemler de kullanmak suretiyle bilgi toplayarak gerekli araştırma, soruşturma ve operasyonları yapmak, taşra teşkilatının yapacağı operasyonları koordine etmek, gerektiğinde taşra teşkilatı ile müşterek operasyon yapmak, kaçakçılıkla mücadele amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilgi değişiminde bulunmak, protokoller hazırlamak ve uygulamak,

gerektiğinde müşterek operasyonlar yapmak, kaçakçılıkla etkin mücadele etmek amacıyla ulusal ve uluslararası bilgi akışına dayalı veri tabanları oluşturmak, verileri işlemek, değerlendirmek ve risk analizi çerçevesinde kullanılabilir nitelikte olanları Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne iletmek, adli kolluğa ilişkin olarak diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak.

İç Ticaret Genel Müdürlüğü

İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün görevleri; ticarete ilişkin politikaların oluşturulmasına yardımcı olmak, ticari faaliyetleri teşvik etmek, gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak, Türk Ticaret Kanunu ve ilgili diğer mevzuat gereğince Bakanlıkça yapılması gereken işlemleri yürütmek, Merkezi Sicil Kayıt Sistemini kurmak, işletmek ve bu sistemin diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde tutulan kayıt sistemleriyle bağlanmasına ilişkin çalışmaları yürütmek, kuruluşuna izin verilecek anonim şirketler ile genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisi bulunacak anonim şirketleri belirlemek ve bunların işlemlerini yürütmek, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile odalar ve borsalarla ilgili mevzuat ve uygulamalara ilişkin iş ve işlemleri yürütmek ve bunlarla ilgili düzenlemeler yapmak, sebze ve meyveler ile yeterli arz ve talep derinliği bulunan diğer malların ticaretini düzenlemek, toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir yapıya kavuşturulmasını ve işletilmesini sağlamak ve bu konularda mevzuatla verilen görevleri yapmak, depolamaya uygun temel ve işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretine ilişkin düzenlemeler yapmak, lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığının teşvik edilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarda bulunmak ve lisanslı depoculuk, ürün ihtisas borsacılığı ve umumi mağazacılığa ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak, elektronik ticarete ve organize perakende ticaretine yönelik düzenlemeler yapmak ve uygulanmasını sağlamak, bunların gelişmesine ve yaygınlaşmasına yönelik çalışmalar yapmak, bu konularda mevzuatla verilen görevleri yerine getirmek ve gerekli tedbirleri almak, lüzumu halinde, ticari faaliyetlere ya da bu ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik düzenlemeler yapmak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün görevleri; Bakanlığın faaliyet alanlarına giren konularda veriler toplamak, araştırmalar yapmak, istatistikî bilgiler üretmek, değerlendirmek ve gümrük işlemlerine ilişkin istatistikleri açıklamak, bu konularda gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlamak, Gümrük işlemleriyle ilgili verileri risk analizine tabi tutmak, analiz sonuçlarını değerlendirmek ve bunları ilgili birimlere aktarmak, risk analizi ölçütlerini belirlemek, risk yönetimi ile ilgili koordinasyonu sağlamak, risk analizi konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla gerekli bilgi değişimi ve işbirliğini sağlamak, risk analizine ilişkin verileri de kullanarak sonradan kontrol işlemleriyle ilgili verileri toplamak, değerlendirmek, arşivlemek, ilgili birimlere aktarmak ve bu birimler arasında koordinasyonu sağlamak, gümrük gelirlerinin tahsil seyrini araştırmak ve bütçe tahminlerine esas olacak bilgileri toplamak, gümrük vergileri ile gümrüklerce tahsil edilen diğer vergi, fon ve mali yüklerin tahakkuk ve tahsilini sonradan kontrol etmek, eksik veya fazla tahsilat ve tecil ile ilgili işlemleri yapmak, gümrüklerce tahsil edilen vergi, fon ve mali yükler yönünden gerçek ve tüzel kişilere ilişkin her türlü bilgi ve belgenin kontrol ve denetimini yapmak, gümrük işlemlerine ait yazılı veya elektronik ortamdaki belgelerin, kanuni süreler içinde muhafaza edilmesini ve bu sürelerden sonra usulüne göre imha edilmesini sağlamak.

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünün görevleri; tüketicinin korunmasına ilişkin politikalar oluşturmak, bu politikaların belirlenmesinde yurtiçi ve yurtdışındaki kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve gerekli koordinasyonu sağlamak, tüketicilerin, sağlık ve güvenliği ile ekonomik çıkarlarını koruyucu, kayıplarını giderici tedbirleri almak ve gerekli düzenlemeleri yapmak, tüketicilerin tüketim maddeleri yönünden çevresel tehlikelerden korunabilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin belirlenmesinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, piyasaya sunulan mal ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla yönelik olarak kalite denetimi yapmak, yaptırmak, kalite kontrol sistemleri kurmak, ilgili kurum ve kuruluşlara standart tespitine ilişkin görüş ve önerilerde bulunmak, tüketicileri aydınlatıcı ve eğitici tedbirleri almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini özendirme ve tüketicinin korunması konusundaki politikaların oluşturulmasında bunların gönüllü örgütlenmeleri yoluyla temsil edilmelerini sağlamak, tüketici sorunlarının çözümüne ilişkin olarak diğer kanunlarla verilen görevleri yapmak, teknik mevzuatı bulunmayan ve doğrudan tüketiciye sunulan ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak, bu ürünlerde ihtiyaç halinde gerekli düzenlemeleri yapmak veya Bakan onayı ile standartları zorunlu uygulamaya koymak, ülke ekonomisinin gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmak.

Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü

Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğünün görevleri; esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek, esnaf ve sanatkârlara ilişkin politikaların belirlenmesi, istatistikler ve analizler üretilmesi ve paylaşılması, değerlendirmeler yapılması ve raporlar hazırlanması amacıyla bu işletmelere ait yatırım, üretim, pazarlama, teşvik, mali durum, Ar-Ge, istihdam, enerji ve benzeri ekonomik faaliyet bilgi ve verileri ile esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarına ait bilgileri belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında almak suretiyle bilgi sistemi oluşturmak, esnaf ve sanatkârların sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek ve ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunmak, rekabet güçlerinin artırılması, araştırma, geliştirme ve yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesi, pazarlama, hammadde ve tezgah temini amaçlarıyla teşvik ve destekler vermek ve bu konulara yönelik düzenlemeler yapmak, iç ve dış pazar imkânlarını araştırmak, kredi ve finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çalışmalar ve bu konularda düzenlemeler yapmak, esnaf ve sanatkârlar ile istihdam ettikleri personele yönelik eğitim faaliyetlerini desteklemek, esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarının kuruluş, işleyiş ve siciline ilişkin işleri yürütmek.

Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü

Kooperatifçilik Genel Müdürlüğünün görevleri; kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, uygulamak, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek, kooperatifçilikle ilgili Ar-Ge çalışmaları yapmak, kooperatif bilgi ve denetim sistemini kurmak ve işletmek, kooperatifçiliğin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri almak ve uygulanmasını sağlamak, yayın, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinde bulunmak, kooperatiflerin amaçlarını gerçekleştirmek için hazırlayacakları projeleri

desteklemek ve teşvik etmek, teşvik ve desteklere yönelik düzenlemeler yapmak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı tarımsal amaçlı kooperatifler ve üst birlikleri, yapı kooperatifleri ve üst birlikleri hariç olmak üzere, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ile genel hükümlere tabi kooperatif ve birliklerin kuruluşuna, işleyişine ve denetlenmesine yönelik düzenlemeler yapmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, kooperatifleri ve üst kuruluşlarını denetlemek veya denetlettirmek, kooperatifler için örnek ana sözleşmeler hazırlamak ve yürürlükte olan ana sözleşmeleri ihtiyaçlar doğrultusunda güncellemek, kooperatiflere ve üst kuruluşlarına yol göstermek ve çalışmalarında yardımcı olmak, yeni alanlarda kooperatif girişimlerin geliştirilmesine yönelik özendirici ve destekleyici çalışmalar yürütmek, bireysel tasarrufların uygun kooperatif girişimcilik modelleri ile ekonomiye kazandırılmasını sağlamak, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri tarafından kullanılan ürün alım kredilerine faiz desteği sağlamak ve bu kredilerin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetlemek.

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün görevleri; Bakanlığın yurtdışı ve uluslararası veya ikili münasebetlerini yürütmek, Türkiye'nin gümrüklerle ilgili uluslararası anlaşma ve sözleşmelere katılmasına dair Bakanlık görüşünü hazırlamak, uluslararası kuruluşların kabul ettiği gümrük ile ilgili anlaşmaları ve bunların değişikliklerini takip ederek uygulamaya intikal ettirilmesini sağlamak, Bakanlığın görev ve faaliyet alanına giren, Avrupa Birliği ile ilgili hususlarda koordinasyonu sağlamak, Avrupa Birliği ile ilgili alanda Hükümetin genel politikasını uygulamaya yönelik tedbirleri almak, uyum ve uygulama çalışmaları ile ilgili işleri yürütmek, Bakanlığın görev alanına giren konulardaki ikili ve çok taraflı anlaşma, sözleşme ve protokolleri gerektiğinde ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği halinde hazırlamak, müzakerelerini yürütmek ve ulusal mevzuata aktarılmasını sağlamak, Bakanlığın görev alanına giren konularda Avrupa Birliği kurum ve kuruluşları ve diğer uluslararası kuruluşlarla gerekli temas ve müzakereleri yürütmek, Bakanlığın dış kaynaklı ve uluslararası nitelikteki program ve projelerini hazırlamak, yürütmek ve gerekli koordinasyonu sağlamak, Bakanlığın dış protokol faaliyetlerini yürütmek, Bakanlığın yurtdışı teşkilatının koordinasyonunu ve etkin işleyişini sağlamak.

Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yetki ve görevleri şunlardır:

Döner sermaye işletmelerini idari ve mali yönden yönetmek, gümrük Kanununa göre tasfiye edilecek hale gelen eşyanın tasfiyesini yapmak tasfiyelik eşyanın satışa sunulmasından önce özelliklerine göre bakımı, tamiri ve ambalaj lamasını yapmak veya yaptırmak, gümrük denetimine tabi her türlü eşya ile kaçak veya kaçak zararını ile yakalanan eşya ve araç için gümrüklü yer ve sahalarda veya diğer yerlerde geçici depolama yerleri, antrepolar açmak, işletmek veya işlettirmek, tasfiyelik eşya için depolar, mağazalar ve satış reyonları açılmasına ve işletilmesine ilişkin ilke ve standartları belirlemek, bu yerleri açmak, işletmek, işlettirmek ve denetlemek, laboratuvarlar kurmak, laboratuvarlarda yapılan tahlil ücretlerini tahsil etmek ve bu laboratuvarların faaliyetleri için ihtiyaç duyulan yazılım, donanım, bakım, onarım, eğitim ve sarf malzemesi giderlerini karşılamak, gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakletme, elleçleme, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak, bakanlığın görev alanına giren konulara ilişkin bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alımını, satışını veya bedelsiz dağıtımını yapmak veya yaptırmak, kaçak zannı ile yakalanan eşya ve aracın muhafazası için konulduğu kamu veya özel depolama yeri ve antrepolar için ücret tarifesi belirlemek, bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak, bakanlık teşkilatının denetimi altındaki her türlü kuruluşun faaliyet ve işlemleri ile ilgili olarak Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak, özel anlaşmalara dayalı olarak Bakanlığa verilmiş görevlere ilişkin konularda ilgili merciler, gerçek ve tüzel kişiler nezdinde inceleme, denetleme ve soruşturma yapmak, bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmasını sağlamak üzere gerekli teklifleri hazırlamak ve Makama sunmak, mevzuatın Bakanlığa ve müfettişlerine tanıdığı teftiş, inceleme ve soruşturma yetkilerini kullanmak, gümrük bölgesi içinde bulunan bütün nakil vasıtalarını, bunların yk ve eşyasını, personel ve yolcularını muayene etmek, Bakanlığın denetimine tabi gümrük ambar, antrepoları ile serbest bölgelerdeki mevcut mallar ile bunların kayıtlarını incelemek, teftiş etmek ve gerektiğinde idarenin haklarını koruyacak tedbirlerin alınmasını sağlayıcı önerilerde bulunmak, acil ve gecikmesinde sakınca bulunan hallerde idare ve Hazinesinin haklarını koruyucu tedbirler almak, bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak rehberlik ve teftiş başkanlığının görevleridir.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

Strateji Geliştirme Başkanlığının görevleri; ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak, performans ve kalite lçtleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek, Bakanlığın yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak, Bakanlığın görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak, yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek, Bakanlığın stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek, izleyen iki yılın bt tahminlerini de içeren idare btcesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek, mevzuatı uyarınca belirlenecek btce ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak, btce kayıtlarını tutmak, btce uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve btce kesin hesabı ile malı istatistikleri hazırlamak, ilgili mevzuat çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek, genel btce kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek, harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak, idarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek, Bakanlığın yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak, Bakanlığın diğer idareler nezdinde takibi gereken malı iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak, mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak, n malı kontrol faaliyetini yürütmek, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.

Hukuk Müşavirliği

Hukuk Müşavirliğinin görevleri; Bakanlığın taraf olduğu adli ve idarî davalarda, tahkim yargılamasında ve icra işlemlerinde Bakanlığın temsil etmek, dava ve icra işlemlerini takip etmek, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak, Bakanlık hizmetleriyle ilgili olarak diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanan mevzuat taslaklarını, Bakanlık birimleri tarafından düzenlenecek her türlü sözleşme ve şartname taslaklarını, Bakanlık ile üçüncü kişiler arasında çıkan her türlü uyuşmazlıklara ilişkin işleri ve Bakanlık birimlerince sorulacak diğer işleri inceleyip hukukî mütalaasını bildirmek, Bakanlıkça hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen dava ve icra takiplerine ilişkin usul ve esasları belirlemek, bunları izlemek, koordine etmek ve denetlemek, Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarını temin etmek amacıyla gerekli hukukî teklifleri hazırlayıp Bakana sunmak.

Personel Dairesi Başkanlığı

Personel Dairesi Başkanlığı'nın görevleri:

Bakanlığın insan gücü politikası ve planlaması ile insan kaynakları sisteminin geliştirilmesi ve performans ölçütlerinin oluşturulması konusunda çalışmalar yapmak ve tekliflerde bulunmak, bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik vb. özlük işlemlerini yürütmek, bakanlık kadrolarının, ilgili birimlerin görüşünü aldıktan sonra dağıtım, tahsis ve tenkisini sağlamak ve bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

Eğitim Dairesi Başkanlığı

Eğitim Dairesi Başkanlığının görevleri; Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek, eğitim faaliyetleri ile ilgili dokümantasyon ve yayım hizmetlerini yürütmek.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının görevleri; 5018 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde, Bakanlığın kiralama ve satın alma işlemlerini yürütmek, temizlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak, Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek, genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek, Bakanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığının görevleri; Bakanlık projelerinin Bakanlık bilişim altyapısına uygun olarak tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak, teknolojik gelişmeleri takip etmek ve Bakanlık otomasyon stratejilerini belirlemek, bilgi güvenliği ve güvenilirliği konusunun gerektirdiği önlemleri almak, politikaları ve ilkeleri belirlemek, kamu bilişim standartlarına uygun çözümler üretmek, Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek, Bakanlığın internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları ile ilgili teknik çalışmaları yapmak, Bakanlık hizmetleriyle ilgili bilgileri toplamak ve veri tabanları oluşturmak, Bakanlığın bilişim ve iletişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmet içi eğitim almalarını sağlamak.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinin görevleri; Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetlerini planlamak ve bu faaliyetlerin belirlenecek usul ve ilkelere göre yürütülmesini sağlamak, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

Özel Kalem Müdürlüğü

Özel Kalem Müdürlüğünün görevleri; Bakanın çalışma programını düzenlemek, Bakanın resmî ve özel yazışmalarını, protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmektir.

---

7. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca; stratejik yönetim anlayışının benimsenmesi, mali saydamlık, hesap verme sorumluluğu, stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme konuları yeni mali yönetim ve kontrol sisteminin temel unsurlarını oluşturmaktadır ve tüm bu sistemlerin sağlıklı çalışmasını sağlayacak etkin bir iç kontrol sisteminin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır.

Söz konusu Kanun gereği, Bakanlığımızca yönetim sorumluluğu çerçevesinde iç kontrol sisteminin, sürekli ve sistematik bir şekilde yürütülerek idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, varlık ve yükümlülüklerin amacına ve mevzuata uygun şekilde gerçekleştirilmesini, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak yapılandırılması çalışmaları sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın Kamu İç Kontrol Standartlarına uyum çalışmaları kapsamında yapılması gereken faaliyetlerin planlanmasını içeren “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı” hazırlanmış, Eylem Planı takvimlendirme süresi Haziran/2011 de sona ermiştir. Eylem Planı revize çalışmaları sırasında yayımlanan 640 sayılı KHK ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kurulmuştur. Bu nedenle, Bakanlığımızın yeni teşkilat yapısı çerçevesinde yeni bir eylem planı hazırlanması gerekmekte olup, planlama çalışmaları devam etmektedir.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A- İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

06/04/2011 tarih ve 6223 sayılı Kanun kapsamında bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde 08/06/2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak teşkilatlanan Bakanlığımızın Misyon ve Vizyonu, çalışmaları devam eden "2013-2017 Stratejik Planı" ile belirlenecektir.

B- TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

Bakanlığımız temel politika ve öncelikleri oluşturulurken;

- 61. Hükümet Programı Eylem Planı,
- 2007-2023 Dokuzuncu Kalkınma Planı,
- 2011-2012 Yılı Katılım Öncesi Ekonomik Program,
- 2011-2013 Orta Vadeli Program,
- 2011-2013 Orta Vadeli Mali Plan,
- Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı,
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İş ve Yönetim Planı (BCMP),
- YOİKK bünyesindeki Teknik Komitelerin Eylem Planları,
- Kayıtdışı Ekonomi ile Mücadele Stratejisi Eylem Planı (2008-2010),
- Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı,
- AB Komisyonu Customs Blueprints,
- Gümrük İşbirliğine yönelik stratejiye ilişkin 02/10/2003 tarihli Avrupa Birliği Konsey Kararı,

ve Dünya Gümrük Örgütü standartları çerçevesinde yer alan ilke ve prensipler ile diğer uluslararası yükümlülüklerimiz esas alınmıştır.

Bakanlığımız;

- Ekonomik, ticari ve siyasi yapıları farklı ülkelerle komşu,
- 2949 km kara sınırı, 8333 km deniz sınırına sahip,
- Dünyanın kavşak noktasında,
- AB'ye tam üyelik sürecinde,
- Uyuşturucu ve insan kaçakçılığı trafik güzergahı üzerinde,
- Her bakımdan sıcak bir bölgede,

bulunan Ülkemizde; kararlılık, dürüstlük, şeffaflık, yenilikçilik, amatör ruh, profesyonel hizmet, motivasyon, duyarlılık, tarafsızlık, etkililik ve verimlilik ilkelerini gözetmektedir.

Bu doğrultuda,

- ✓ Gümrük politikasını belirlemek ve uygulamak özellikle gümrük rejimleri, gümrük vergilerinin tahsili işlemlerini yürütmek,
- ✓ Kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak, bu amaçla gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzenini korumak dâhil gerekli tüm tedbirleri almak,
- ✓ Gümrük işlemleriyle ilgili veril
- ✓ erin risk analizine tabi tutulması ile sonradan kontrol işlemlerini yürütmek,
- ✓ Gümrük Kanunu'na göre tasfiye işlemlerini gerçekleştirmek,

- ✓ İç ticaret politikalarını belirleyerek diğer kurumlar ile işbirliği içerisinde ticaret politikasının uygulanmasını temin etmek,
- ✓ Doğrudan tüketiciye sunulan ürünler ile ilgili piyasa gözetimi ve denetimi gerçekleştirmek,
- ✓ Ülke genelinde 81 il ve 892 ilçede bulunan toplam 975 adet Tüketici Sorunları Hakem Heyeti'nin koordinasyonunu sağlamak,
- ✓ Esnaf ve sanatkârlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları ilke ve hedefleri belirleyerek ilgili hizmetleri yürütmek,

politika ve öncelikleriyle hizmet vermektedir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- MALİ BİLGİLER

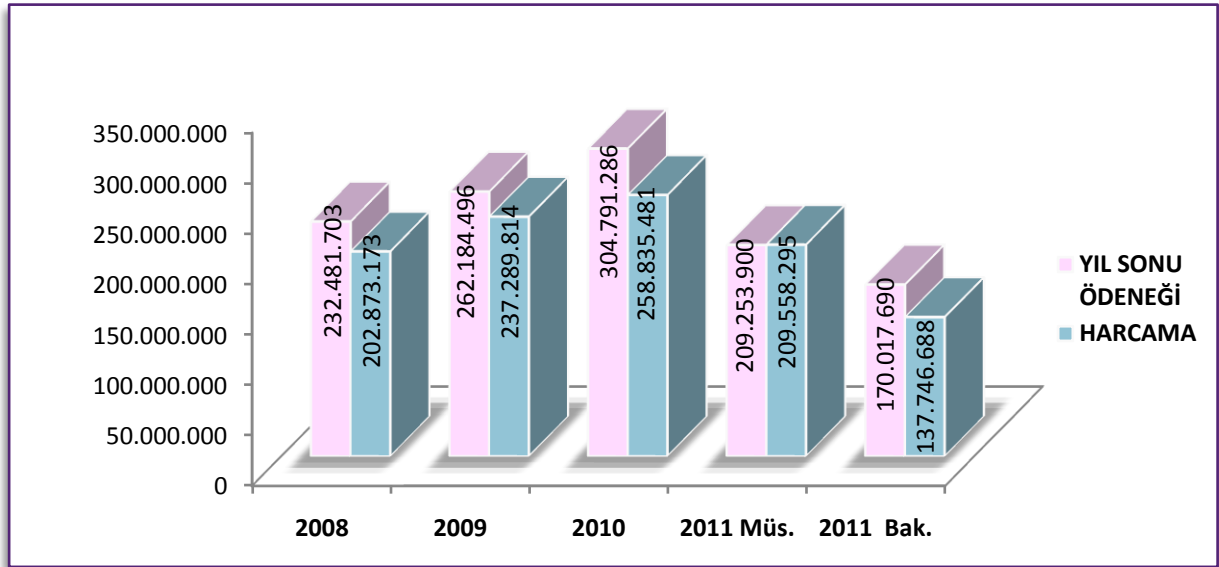
1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Mülga Gümrük Müsteşarlığı mali yönetiminde amacımız, mali disiplin, hesap verilebilirlik ve mali saydamlık hedeflenerek, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasıdır. 2011 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile mülga Gümrük Müsteşarlığına 321.480.000.-TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içinde 20.323.550.-TL ödenek eklenmiş, 132.549.650.- TL ödenek düşülmüş ve yılsonu itibariyle 209.253.900.-TL olan bütçe ödeneğinin %91 'i olan 209.558.295 TL harcanmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı mali yönetiminde amacımız, mali disiplin, hesap verilebilirlik ve mali saydamlık hedeflenerek, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasıdır. Mülga Gümrük Müsteşarlığından aktarılan ve yıl içinde eklemelerle 183.008.189.-TL ödenek eklenmiş, 12.990.499.- TL ödenek düşülmüş ve yılsonu itibariyle 170.017.690.-TL olan bütçe ödeneğinin %81 'i olan 137.746.688 TL harcanmıştır.

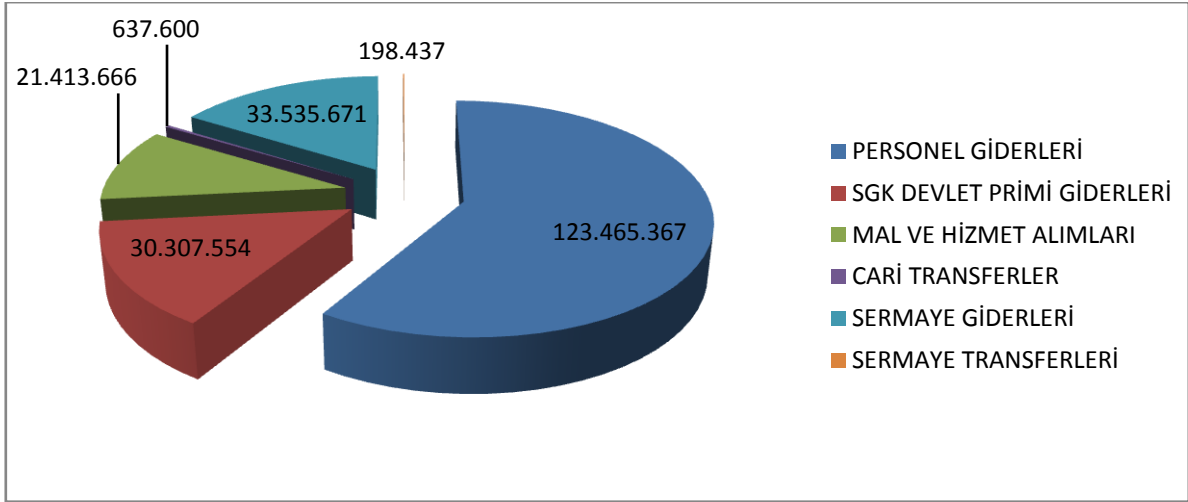
Son dört yılda tahsis edilen ödenekler ve harcamalar Grafik 5'de gösterilmiştir.

Grafik 5: Yıllar İtibariyle Yılsonu Ödeneği ve Harcama Durumu

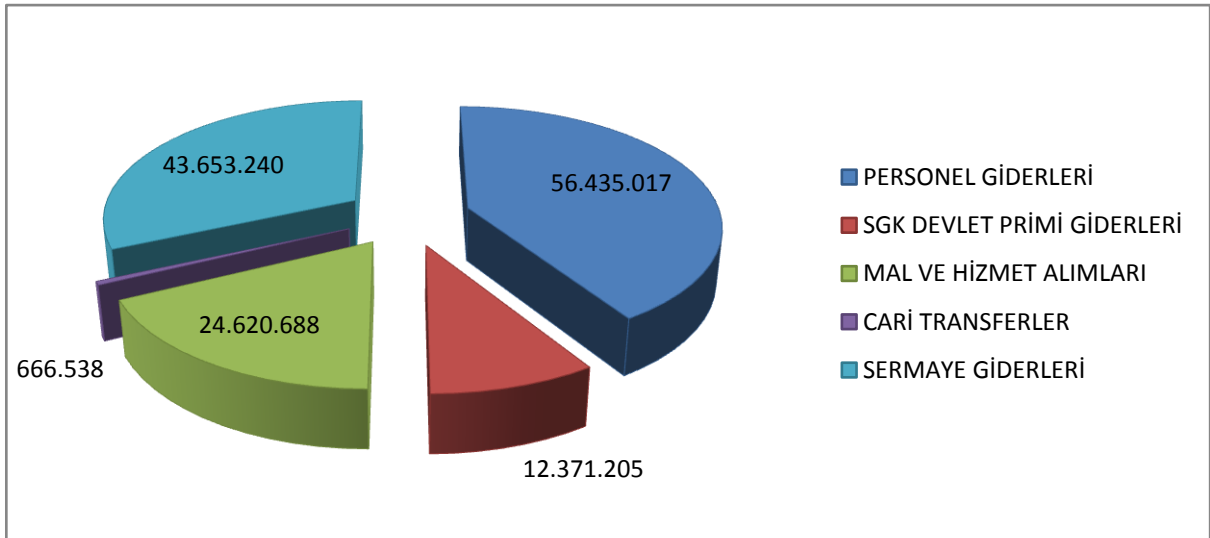
2011 yılı ödeneğinin değerlendirilmesine ilişkin bilgiler aşağıdaki grafik ve tablolarda gösterilmiştir.

Grafik 6: 2011 Yılı Mülga Gümrük Müsteşarlığı Harcamalarının Ekonomik Dağılımı

2011 yılı mülga Gümrük Müsteşarlığı'nın bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmasına bakıldığında, %58,92 Personel Giderlerine , %14,46 SGK Devlet Primi Giderlerine ,%10,23 Mal ve Hizmet Alımlarına, %0,30 Cari Transferlere, %16,00 Sermaye Giderlerine, %0,09 Sermaye Transferlerine harcanmıştır.

Grafik 7: 2011 Yılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Harcamalarının Ekonomik Dağılımı

2011 yılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmasına bakıldığında, %40,97 Personel Giderlerine , %8,98 SGK Devlet Primi Giderlerine, %17,87 Mal ve Hizmet Alımlarına, %0,48 Cari Transferlere, %31,70 Sermaye Giderlerine harcanmıştır

Tablo 12: 2011 Yılı Bütçe Ödeneği, Yılsonu Ödeneği, Harcama Durumu ve 2010 Yılı Karşılaştırılması

GİDER TÜRÜ (EK 1. DÜZEY)	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
PERSONEL GİDERLERİ	169.065.000	123.466.017	123.465.367
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	41.115.000	30.307.663	30.307.554
MAL VE HİZMET ALIMLARI	29.179.000	21.055.556	21.413.666
CARİ TRANSFERLER	1.371.000	637.600	637.600
SERMAYE GİDERLERİ	80.750.000	33.588.626	33.535.671
SERMAYE TRANSFERLERİ		198.438	198.437
2011 YILI TOPLAMI	321.480.000	209.253.900	209.558.295
2010 YILI TOPLAMI	286.587.000	304.791.286	258.835.481

Tablo 12’den de görüleceği üzere, mülga Gümrük Müsteşarlığı 2011 yılı bütçesinde;

- “01-Personel Giderleri” için 169.065.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 5.805.060.-TL ödenek eklenmiş, 51.404.043.-TL ödenek düşülmüş, toplamda 123.466.017.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 123.465.367.-TL,
- “02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” için 41.115.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 1.367.540.-TL ödenek eklenmiş, 12.174.877.-TL ödenek düşüldükten sonra toplam 30.307.663.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 30.307.554.-TL,
- “03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için 29.179.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 9.116.224.-TL ödenek düşülmüş, 17.239.668.-TL ödenek eklenerek toplamda 21.055.556.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 21.413.666.-TL,
- “05-Cari Transferler” için 1.371.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 733.400.-TL ödenek düşülerek toplamda 637.600.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 637.600.-TL,
- “06-Sermaye Giderleri” için 80.750.000.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 3.836.288.000.-TL ödenek eklenmiş, 50.997.662.-TL ödenek düşülerek, 33.588.626.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 33.535.671.-TL,
- “07-Sermaye Transferleri” için Kurum içi aktarma yolu ile 198.438.-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yılsonu itibarıyla harcama tutarı 198.437.-TL,

olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 13: 2011 Yılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Bütçe Ödeneği, Yılsonu Ödeneği, Harcama Durumu

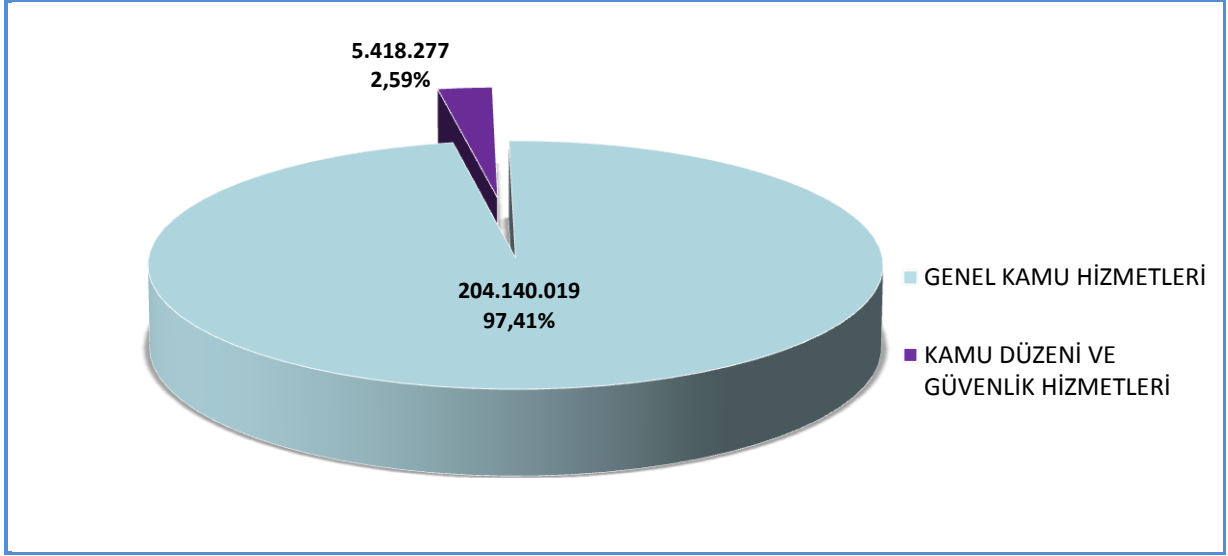
GİDER TÜRÜ (EK 1. DÜZEY)	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
PERSONEL GİDERLERİ	58.387.697	56.435.017
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	13.206.964	12.371.205
MAL VE HİZMET ALIMLARI	29.297.598	24.620.689
CARİ TRANSFERLER	707.236	666.538
SERMAYE GİDERLERİ	68.418.195	43.653.240
2011 YILI TOPLAMI	170.017.690	137.746.689

Tablo 13'den de görüleceği üzere, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2011 yılı bütçesinde;

- “01-Personel Giderleri” için mülga Gümrük Müsteşarlığından aktarılan ve yıl içinde 64.866.362.-TL ödenek eklenmiş, 6.478.665.-TL ödenek düşülmüş, toplamda 58.387.697.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 56.435.017.-TL,
- “02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” için mülga Gümrük Müsteşarlığından aktarılan ve yıl içinde 14.132.272.-TL ödenek eklenmiş, 925.308.-TL ödenek düşülmüş, toplamda 13.206.964.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 12.371.205.-TL,
- “03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için mülga Gümrük Müsteşarlığından aktarılan ve yıl içinde 30.743.563.-TL ödenek eklenmiş, 1.445.965.-TL ödenek düşülmüş, toplamda 29.297.598.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 24.620.689.-TL,
- “05-Cari Transferler” için mülga Gümrük Müsteşarlığından aktarılan ve yıl içinde 807.236.-TL ödenek eklenmiş, 100.000.-TL ödenek düşülmüş, toplamda 707.236.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 666.538.-TL,
- “06-Sermaye Giderleri” için mülga Gümrük Müsteşarlığından aktarılan ve yıl içinde 72.458.756.-TL ödenek eklenmiş, 4.040.561.-TL ödenek düşülmüş, toplamda 68.418.195.-TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibarıyla harcama tutarı 43.653.240.-TL,

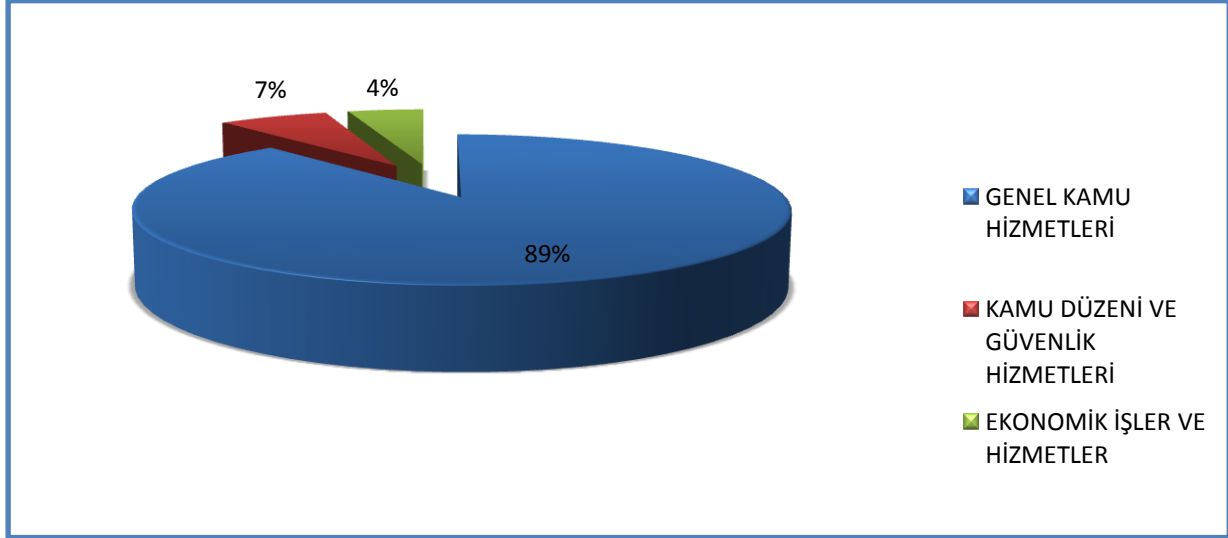
olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 8: 2011 Yılı Mülga Gümrük Müsteşarlığı Harcamalarının Fonksiyonel Dağılımı

Mülga Gümrük Müsteşarlığı 2011 yılı bütçe giderleri fonksiyonel sınıflandırma bakımından değerlendirildiğinde; toplam harcamanın %97,41 olan 204.140.019.-TL Genel Kamu Hizmetlerine, %2,59 olan 5.418.277.-TL Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetlerine harcanmıştır.

Grafik 9: 2011 Yılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Harcamalarının Fonksiyonel Dağılımı

Bakanlığımız 2011 yılı bütçe giderleri fonksiyonel sınıflandırma bakımından değerlendirildiğinde; toplam harcamanın %88,77 olan 122.281.856.-TL Genel Kamu Hizmetlerine, %06,643 olan 9.139.325.-TL Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetlerine %04,59 olan Ekonomik İşler ve Hizmetleri 6.325.508.-TL harcanmıştır.

Tablo 14: 2011 Yılı Mülga Gümrük Müsteşarlığı Bütçe Ödenek ve Giderlerinin Harcama Birimlerine Göre Dağılımı

BİRİM	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
ÖZEL KALEM	3.613.700	2.982.058	2.981.975
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	639.510	426.603	426.600
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.708.590	8.747.462	8.735.796
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.058.370	5.071.603	5.071.455
GÜMRÜKLER KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.504.940	3.702.433	3.693.428
AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.490.180	1.541.322	1.541.328
TASIŞ	2.834.550	1.978.813	1.978.810
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	6.569.310	4.851.064	4.844.765
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI	1.063.740	671.058	671.055
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	751.340	3.326.020	3.327.856
PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.683.490	1.686.550	1.686.547
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.491.980	945.560	945.559
İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	51.153.920	33.136.968	33.084.014
MUHABERE VE ELEKTRONİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14.625.940	6.446.957	6.445.950
GÜMRÜK VE MUHAFAZA BAŞMÜDÜRLÜKLERİ	196.496.550	132.727.225	133.133.041
YURT DIŞI TEŞKİLATI	1.793.890	1.012.194	989.117
2011 YILI TOPLAMI	321.480.000	209.253.900	209.558.295

Harcamaların birimlere göre dağılımına baktığımızda, toplam bütçenin %64'lük kısmına denk gelen 133.133.041.-TL'nin Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlükleri tarafından kullanıldığı görülmektedir. Harcamalardaki en yüksek payın gümrüklerde işlem yapan mükelleflerle direkt temasta olan Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerine ait olması, yararlanıcı odaklı hizmet ve hizmette kalitenin artırılması hedeflerimize paraleldir.

Tablo 15: 2011 Yılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Bütçe Ödenek ve Giderlerinin Harcama Birimlerine Göre Dağılımı

BİRİM	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
ÖZEL KALEM	3.701.452	3.601.559
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	240.950	166.534
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.909.563	2.618.047
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.320.034	8.849.849
İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.632.111	952.977
RİSK VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.502.517	1.434.686
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.214.575	3.551.947
ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.206.436	888.920
KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.645.857	931.664
AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	864.087	754.746
TASİŞ	718.282	687.106
REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	6.155.586	6.075.287
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	340.050	305.721
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	5.939.820	5.360.861
PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	791.040	775.120
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	533.585	457.214
DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	34.075.340	23.901.603
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11.827.040	10.933.690
GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	71.607.280	65.080.014
GÜMRÜK VE TİCARET İL MÜDÜRLÜKLERİ	3.000	0
YURT DIŞI TEŞKİLATI	772.085	406.631
2011 YILI TOPLAMI	170.017.690	137.746.689

Harcamaların birimlere göre dağılımına baktığımızda, toplam bütçenin %47'lik kısmına denk gelen 65.080.014.-TL'nin Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından kullanıldığı görülmektedir. Harcamalardaki en yüksek payın gümrüklerde işlem yapan mükelleflerle direkt temasta olan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine ait olması, yararlanıcı odaklı hizmet ve hizmette kalitenin artırılması hedeflerimize paraleldir.

2. Mali Denetim Sonuçları

Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları çerçevesinde, Bakanlığımızın hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetim ile Bakanlığımızın gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti, kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilecektir. Bu bağlamda Bakanlığımız, Sayıştay'ın dış denetimine tabidir.

B- PERFORMANS BİLGİLERİ

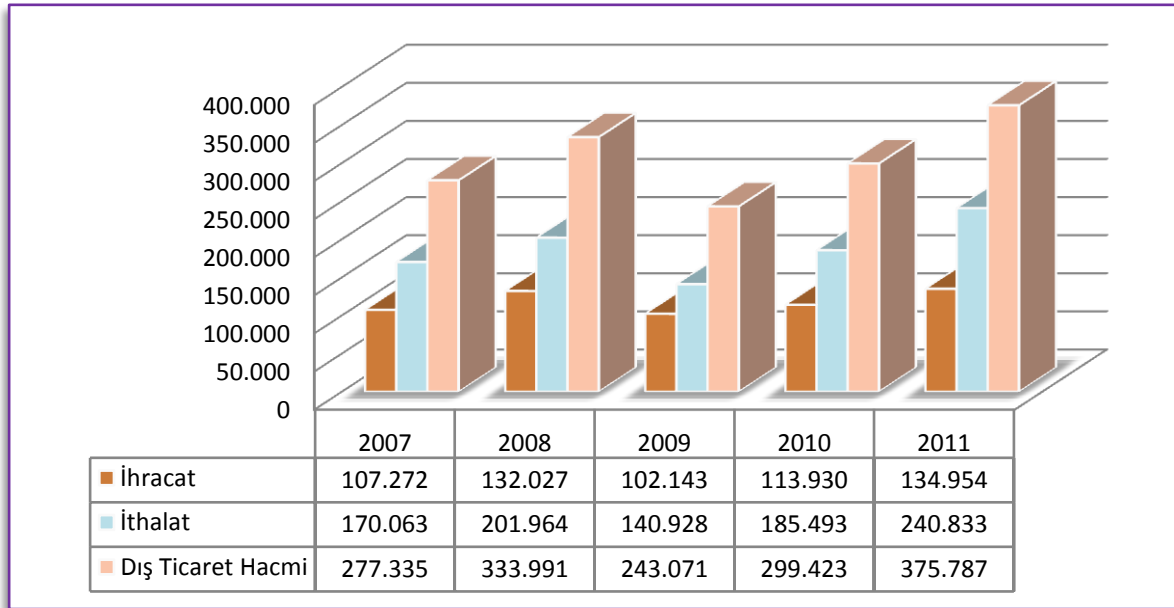
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

GÜMRÜK HİZMETLERİ

Bakanlığımız başta ithalat ve ihracat olmak üzere bütün gümrük işlemlerinin uygulanması ile ilgili hizmetleri vermektedir.

Dış Ticaretteki Gelişim

Grafik 10: Dış Ticaret Gelişimi (Milyon \$)

2011 yılında ithalat hacmindeki % 29,8 lik artışa karşılık ihracat hacmindeki %18,5 lik artış sağlanmış; böylece dış ticaret hacmi %25,5 lik artış ile 375,7 milyon dolara ulaşmıştır.

Gümrük Beyannameleri Sayısı

Beyanname sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

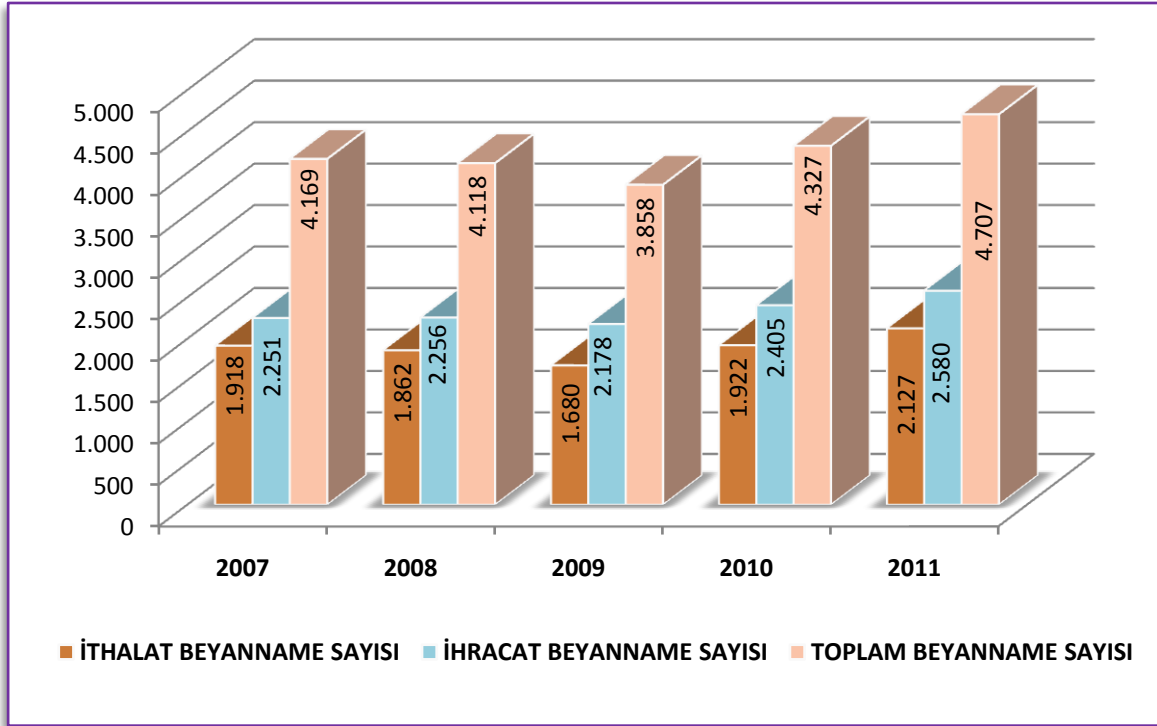
Tablo 16: Gümrük Beyannamesi Sayısı (Bin Adet)

	İTHALAT BEYANNAME SAYISI	İHRACAT BEYANNAME SAYISI	TOPLAM BEYANNAME SAYISI
2007	1.918	2.251	4.169
2008	1.862	2.256	4.118
2009	1.680	2.178	3.858
2010	1.922	2.405	4.327
2011	2.127	2.580	4.707

Son dört yılda;

- İthalat beyanname sayısı %13,5 düzeyinde bir artışla 1.862 bin adetten 2.127 bin adede,
- İhracat beyanname sayısı %13,6 düzeyinde bir artışla 2.256 bin adetten 2.580 bin adede,
- Toplam beyanname sayısı yaklaşık %13,6 düzeyinde bir artışla 4.118 bin adetten 4.707 bin adede ulaşmıştır.

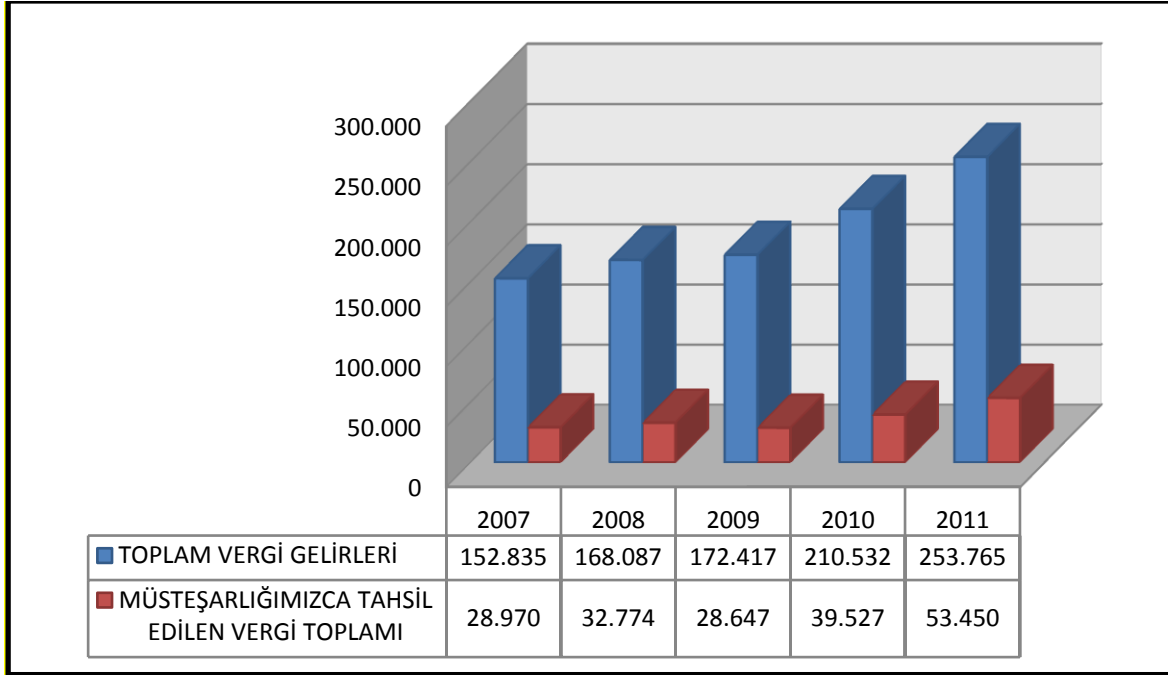
Grafik 11: Gümrük Beyannameleri Sayısı (Bin adet)

Bakanlığımızca Tahsil Edilen Vergilerinin Toplam Vergilere Oranı

Uluslararası ticaret ve muamelelerden alınan vergilerin, toplam vergi gelirleri içindeki payı 2010 yılında %19 iken, 2011 yılında %21 olarak gerçekleşmiştir. Toplam vergi gelirleri içinde tahsil edilen her **100 birim verginin 21 birimi** gümrük idareleri aracılığı ile tahsil edilmiştir.

Tablo 17 : Gümrük Vergilerinin Toplam Vergilere Oranı(Milyon TL)

Bakanlığımızca Tahsil Edilen Vergilerinin Maliyeti

2011 yılında bütçeden Gümrük ve Ticaret Bakanlığına tahsis edilen para miktarı, aynı yıl gümrük idareleri aracılığı ile tahsil edilen vergilerin yalnızca yaklaşık **binde 7'ini** oluşturmuştur.

Tablo 18: Bakanlığımızca Tahsil Edilen Vergilerin Maliyeti

YILLAR	MÜS/BAK. YIL SONU HARCAMA	BÜTÇE DEĞİŞİMİ (%)	TAHSİL EDİLEN VERGİ TOPLAMI	TAHSİL EDİLEN VERGİ TOPLAMI DEĞİŞİMİ (%)	GÜMRÜK VERGİ MALİYETİ (%)	MALİYET DEĞİŞİMİ (%)
2007	203	12,15	28.970	5,04	0,70	6
2008	203	0	32.774	13,13	0,62	-12
2009	237	16,75	28.647	-12,59	0,83	34
2010	259	9,28	39.527	37,98	0,66	-21
2011	347	33,98	53,450	35,22	0,65	-2

Hızlı Kargo Taşımacılığı Kapsamındaki Yenilikler

Hızlı kargo taşımacılığı yapan 14 şirket ve PTT'ye basitleştirilmiş usulde beyan ve dolaylı temsil yetkisi verilmiş ve uygulamaya başlanmıştır. Yeni uygulama sayesinde;

- 1,500 AVRO'ya kadar olan gönderilerin kargo firmalarınca beyanı sağlanmış ve bu sayede mevzuatla sınırları belirlenen eşyanın azaltılmış bürokratik işlem ve maliyetle getirilmesi ve gönderilmesi sağlanmıştır.
- İhracat rejimine konu eşya için ise 7,500 AVRO'ya kadar olan eşyanın beyan işlemlerinin mevzuat çerçevesinde operatör tarafından yapılması imkanı tanınmıştır.
- Özellikle küçük üreticiler için ihracatın maliyeti azaltılmıştır.
- Bu yolla gelen giden gönderilerin daha etkin kontrolüne imkân sağlanmıştır.

Gümrük Hattı Dışı Satış Mağazaları

2011 yılında 145 adet gümrüksüz satış mağazasında 15.194.616 adet satış belgesi karşılığı toplam 879.213.447 € tutarında sigara, puro, sigarillo, yaprak sigara, tütün mamulleri, alkollü içecek, parfüm, kozmetik, gıda ve diğer ürünlerin satışı gerçekleşmiştir.

2011 yılında 3 adet gümrüksüz satış mağazası kapanmış, 10 adet gümrüksüz satış mağazasının açılmasına izin verilmiştir.

2011 yılında, 24 adet gümrüksüz satış mağaza deposu faaliyet göstermiş, 3 adet gümrüksüz satış mağaza deposu kapanmıştır.

Gümrük Müşavirleri ve Yardımcıları ile Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri

---

Gümrük Müşavirleri, eşya sahiplerinden almış oldukları temsil yetkisine ilişkin vekâletnameye istinaden dolaylı temsil suretiyle gümrük idarelerinde ithalat, ihracat vb. gümrük işlemlerini gerçekleştirmektedir.

Gümrük Müşavirliği mesleğinin yasal bir çerçeveye oturtulması ihtiyacına ilişkin olarak, "Gümrük Müşavirleri, Gümrük Müşavirleri Odaları ve Gümrük Müşavirleri Odaları Birliği Kanunu Tasarısı Taslağı" üzerinde Başbakanlığa sevk edilmek üzere çalışmalara başlanmıştır.

Müşavir Programına kayıtlı 2547 adet Gümrük Müşaviri sektörde faaliyet göstermektedir. Öte yandan 4820 adet de Gümrük Müşavir Yardımcısı bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 01.10.2011 tarihinde yapılan Gümrük Müşavirliği Ön Eleme ve Gümrük Müşavir Yardımcılığı Sınavı ile 19.11.2011 tarihinde yapılan Gümrük Müşavirliği Mesleki Yeterlilik Sınavı neticesinde 1106 kişi Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesi, 208 kişi de Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi almaya hak kazanmıştır. Söz konusu kişilere ilişkin izin belgesi düzenlenmesi işlemleri devam etmektedir.

2011 yılının Aralık ayı itibarıyla, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine göre gümrük müşavir ve yardımcılarına ilişkin sayılara aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 19: Bölge Müdürlüklerine Göre Gümrük Müşavir ve Yardımcısı Sayıları

BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	GÜMRÜK MÜŞAVİRİ	GÜMRÜK MÜŞAVİR YARDIMCISI
ORTA ANADOLU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	201	227
BATI AKDENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	26	45
ULUDAĞ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	106	257
TRAKYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	15	31
DOĞU ANADOLU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	-	4
GAP BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	12	40
İPEKYOLU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	2	1
EGE BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	308	601
İSTANBUL BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	1645	3155
DOĞU MARMARA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	17	41
DOĞU AKDENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	15	22
FIRAT BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	1	2
ORTA KARADENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	9	7
DOĞU KARADENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	5	8
ORTA AKDENİZ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	185	379
TOPLAM	2547	4820

Gümrük iş ve işlemlerinin basitleştirilmesi, idari yüklerin azaltılması ve antrepolardaki Bakanlığımız denetiminin daha etkili hale getirilebilmesini sağlamak amacıyla Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği uygulamasına geçilmiştir. Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği sistemiyle, mevcut gümrük personeli tarafından yürütülen bazı tespit işlemlerinde karşılaşılan aksaklıklar, zafiyetler ve diğer sıkıntıların ortadan kaldırılarak daha sağlıklı bir işleyişin gerçekleştirilmesi, doğru verilerin üretilmesi, etkin ve sağlıklı tespit ve kontrollerin yapılmasına uygun ortam oluşturulması amaçlanmıştır.

05/05/2011 tarihli ve 27925 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği) ile 2011/32, 2011/38 ve 2012/50 sayılı Genelgelere belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği sistemi yürütülmektedir.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin çalışmalarını verimli bir şekilde yürütmeleri ve hizmet kalitesinin sürdürülmesi amacıyla Bakanlığımızca her yıl meslek mensuplarının hizmetleri karşılığı alacakları ücretlere ilişkin asgari ücret tarifesi düzenlenmektedir. Söz konusu tarifenin hazırlanması aşamasında gerek müşavir derneklerinin gerekse faaliyet alanlarındaki sektör temsilcilerinin görüş ve önerileri dikkate alınmaktadır. 2012 yılında uygulanmak üzere hazırlanan asgari ücret tarifesi, 30 Aralık 2011 tarihinde 2011/50 sayılı Genelge ekinde yayımlanmıştır.

Halen 103’ü bağımsız, 217’ü tüzel kişilik altında faaliyet gösteren toplam 320 Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri bulunmaktadır.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi (BTB)

Bağlayıcı Tarife Bilgisi, eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak kişinin yazılı talebi üzerine yetkilendirilmiş Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerince verilen idari karar olup, gümrük idarelerini hak sahibine karşı sadece eşyanın tarife pozisyonu konusunda ve yalnızca bilginin verildiği tarihten sonra tamamlanacak gümrük işlemlerine konu olan eşya için bağlamaktadır.

Dış ticaret rejiminin standart uygulanması ve işlem maliyetlerinin azaltılmasını amaçlayan Bağlayıcı Tarife Bilgisi düzenleme yetkisi, 2008 yılında Gümrük Laboratuvarı bulunan Gümrük ve Ticaret Bölgemüdürlüklerine (6 adet; Ankara, İstanbul, İzmir, İzmit, Bursa, Mersin) devredilmiştir. Bu suretle, belge talebinde bulunan vatandaşlarımız açısından zaman maliyeti azaltılmıştır.

Bağlayıcı Tarife Bilgisine ilişkin istatistiki bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 20: Bölge Müdürlükleri Bazında Bağlayıcı Tarife Bilgileri

	2009	2010	2011
ORTA ANADOLU (ANKARA)	12	4	3
ORTA AKDENİZ (MERSİN)	4	5	4
İSTANBUL	135	119	108
EGE (İZMİR)	16	67	39
DOĞU MARMARA (KOCAELİ)	8	12	10
ULUDAĞ (BURSA)	3	3	3
TOPLAM	178	210	167

Gümrük Beyannamesine Eklenmesi Gereken Belgelerin Sayısının Azaltılması

Bakanlığımız e-belge Projesi kapsamında gümrük beyannameleri ile eklerinin e-imzalı ve elektronik olarak gümrük idaresine gönderilerek gümrük işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve kağıdın kaldırılması hedefi doğrultusunda başlatılan işlemlerde ortaya çıkan sorunların çözülmesi ile dış ticaret işlemlerinde zaman ve maliyet artırıcı unsurların kaldırılması amacıyla beyannameye eklenecek belgelerin azaltılması çalışmaları başlatılmıştır.

Gümrük işlemleri ile ilgili olarak, kağıtsız işlem ve beyannameye eklenecek belgelerin azaltılmasına yönelik yönetmelik değişikliği, 28 Aralık 2011 tarih ve 28156 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Ocak 2012'de yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik değişikliği ile beyannameye eklenmesi gereken belgelerin genel nitelikleri tanımlanmış ve kağıtsız gümrük işlemlerinin çerçevesi belirlenmiştir. Bu kapsamda, BİLGE sisteminde kayıtlı olan 299 belgeden; 189 adet belgenin kaldırılması öngörülmüş ve BİLGE sistemine kayıtlı olması gereken belge sayısı 126 ile sınırlandırılmıştır.

Aynı Yönetmelik ile mavi hattan yararlanma hakkı bulunan Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi kişiler adına tescil edilen ve muayene türü mavi hat olan ihracat beyannamelerine, kağıt olarak herhangi bir belge eklenmemesi yönünde düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, benzer basitleştirilmiş uygulamaların diğer beyannameler için de yapılabilmesine yönelik çerçeve hüküm getirilmiştir. Bu düzenleme ile, söz konusu ihracat işlemlerinin kolaylaştırılması ve maliyetlerin ve bürokrasinin azaltılması amaçlanmıştır.

Diğer Kurumlarca Yapılacak Kontroller

28/12/2011 tarih ve 28156 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile canlı hayvan ithalatında gerçekleştirilen veteriner kontrollerinin sınırda yapılmasına altyapı sağlamak üzere, niteliği gereği taşıtta bekletilemeyecek eşya için özel düzenleme yapma konusunda Bakanlığımıza yetki alınmıştır. Yapılacak düzenleme ile canlı hayvanların sınırda taşıttan indirilmesine imkan tanınabilecektir.

Aynı Yönetmelik ile yapılan bir diğer değişiklik ise, mer'î dış ticaret mevzuatı ve sair mevzuatın gerektirdiği ithalat ve ihracat denetimlerini yaptırmaktan, yükümlünün sorumlu olduğuna yönelik vurgu yapılmasıdır.

Ayrıca, ithalatta eşyaların sağlık, güvenlik ve teknik yeterlilik konusunda ilgili kuruluşlar tarafından incelenmek üzere ithal konusu eşyadan numune alım işlemlerine dair usuller belirlenmiştir.

Avrupa Topluluğu Entegre Tarifesine Uyum Çalışmaları (TARIC)

---

10 rakamdan oluşan Topluluk Entegre Tarifesi (TARIC) kodlamasının ilk 6 hanesi Dünya Gümrük Örgütü tarafından oluşturulan Armonize Sistem Nomanklatürü kodunu, 7 ve 8 inci rakamlar AB'nin Kombine Nomanklatür kodunu, 9 ve 10 uncu rakamlar ise TARIC kodunu göstermektedir. Ülkemizde uygulanmakta olan İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli(TGTC) 12 rakamdan oluşmakta olup bunun ilk 8 hanesi AB ile uyumludur. AB'nin TARIC sistemi sadece TGTC'de olduğu gibi eşya tanımlamaya yönelik olmayıp, tanımlanan eşya üzerindeki vergisel ve vergi dışı önlemleri de içermektedir. Dolayısıyla TARIC için "Bakanlığımızca yayımlanan TGTC'nin Ekonomi Bakanlığı tarafından yayımlanan gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerini de içeren kapsamlı bir versiyonudur" denilebilir. Söz konusu sistem içerisinde KDV ve ÖTV gibi ulusal vergilerin de takip edilmesi öngörülmektedir.

2008 yılı Ulusal Programı'nın "Gümrük Birliği" başlıklı 29. Faslında, 2658/87 sayılı AB Tüzüğü'ne uyum sağlanabilmesi için "Mevcut BİLGE sisteminin TARIC sistemine uyumunun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması"nın 2011 ve sonrasında yapılacağı taahhüt edilmiştir.

Ülkemizin gümrük tarife yapısı ve mevzuatının AB'nin entegre tarifesi (TARIC) ile uyumunun sağlanması amacıyla, Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS) kurulmasına yönelik AB projesi kapsamında hazırlanan TARIC'e uyumlu Türkçe Tarife Cetveli (nomanklatür), bilgilendirme amaçlı olarak Bakanlığımız web sitesine konulmuştur. Cetvelin vergilendirmeye ilişkin hususlarının tamamlanmasına ilişkin süreç takvime bağlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Gümrük Laboratuvarlarının Modernizasyonu

Modernizasyon projesi kapsamında 23 gümrük laboratuvarının iş hacmi eşya gruplarına göre fiziki yapıları, personel sayısı, teknik donanım durumları değerlendirilmiş ve 2006 yılında 6 adete indirilmiştir.

Gerek bütçe ödenekleri gerekse Avrupa Birliği'nin finansal desteği ile kurulan 1 merkez ve 5 bölgesel gümrük laboratuvarı sayesinde;

- ✓ Gümrük laboratuvarlarının modernizasyonuna büyük bir katkı sağlanmış,
- ✓ Gümrük laboratuvarlarının cihaz, ekipman ve personel ihtiyacı tamamlanmış olarak etkin hizmet verebilmesi için önemli bir adım atılmış,
- ✓ Gümrük idaresinin, her türlü analizi doğru ve hızlı bir şekilde yapacak seviyeye ulaşmasına hizmet edilmiştir.

Gümrük laboratuvarlarının etkin bir işleyişe kavuşturulabilmesi amacıyla bir dizi çalışma ve proje yürütülmekte olup, bu kapsamda Bakanlık Makamından alınan 01/11/2011 tarih ve 2011/52 sayılı Onay ile Gümrük Laboratuvarları Dairesi kurulmuştur.

Laboratuvarların fiziki altyapısı ile ilgili yukarıda bahsedilen hususlar dışında mevzuat (numune alma ve tahlil metotları) ve teknik altyapı (iş akışları ve BİLGE programı ile entegresine yönelik Laboratuvar Raporlama ve Analiz (LARA) Programı ile ilgili) çalışmalar sürdürülmektedir.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması çerçevesinde IPA 2007 kapsamında, İstanbul Laboratuvarı Cihaz Alımı Projesi ile 50 adet cihazın alımı, kurulumu, eğitimleri tamamlanmış ve geçici kabulleri yapılmış olup kesin kabullerin yapılması beklenilmektedir.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması, IPA 2012 çerçevesinde hazırlanan "ISO 17025 uluslararası standardına göre laboratuvarlarda kalite sisteminin geliştirilmesi ve akreditasyon " konulu 1,3 milyon EURO bütçeli proje önerisi AB Bakanlığına iletilmiş bulunmaktadır.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması, IPA 2013 çerçevesinde "Gümrük Laboratuvarlarında mevzuat geliştirme, riskli grupların belirlenmesi, laboratuvarlar arası eşgüdüm çalışmalarının geliştirilmesi" konulu proje başvurusunda bulunulmuştur.

Özet Beyana İlişkin Düzenlemeler

AB mevzuatına uyum yükümlülüklerimiz çerçevesinde özet beyana ilişkin olarak 18.06.2009 tarih ve 5911 sayılı Kanunla 4458 sayılı Gümrük Kanununa 35/A, 35/B ve 35/C ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri eklenmiştir. Anılan Kanunda ve buna dayanarak hazırlanan 07.10.2009 tarihli 27369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde yapılan düzenlemeyle özet beyanın eşya Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce veri işleme tekniği kullanılarak verilmesi hüküm altına alınmıştır. Özet beyan verilebilmesi için gerekli süre sınırları ise Yönetmeliğin 67 nci maddesi çerçevesinde taşıma şekillerine göre belirlenmiştir.

Diğer taraftan, Topluluk mevzuatında özet beyana ilişkin konularda yapılan değişiklikler doğrultusunda ulusal mevzuatımızda da değişiklik ve ilaveler yapılması gerekliliği doğmuş ve ulusal gerekliliklerimiz de dikkate alınmak suretiyle Gümrük Yönetmeliğinin özet beyan hükümleri ile bu hükümlerle ilişkili diğer yönetmelik hükümlerinde değişiklikler yapılmıştır.

02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile yasal ticaretin kolaylaştırılması ve yasadışı ticaretin önlenmesi, insan, çevre, bitki sağlığı ve güvenliği ile ulusal güvenlik, terörizm ve terörün finansmanı ile etkin mücadele yanında iş süreçlerinin hızının ve etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

01 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe giren değişiklikler ile;

- ✓ Sevkiyata ilişkin bilgiler önceden alınacağından ticaret erbabının işlemlerinin daha hızlı tamamlanması,
- ✓ Gümrükte bekleme süresinin azalması,
- ✓ Üretim sürecinde kullanılacak girdinin ekonomiye bir an önce kazandırılması,
- ✓ Özet beyan aşamasında risk içeren eşya/risk içermeyen eşya ayrımı yapılarak kontrollerin yurda girmesi yasak, tehlikeli veya sakıncalı olabilecek eşya ve gönderimler üzerinde yoğunlaştırılması ile güvenlik ve emniyet amaçlı risk analizi gerçekleştirilmesi,
- ✓ Risk unsuru içermeyen eşyanın işlemlerinin hızlandırılarak eşyanın gümrük bölgesine gelişinden teslimine kadar geçen sürenin azaltılması,
- ✓ Riskli eşyaya ilişkin denetimlerin sağlıklı yapılması için yeterli zaman aralığına sahip olunması,
- ✓ Özet beyana konu eşyanın, ilgili kurumlarca kontrol edilmesi gereken eşya olması durumunda, eşya gelmeden ya da taşıttan indirilmeden ilgili kurumlarca kontroller tamamlanması, yurda girişi uygun bulunmayan eşyanın taşıttan indirilmeksizin yurt dışı edilebilmesi ve böylece, hem daha etkin kontrol yapılması, hem de gümrük işlemlerinin hızlandırılması,

amaçlanmıştır.

Ortak Transit Sözleşmesine Taraf Olma Amacıyla Yürütülen Çalışma ve Projeler

Ülkemizin NCTS sistemini ulusal düzeyde uygulayabilmesi amacıyla 28/7/2003 tarihli ve 25182 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan ancak güncelliğini yitirmiş olması nedeniyle uygulama imkanı bulunmayan Ortak Transit Yönetmeliğinin güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bu amaçla 2007 yılında mevzuat karşılaştırması yapılması amacıyla AB fonları ile 6 ay süren bir Teknik Yardım Projesi gerçekleştirilmiş, Proje sonucunda bir Boşluk ve İhtiyaç Analizi Tablosu hazırlanmıştır. 2006 yılında AB’nin Sözleşmede yaptığı değişiklikler nedeniyle bugüne kadar yapılan çalışmaların güncellenmesi amacıyla İtalyan Gümrük İdaresi ile ortaklaşa NCTS (Yeni Bilgisayarlı Transit Sistemi) Eşleştirme Projesi gerçekleştirilmiştir.

Ortak Transit Yönetmeliği 24/8/2011 tarih ve 28035 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Diğer taraftan, teknik altyapıya ilişkin çalışmalar yürütülmekte olup, NCTS pilot uygulamasına 19.09.2011 tarihi itibarıyla Erenköy Gümrük Müdürlüğü ile Kapıkule TIR Gümrük Müdürlüğü arasında başlanılmıştır. Pilot uygulamayı müteakip en kısa sürede tüm Gümrük İdarelerinde ulusal uygulamaya geçilmesi planlanmakta olup, söz konusu uygulama 29.11.2011 tarihi itibarıyla Edirne Başmüdürlüğüne bağlı Kapıkule Tır, Kapıkule Gar, Kapıkule Yolcu Salonu, Hamzabeyli, İpsala, Pazarkule, Dereköy, Avrupa Serbest Bölge ve Uzunköprü Gümrük Müdürlüklerinde tam olarak devreye alınmıştır.

Ülkemizin 1 Temmuz 2012 tarihinde Ortak Transit Sözleşmesi ve Tek İdari Belge Sözleşmesine taraf olması öngörülmektedir.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

Fikri Mülkiyet Haklarının Korunmasında Türk Gümrük İdaresi'nin Etkinliğinin Arttırılması Projesi

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması (IPA) çerçevesinde AB Komisyonuna Bakanlığımızca hazırlanarak sunulan "Türk Gümrük İdaresi'nin Modernizasyonu VIII Projesi" Komisyon tarafından hali hazırda şartlı olarak kabul edilmiş bulunmaktadır. Söz konusu projenin 4. bileşenini Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasında Türk Gümrük İdaresi'nin Etkinliğinin Arttırılması konusu teşkil etmekte olup, bu bileşen için ayrılan bütçe yaklaşık 4.1 milyon EURO'dur. 2012 Taslak Finansman Paketinde yer alan Bakanlık projemiz kapsamında fikri ve sınai mülkiyet haklarının etkin kontrolünün sağlanması hedefimiz çerçevesinde planlanan başlıca faaliyetler;

- ✓ Konuya ilişkin mevzuatın gözden geçirilmesi,
- ✓ Gümrük idarelerine ekipman alınması,
- ✓ Kullanılmakta olan merkezi bilgisayar sisteminin güncellenmesi, gerektiğinde halinde yeni bir sistem kurulması ve hak sahiplerine elektronik başvuru yapma imkanı sağlanması,
- ✓ Gümrük personeline elektronik eğitim verilmesi, dış ticaret erbabına yönelik çalıştay düzenlenmesi ve TRT kanalıyla Bakanlığımızın bu konudaki faaliyetlerine ilişkin bilgilendirici tanıtım filminin kamu alanlarında gösterilmesi,

olarak belirlenmiştir.

Venedik İşbirliği Girişimi

AB'ye aday ve potansiyel aday statüsünde olan ülkelerin, özellikle de Batı Balkan ülkelerinin gümrük idarelerine teknik destek sağlayacak kurumsal kapasitelerini geliştirmek, AB'ye entegrasyon süreçlerini hızlandırmak ve bölgesel işbirliğini geliştirmek amaçlarıyla İtalyan Gümrük İdaresi'nin teklifi üzerine Venedik İşbirliği Girişimi (Venice Cooperation Initiative) başlatılmıştır.

Söz konusu girişim kapsamında oluşturulan fikri ve sınai mülkiyet hakları ihlalleriyle mücadelede sorumlu A grubu çalışmalarına, Türkiye'nin de bu girişim içinde yer almasına ve Batı Balkanlar'daki bölgesel işbirliğine katkıda bulunmasına Avrupa Komisyonu tarafından büyük önem atfedildiği dikkate alınarak, etkin bir şekilde ülkemizi temsilen Bakanlığımız tarafından katılım sağlanmaktadır.

"IPM-Interface Public Members" Veri Tabanı

Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması ile ilgili olarak ülkemiz adına Bakanlığımızca Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ) tarafından oluşturulan "IPM-Interface Public Members" isimli veri tabanına üyelik hazırlıklarına devam edilmektedir.

DGÖ tarafından yürütülen IPM Programı fikri ve sınai mülkiyet hakları kapsamında sahtecilik ve korsanla mücadele amacıyla, hak sahipleri tarafından sağlanan ve onların ürünlerine, hizmetlerine ve haklarına ilişkin veri tabanına gümrük idarelerinin erişimini sağlayan bir sistem olarak çalışmaktadır.

Temmuz 2011 tarihi itibariyle üye ülkelerin kullanımına sunulduğu bilinen IPM sistemine Türkiye olarak erişme isteğimiz DGÖ'ye resmi olarak bildirilmiştir. Bunu takiben söz konusu sistem gerekli teknik çalışmalar yapılarak Bakanlığımız intranet sistemine tanıtılmış olup bu konuda çalışmalar devam etmektedir.

TIR Sistemi

Safe TIR Projesi

Safe-TIR projesi, TIR karnelerinin sonlandırma verilerinin, TIR Sisteminin uluslararası kefil kuruluşu olan ve aynı zamanda TIR karnesi basma yetkisine sahip olan IRU'ya, (International Road Transport Union / Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği) elektronik ortamda ve anlık olarak iletilmesini öngören bir sistemdir.

25 Mayıs 2011 tarihi itibariyle Türkiye'de uygulanmaya başlanan Safe-TIR Sistemi ile TIR karnelerine ait sonlandırma (TIR Karne No., boşaltma gümrüğü, boşaltma tarihi, boşaltma şekli, boşaltma sayfa no., vs.) verileri, ilgili gümrük idaresinin sistemde gerçekleştirdiği onay sonrası direkt olarak gecikmesiz bir şekilde IRU'ya iletmeye başlanmıştır. Bu uygulama ile, TIR Karnesi sonlandırma bilgilerinin bilgisayar ortamında kontrolü ve dolayısıyla suistimallerin ve usulsüzlüklerin önlenmesini amaçlamaktadır. (Örneğin; sahte olan veya çalınmış bir TIR karnesi üzerinden işlem yapılmasının engellenmesi ya da karnenin varış gümrük idaresine kadar görmüş olduğu işlemlerin anlık olarak takip edilerek doğrulanmasının sağlanması vb.)

İşlemlerin Bilgisayar Ortamında Gerçekleştirilmesi

Pilot proje uygulanacak AB üyesi ülke seçimine ilişkin sürecin başlatılması için gerekli girişimlerde bulunulmuştur. AB Komisyonu ve BMAEK TIR Sekreteryası tarafından pilot proje uygulanacak AB üyesi ülke olarak İtalya ve Romanya belirlenmiştir. Ayrıca, 2012 yılı sonu itibariyle pilot projenin yazılımı bitirilerek uygulama başlayacaktır. Pilot Uygulamanın olumlu sonuç vermesi ve e-TIR işlemleri doğrultusunda güncellenen Sözleşmenin BMAEK TIR Akit Tarafları nezdinde imzaya sunulması ve kabul edilmesi halinde 2013 yılında eTIR işlemlerinin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Yıllar İtibariyle Tezkiye Edilen ve Tezkiyesi İptal Edilen Firma Sayıları

Aralık 2011 itibariyle sistemdeki akit ülke sayısı 68, sistemi uygulayan ülke sayısı 58'dir. Ülkemizde sistemden yararlanan yerli firma sayısı 1411'e ulaşmıştır. TIR sistemi kapsamında taşımacılık yapmak isteyen firmalar, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve ulusal efil kuruluş TOBB'dan alınan belgeler doğrultusunda Bakanlığımızca tezkiye edilmektedir.

TIR Sisteminden İhraç Edilen Firmalar ve İhraç Nedenleri

TIR sistemi, yalnızca belli koşulları taşıyan firmaların belirli kolaylıklardan yararlanmasına imkan veren ve güven esasına dayanan bir sistemdir. Sistemin sağlıklı bir şekilde işleyebilmesi için Bakanlığımız tarafından çeşitli önlemler alınmaktadır. TIR Sözleşmesinin akit taraflara verdiği yetkiye dayanılarak, usulsüzlüğün niteliğine göre uyarı, TIR sisteminden geçici/kesin ihraç, tezkiye iptali gibi müeyyideler uygulanabilmektedir. Aşağıdaki tablo, son beş yılda TIR sisteminden geçici olarak ihraç edilen firmaları ve ihraç nedenleri göstermektedir.

Tablo 21: TIR Sisteminden geçici olarak ihraç edilen firma sayısı ve ihraç nedenleri

İHRAÇ TÜRÜ	2007	2008	2009	2010	2011
UYUŞTURUCU	5	12	12	17	11
SİGARA/SİGARA KAĞIDI KAÇAKÇILIĞI	-	-	-	-	18
TARİHİ ESER KAÇAKÇILIĞI	-	-	-	-	2
BEYAN HARİCİ EŞYA	1	1	3	21	10
EŞYANIN YURTİÇİNDE BIRAKILMASI	18	3	9	14	14
SİLAH KAÇAKÇILIĞI	-	-	-	2	-
TOPLAM	24	16	24	54	55

İşlem Gören TIR Karneleri

TIR Karnesi kapsamında yapılan taşımaların ülke içerisindeki seyri TIR Transit Takip Programı üzerinden periyodik olarak sorgulama yapılmak suretiyle takip edilmektedir. 2006 yılından bu yana 5.796.519 adet TIR karnesi işlem görmüş, 5.481.604 adet TIR karnesinin (Volet-1 ve Volet-2) çakıştırma işlemi yapılmış ve tespit edilen usulsüzlükler nedeniyle 9.699.414 TL tahsilat yapılması sağlanmıştır.

Tablo 22: İşlem Gören, Çakıştırılan TIR Karneleri

YILLAR	İŞLEM GÖREN TIR KARNESİ SAYISI (VOLET-1)	ÇAKIŞTIRILAN TOPLAM TIR KARNESİ SAYISI(VOLET-1-2)	GERÇEKLEŞEN TAHSİLAT(TL)
2007	971.757	884.094	1.520.211
2008	987.878	910.315	2.850.904
2009	783.384	749.444	3.643.453
2010	931.531	822.931	1.518.265
2011	1.128.596	1.121.483	0
TOPLAM	5.796.519	5.481.604	9.699.414

Taşıt Takip İşlemleri

Geçici ithalat rejimi kapsamında ithalat vergilerinden tam muafiyet uygulanmak suretiyle yurda getirilen özel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının yurtdışı kalış süreleri ile süresi içerisinde yurtdışı edilip edilmediklerinin takibi 1 ve 2 No.lu Taşıt Takip Programları üzerinden yapılmaktadır.

Konuya ilişkin istatistiki bilgilere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 23: Özel Kullanıma Mahsus Kara Taşıtlarının Takibine İlişkin İstatistiki Bilgiler

YILLAR	Takibe Geçilen Taşıt Sayısı (ÖKMKT)	Takibi Durdurulan Taşıt Sayısı (ÖKMKT)	Takibi Devam Eden Taşıt Sayısı (ÖKMKT)
2007	646	253	393
2008	520	264	256
2009	548	227	321
2010	421	45	376
2011	Henüz takibe geçilmemiştir.	-	-
TOPLAM	2135	789	1346

Tablo 24 :Yurda Giren ve Yurttan Çıkan Özel Kullanıma Mahsus Kara Taşıtları

YILLAR	Yurda Giren ÖKMK Taşıtı (Adet)	Yurttan Çıkan ÖKMK Taşıtı (Adet)
2007	571.648	571.002
2008	631.643	630.947
2009	778.087	776.999
2010	945.246	942.991
2011	1.000.798	999.055
TOPLAM	3.927.422	3.920.994

Son 5 yıl içerisinde 3.927.422 adet özel kullanıma mahsus kara taşıtı yurda girmiş, 3.920.994 adet taşıt ise yurttan çıkmıştır. Gerek ilgili kuruluşlardan; İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ile valilikler, gerekse diğer birimlerden gelen talepler doğrultusunda, geçici ithalat rejimi kapsamında yurda girişi yapılan özel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının kaydedildiği 1 ve 2 No.lu Taşıt Takip Programları ile Kara Kapıları Araç Takip Programı üzerinden taşıt sorguları yapılmış ve neticesinden ilgili yerlere bilgi verilmiştir.

Bürokrasi ve kırtasiyeciliğin en aza indirilmesi, gerek taşra gerekse merkezde etkililiğin ve yükümlü memnuniyetinin artırılması amacıyla; özel kullanıma mahsus kara taşıtlarına ilişkin süre uzatım işlemleri ile diğer süre uzatım işlemleri konularında taşraya yetki devri yapılmıştır.

İhracatı ve Yurtdışı Mağazacılığı Desteklemek Amacıyla Antrepo Rejiminde Entegre Elleçleme İşlemlerini de İçerecek Mevzuat Düzenlemeleri Yapılması Projesi

İhracatçılarımızın mümkün olan en az maliyet, prosedür ve sürede ürünlerini pazara sunuma hazır hale getirmeleri ve rekabet güçlerinin artırılması için ithal eşyasının, asli niteliğini değiştirmeden, pazara sunuma hazır hale getirilmesi için; eşyanın paketlenmesi ve birleştirilmesi gibi işlemlerin, gümrüklü antrepoların dışında, firmaların paketleme ünitelerinde yapılması ve paketlenme ve birleştirme işlemi yapılmış eşyanın tekrar antrepoya geri getirilmeden gümrük işlemine tabi tutulabilmesi ile antrepo rejimindeki 3. ülke menşeli eşyanın AB'ye gönderilmesinde A.TR dolaşım belgesi düzenlenmesine imkan tanınması amacıyla Perakende Sektörü Eylem Planı hazırlanarak 2011 yılında hayata geçirilmesi sağlanmıştır.

Uzlaşma Müessesesi

İdare ile yükümlüler arasında ortaya çıkan ihtilafların yargı yoluna başvurulmadan, görüşme yoluyla çözümlenmesini öngören uzlaşma müessesesi Vergi Usul Kanununda yer almasına rağmen, gümrük uygulamaları için bu konuda bir düzenleme bulunmamakta idi.

4458 sayılı Gümrük Kanununun 6111 sayılı Kanun ile değişik 244 üncü maddesiyle, Gümrük Kanununa uzlaşma müessesesi getirilmiştir.

Bu düzenleme ile yükümlüden istenilen vergi ve cezaların bir kısmından vazgeçilmesi karşılığında, vergi alacağının hemen tahsil edilmesi imkânı sağlanması, bu sayede yargı

sürecinin uzaması nedeniyle doğacak sıkıntıların önlenmesi ve çok sayıda davanın takip külfetinin ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği 31.08.2011 tarihinden Aralık 2011 sonuna kadar Merkezi Uzlaşma Komisyonuna 16 adet uzlaşma talebinde bulunulmuş olup, bunlardan 4 tanesi için görüşmeler yapılarak karara bağlanmış, 3 tanesi de reddedilmiştir. Kalan 9 adet başvuru için incelemeler devam etmektedir.

Diğer taraftan, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık ayları içerisinde 396 başvuru yapılmış, bunlardan 221 tanesi için uzlaşmaya varılmış, 21 tanesi için uzlaşma sağlanamamış, 34 adedi reddedilmiş olup geri kalan 120 tanesi halen işlemededir.

E-Dilekçe Uygulaması

Vatandaşlarımız tarafından Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne muhatap elektronik mesajların hızlı ve güvenli bir şekilde gönderilebilmesi ve bu mesajların kayıt altına alınarak sağlıklı bir biçimde işleme konulması için; "turkiye.gov.tr" internet adresinde yer alan "e-Devlet Kapısı"nda hâlihazırda Bakanlığımızca sağlanan hizmetlerle ilgili bölüme "Gümrükler Genel Müdürlüğü e-dilekçe" kısmı eklenmesi hususunda Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. ile Gümrükler Genel Müdürlüğü arasında protokol imzalanmış olup, uygulama 01 Aralık 2011 tarihinden itibaren başlamıştır.

GÜMRÜK MUHAFAZA HİZMETLERİ

Uluslararası ticaretin yasal zeminde gerçekleşmesi amaç ve hedefi doğrultusunda örgütlenen Bakanlığımız, bir taraftan ekonominin lokomotifi olan ithalatçı ve ihracatçılarımıza ticareti kolaylaştırma yönünde düzenlemeler yaparken, diğer taraftan yasa dışı ticareti engelleme gibi önemli bir görevi de yerine getirmektedir.

Bakanlığımız muhafaza hizmetlerini, taşrada 16 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı olarak 29 Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü ile 147 Gümrük Müdürlüğü bünyesinde bulunan 2623 personel; merkezde 146 personel olmak üzere toplam 2769 personelle gerçekleştirmektedir.

Ayrıca Gümrük Muhafaza teşkilatı Ceza Muhakemesi Kanununun 164 üncü maddesi gereğince **adli kolluk** olarak belirlenen dört kurumdan birisidir. Adli kolluk görevi toplam 972 personel tarafından yürütülmektedir.

Gümrüklerde İşlem Gören Araç, Konteyner ve Yolcu Giriş-Çıkış Sayıları

Tablo 25: Gümrüklerde İşlem Gören Araç, Konteyner ve Yolcu Giriş-Çıkış Sayıları

		2007	2008	2009	2010	2011
YOLCU	GELEN	31.106.833	34.703.097	35.779.352	37.956.840	43.785.502
	GİDEN	30.865.912	34.976.002	36.300.665	37.913.518	43.851.746
TIR	GELEN	813.919	903.854	1.029.898	1.217.512	1.392.460
	GİDEN	904.951	921.451	1.051.491	1.231.819	1.379.609
KAMYON KAMYONET	GELEN	192.152	240.821	414.817	531.248	557.862
	GİDEN	124.196	241.614	423.778	528.605	574.971
TANKER	GELEN	40.505	43.760	18.417	9.911	3.928
	GİDEN	31.765	41.092	18.168	8.522	299
OTOBÜS	GELEN	90.515	93.505	96.491	131.240	148.914
	GİDEN	89.649	95.686	98.096	132.893	151.518
OTOMOBİL	GELEN	921.951	1.060.641	1.261.732	1.851.696	1.934.360
	GİDEN	916.925	1.061.597	1.264.216	1.848.293	1.931.541
GEMİ	GELEN	42.428	42.432	43.241	45.303	46.993
	GİDEN	41.806	41.925	41.600	44.677	45.841
RO-RO	GELEN	2.974	2.715	2.642	2.588	2.695
	GİDEN	2.877	2.733	2.560	2.544	2.642
YAT	GELEN	6.492	6.680	7.582	8.762	10.933
	GİDEN	5.668	5.703	6.184	6.959	8.054
UÇAK	GELEN	163.083	177.129	191.589	207.438	244.708
	GİDEN	166.016	175.933	188.919	207.946	263.169
KONTEYNER	GELEN	1.540.325	1.723.978	1.471.073	1.852.148	1.889.687
	GİDEN	1.532.758	1.697.320	1.505.332	1.770.822	1.842.606
DİĞER ARAÇ	GELEN	16.431	16.292	23.240	23.757	35.029
	GİDEN	11.669	9.897	13.211	14.634	20.161
TOPLAM ARAÇ	GELEN	3.830.775	4.311.807	4.560.722	5.881.603	6.267.569
	GİDEN	3.828.280	4.294.951	4.613.555	5.797.714	6.220.411

Kaçakçılıkla Mücadelede Kullanılan Programlar

1. Gümrük İhbar Programı,
2. Kara Kapıları Taahhüt Takip Programı,
3. Kaçakçılık Bilgi Bankası (KBB) Programı,
4. Gemi Takip Programı (GTP),
5. Konteyner Takip Programı (KTP) (tasarım aşamasında), Mersin Liman işleticisi olan MIP Firması Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı arasında çalışmalar sürdürülmektedir. Son toplantıya Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünden de katılım sağlanmıştır. Söz konusu firma tarafından muhafaza idaresine ihtiyaç duyulan verilerin (konteyner yeri, numarası v.b.) elektronik ortamda verileceği belirtilmiştir.
6. Liman Yönetimi Bilgi Sistemi, (LYBS)
7. Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Sistemi,

8. Otomatik Tanımlama Sistemi (AIS),
9. Silah Takip Programı,
10. Alo 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattı,
11. Gümrük Güvenlik Sistemleri (GÜMSİS): Gümrük sahalarının denetim ve kontrolünü, araçların kayıt ve takibini sağlamak üzere;
  - Araç ve Konteyner Tarama (X-Ray),
  - Plaka Okuma,
  - Kapalı Devre Televizyon Sistemi (CCTV),
  - Araç Takip,
  - Nükleer Madde Tespit ve Algılama,

sistemleri sınır kapılarımızda kurulmuş olup, merkezde konuşlandırılmış bulunan Sistem Komuta ve Kontrol Merkezi (SKKM) tarafından 24 saat süreyle takip edilmektedir.

Kaçakçılıkla Mücadelede Kullanılan Araç ve Cihazlar

Kaçakçılıkla etkin mücadele için, teşkilatımızın mevzuat, personel ve idari alt yapısının fiziki ve teknik yönlerinde iyileştirilmesinin yanı sıra modern teknolojiye dayanan araç ve cihazların da yenilenme ve iyileştirilmesi çalışmalarına ayrı bir önem verilmektedir.

Araç Tarama Cihazları: Bakanlığımızın kaçakçılıkla mücadelede kara, deniz ve hava gümrük kapılarında etkin hizmet verilebilmesi amacıyla kullanılan tarama sistemlerine ait detaylı bilgi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 26: X-Ray Cihazlarına Ait Bilgi

Bagaj Tarama Sistemleri (X-Ray) Kurulumları Tamamlanan)				
	CİNSİ	KAYNAĞI	YERİ	TEMİN YILI
1	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Karkamış (Öncüpınar'dan 2010 yılında taşınan)	2001
2	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Kapıkule	2009
3	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	İpsala	2009
4	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Hamzabeyli	2009
5	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Sarp	2009
6	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Gürbulak	2009
7	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Esendere	2009
8	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Cilvegözü	2009
9	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Habur	2010
10	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Akçakale	2010
11	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Dilucu	2010
12	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Yayladağı	2010
13	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Dereköy	2010
14	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Öncüpınar	2010
15	X-Ray (Bagaj)	Mardin Valiliği	Nusaybin	---
16	X-Ray (Bagaj)	İşletici Kuruluş	Seka Taşucu Limanı	2010
17	X-Ray (Bagaj)	İşletici Kuruluş	Taşucu Belediye Limanı	2010
18	X-Ray (Bagaj)	Hakkari Valiliği	Kapıköy	2010

19	X-Ray (Bagaj)	İşletici Kuruluş	Antalya Limanı	2011
20	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Bakanlık Binası	2011
21	X-Ray (Mobil Bagaj)	Hibe	Esenboğa	2011
22	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Kapıkule	2011
23	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Habur	2011
24	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	İpsala	2011
25	X-Ray (Bagaj)	Bütçe	Türkgözü	2011
Not: Ayrıca işletici kuruluş Devlet Hava Meydanları tarafından kurulup, Muhafaza idaresinin kullanımına verilen 15 hava limanında bagaj X-RAY tarama cihazı mevcuttur.				
Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri (X-Ray) (Kurulumları Tamamlanan)				
1	X-Ray (mobil)	Bütçe	Ambarlı-Habur- Kapıkule Ekim/2011'de Öncüpınar'a kaydırıldı	2003(2008)
2	X-Ray (yarı sabit)	Bütçe	Kapıkule	2003
3	X-Ray (yarı sabit)	Bütçe	İpsala	2003
4	Gamma-Ray	İşletici kuruluş	Pendik	2005
5	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Habur-Giriş	22.05.2008
6	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Habur-Çıkış	14.06.2008
7	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Cilvegözü	19.05.2008
8	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Hamzabeyli	23.05.2009
9	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Ambarlı Limanı	28.03.2008
10	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Alsancak Limanı	01.04.2008
11	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Mersin Limanı	28.03.2008
12	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Gürbulak	31.03.2008
13	X-Ray (yarı sabit)	AB Projesi	Samsun Limanı	31.03.2008
14	X-Ray (mobil)	İşletici kuruluş	Tekirdağ Akport Limanı	06.12.2010
15	Z Backscatter Van	Hibe	Kapıkule	01.06.2008
16	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Kapıkule (TIR Giriş)	01/03/2011
17	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Kapıkule (TIR Çıkış)	01/03/2011
18	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Sarp	10/06/2011
19	X-Ray (yarı sabit)	YİD	Nusaybin	Aralık /2011 geç.kab.yapıldı.
Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri (Kurulacak Kapılar)				
1	X-Ray (tren)	AB Projesi	Kapıköy/Van	İhalesi tamamlanmıştır. Önümüzdeki günlerde firma kuruluma başlayacaktır.
2	X-Ray (Mobil)	TCDD	Haydarpaşa	15/12/2011 tarihinde İhalesi tamamlanmıştır.
Araç ve Konteyner Tarama Sistemleri (Alımı Planlananlar)				
1	X-Ray (Mobil) (7 adet)	Bütçe		Alımı planlanmaktadır..
2	X-Ray (Mobil) (5 adet)	AB Projesi	Kurulum yerleri henüz tespit edilmedi.	İhale Hazırlık Aşamasında
Bagaj X-Ray Tarama Sistemleri (Kurulumu Planlanan)				
1	X-Ray (Mobil Bagaj) (15 Adet)	2011 AB Projesi		Proje aşamasında.
2	Kargo X-Ray (5 adet)	Bütçe		Alımı Planlanmaktadır
3	X-Ray (Bagaj) (13 adet)	Bütçe		Alımı Planlanmaktadır

Motorbotlar: Deniz bağlantılı Bölge Müdürlüklerimizde 12 adet motorbot, 1 adet Zodyak bot kullanılmaktadır.

Dedektör Köpekler: Bakanlığımız, teknolojiye yaşanan hızlı değişimin beraberinde kaçakçılık yöntemlerinde görülen farklılaşma karşısında uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede etkinliğin artırılması amacı ile narkotik dedektör köpekler 1998 yılından itibaren kullanmaya başlamıştır.

31/12/2011 tarihi itibari ile 27 adet Narkotik Dedektör Köpeği, 4 adet Silah-Mühimmat/Patlayıcı Dedektör Köpeği ile 9 adet Çay ve Tütün Dedektör Köpeği aktif olarak kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerinde kullanılmakta olup, dedektör köpek eğitimleri belirli dönemler halinde devam etmektedir.

Ulusal Marker Ölçüm Cihazları ve Denetim Aracı: EPDK ile imzalanan işbirliği protokolü kapsamında 40 adet ulusal marker kontrol cihazı alınmış olup, kalibrasyon işlemleri altı ayda bir TÜBİTAK tarafından yapılmaktadır. Söz konusu cihazların 16 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine dağıtımı yapılmıştır.

Soğuk Hava Depolu Arama Hangarı: 2004 yılı AB Katılım Öncesi Mali İşbirliği Programı çerçevesinde İzmir/Alsancak ve Mersin limanlarında inşası planlanan Soğuk Hava Depolu Arama Hangarlarının 04-05.11.2009 tarihleri arasında kesin kabul işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Diğer Cihazlar: Kaçakçılıkla mücadele amacıyla bütçe kaynaklarından alınan diğer cihazlara ilişkin tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 27: Kaçakçılıkla Mücadelede Kullanılan Diğer Cihazlar

	CİNSİ	KAYNAĞI	TEMİN YILI
1	Arama çantası (8 adet)	Hibe	2008
2	Kişisel Arama Seti (200 adet)		2008
3	IONSCAN (masa tipi) (1 adet)		2009
4	Nark.ve Patlayıcı İz dedektörü (5 adet)		2009
5	XRF Metal Dedektörü (7 adet)		2009
6	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (15 adet)		2009
7	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (15 adet)		2010
8	Videoskop (5 adet)		2010
9	9 set Sabre 4000 sarf malzemeleri		2010
10	100 arama sondaj aparatı		2010
11	200 kişisel arama seti		2010
12	50 lazermetre		2010
13	10 adet Araç sökme takımı		2010
14	50 adet Radyasyon El Dedektörü		2011
15	10 adet kaçak eşya arama çantası		2011
16	5 adet fiberskop cihazı		2011
17	Nark.ve Patlayıcı İz dedektörü (15 adet)		2008
18	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (13 adet)		2008
19	Videoskop (4 adet)		2008
20	Mobil Ekip Aracı Panel tipi (5 adet)		2009
21	Büyük (NDK aracı) (1 ad)		2009
22	Küçük (NDK aracı) (9 adet)		2009
23	Videoskop (12 adet)		2009
24	Yoğunluk Ölçüm Cihazı (10 adet)		2009
25	Telefon Veri Alma Seti (4 adet)		2009
26	Mini kamera seti (10 adet)		2009
27	24 adet lazermetre		2009
28	100 elektrikli jop		2009
29	Kamera (25 adet)		2009
30	Dijital fotoğraf makinesi (27 adet)		2009
31	Araç Sökme Takımı (22 adet)		2009
32	Pikap (3 adet)		2010
33	NDK Aracı (büyük 1 adet)		2010
34	NDK Aracı (küçük 5 adet)		2010
35	Telefon veri alma seti (5 adet)		2010
36	Elektrikli jop (80 adet)		2010
37	Hassas terazi (18 adet)		2010

Nükleer Madde Tespit ve Algılama Sistemi: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından 2007 yılı içerisinde başlatılan çalışma kapsamında tüm sınır kapılarımız ile limanlarımıza kurulacak olan nükleer madde dedektör sistemlerinin tüm kara hudut kapılarımızda kurulumu tamamlanmıştır. Limanlarımızda kurulumlar devam etmektedir.

Gemi Takip Programı (GTP): Gümrüklerin modernizasyonu projesi kapsamında limanlarımızdaki denetimleri kuvvetlendirerek deniz yolu ile yapılan kaçakçılığı önlemek için oluşturulan, Bakanlığımız merkez ve taşra idareleri arasında on-line çalışan Gemi Takip programı; liman ve

iskelelerin bağlı bulunduğu tđm Gđmrđk ve Gđmrđk Muhafaza İdareleri tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

Gemi Takip Programı; hedeflenen amaçlar ve ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmektedir. Merkezi Bilge Sistemi üzerinden çalışacak olan ve test aşamasında bulunan programın yeni sürümü ile birlikte, eski sürümde alınan bilgilerin yanında; gemi stok listesi, mürettebat listesi, mürettebat kişisel eşya listesi ve yolcu listesinin de program üzerinden elektronik ortamda alınması; kargo manifestolarına veya yüke ilişkin özet beyan bilgilerine (ilgili programlar arasında yapılacak entegrasyondan sonra) program üzerinden erişilmesi ve riskli sevkiyatlar ile gemi, kaptan, acente, donatan ihbarlarının yanı sıra; mürettebat, yolcu ve konteyner ihbarlarının da yine program üzerinden elektronik ortamda takip edilmesi suretiyle, kaçakçılıkla mücadele etkinliğinin artırılması öngörülmektedir.

Alo 136 Gđmrđk Muhafaza İhbar Hattı: Kaçakçılıkla daha etkin mücadele edebilmek ve 7 gün 24 saat her türlü ulusal ve uluslararası kaçakçılık ihbarını alabilmek amacıyla oluşturulan **Alo 136 Gđmrđk Muhafaza İhbar Hattı**, kurulum işlemleri tamamlanarak, 19.08.2009 tarihinde kullanıma açılmıştır.

Kaçak Yakalamaları

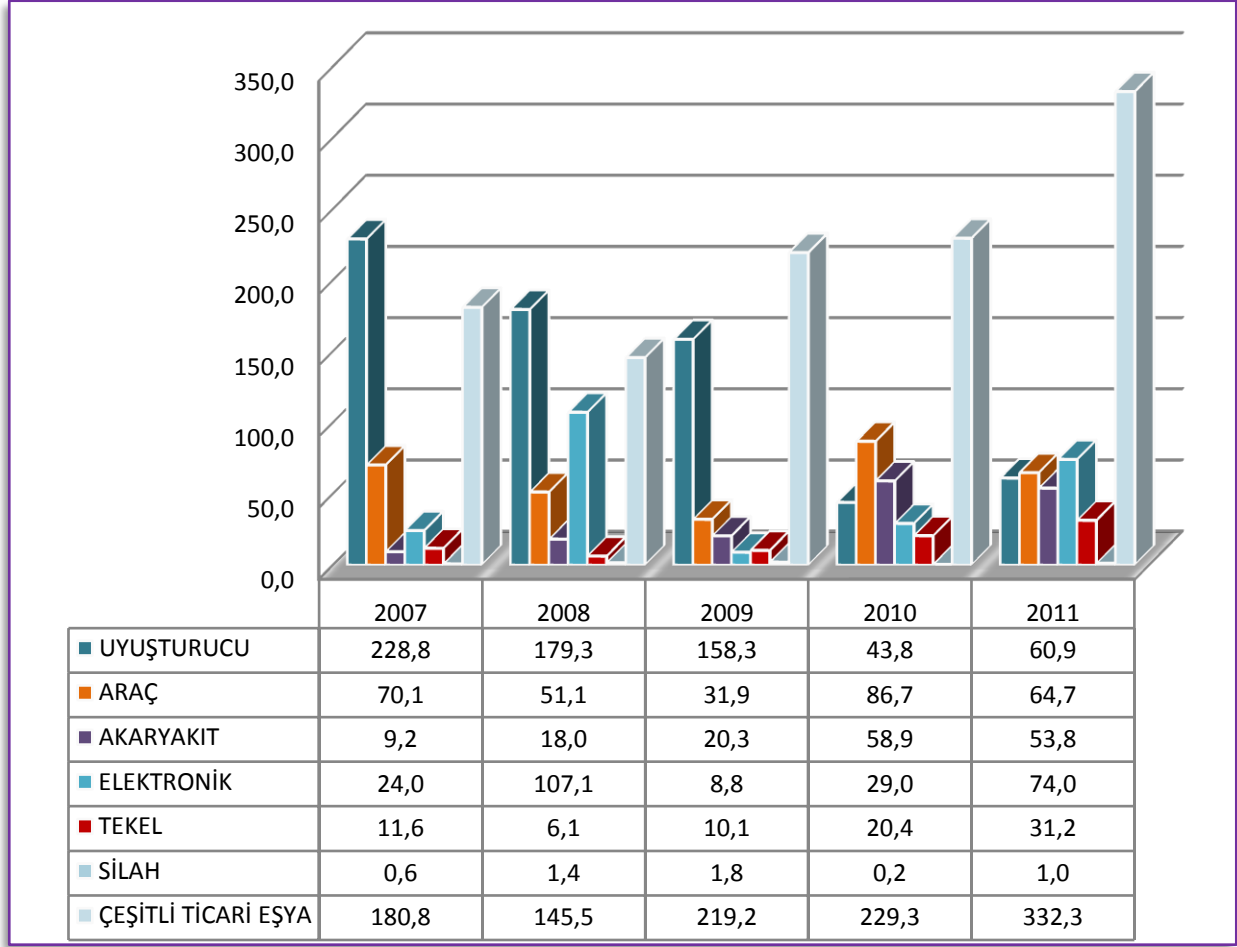

Kaçakçılığa karşı yürütölen etkin mücadele sonucu;

2007 yılında,	1.980 olayda 525.1 milyon TL değerinde,
2008 yılında,	1.637 olayda 508.5 milyon TL değerinde,
2009 yılında,	1.453 olayda 450.4 milyon TL değerinde,
2010 yılında,	3.322 olayda 468.3 milyon TL değerinde,
2011 yılında ,	2.793 olayda 617,9 milyon TL değerinde

kaçakçılık olayı ortaya çıkarılmıştır.

Grafik 12: Kaçak Eşya Yakalamaları(Milyon TL)

Yasadışı Göç

Yasadışı göçle mücadelenin ilk adımı hudut kapılarında alınan önlemlerdir. Göçmen kaçaklığı ile mücadele kapsamında, canlıya ve karbondioksit gazına duyarlı GAS-DATA cihazları ile limanlar, hava limanları ve kara kapılarında TIR dorseleri ve konteynerler de sürekli kontroller yapılmaktadır. Ayrıca, yasal düzenleme ile göçmen kaçaklığında kullanılan araçlara el konulmakta ve araç sahiplerine ağır para cezaları uygulanmaktadır. Göçmen kaçaklığında sorumluluğu olduğu tespit edilen firmaların da taşıma yetki belgeleri iptal edilmektedir. Yasadışı göçmenlerin yakalandığı gümrük muhafaza idareleri bazında dağılım aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 28: Yasadışı Göçmenlerin Yakalandığı Gümrük Muhafaza İdareleri

	2007	2008	2009	2010	2011
İPSALA	134	222	219	109	34
ALSANCAK	43	26	-	-	-
AMBARLI	26	-	6	16	17
ÇEŞME	15	10	-	4	12
HAYDARPAŞA	4	8	25	-	-
ERENKÖY	-	4	-	-	-
PENDİK	4	9	14	4	-
HALKALI	-	-	26	6	-
KAPIKULE	29	37	76	42	44
MERSİN LİMANI	57	11	63	8	5
TAŞUCU LİMANI	33	-	-	2	-
BANDIRMA	12	-	-	-	-
GÜRBULAK	38	-	-	-	-
SARP	-	-	2	39	66
DİĞER	22	15	54	16	28
TOPLAM	417	342	485	246	206

Tablo 29: Yakalanan Yasadışı Göçmenlerin Uyrukları

YILLAR	UYRUĞU					
	TÜRKİYE	IRAK	PAKİSTAN	FİLİSTİN	SURİYE	DİĞER
2007	121	96	23	107	40	30
2008	77	111	3	48	10	93
2009	123	51	69	66	25	151
2010	28	12	-	36	4	166
2011	19	16		32	11	128

Uluslararası Operasyonlar

Bakanlığımız, diğer ülkelerin gümrük idareleri ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği halinde müştereken yapılan operasyonlarda,

2007 yılında; 67.500 paket sigara,

2008 yılında; 375 kg eroin maddesi,1.616 adet Bulgari marka sahte kol saati, 3.647 parça sahte otomobil parçası, 5.000 adet sahte gözlük, muhtelif markalarda olmak üzere 500.626 paket sigara, 150 parça dikiş makinesi ve uzak doğu menşeli elektronik eşya,

2009 yılında; 11.489.825 paket sigara, 27,050 kg eroin,

2010 yılında; 60.995 paket sigara, 500.000 paket sigara filtresi ve yolcu beraberinde 170 adet cep telefonu,

2011 yılında; 31 kg. eroin, 2.919.5000 paket sahte sigara, 10.000 paket sigara kâğıdı(makaron), 31 litre alkollü içki, 56.200 adet sigara, 13.193 adet lüks cep telefonu ile 5913 parça batarya ve kulaklık, 63.070 € değerinde iki adet kol saati ile 46 adet bayan kaçak deri kaban, ele geçirilmiştir.

İÇ TİCARET HİZMETLERİ

TOBB, ODA VE BORSALARA YÖNELİK HİZMETLER

Ülkemizde; 181 adet ticaret ve sanayi odası, 57 adet ticaret odası, 12 adet sanayi odası, 2 adet deniz ticaret odası ve 113 adet ticaret borsası olmak üzere toplam 365 adet oda ve borsa faaliyet göstermektedir.

“Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”, “Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ler 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 101 inci maddesi uyarınca Bakanlığımızca onaylanarak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından 09/04/2011 tarihli ve 27900 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

MERSİS (Merkezi Sicil Kayıt Sistemi)

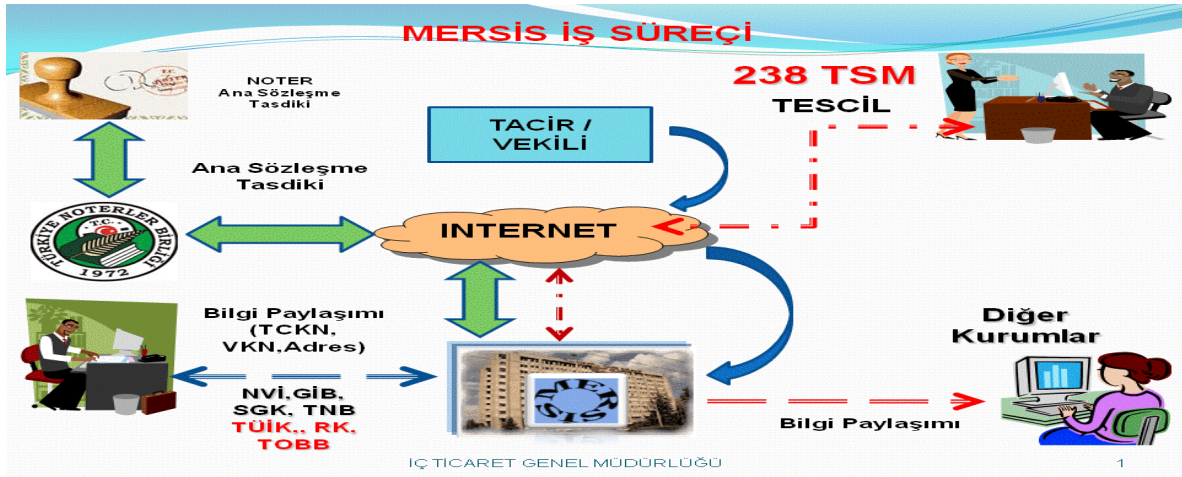
Tüzel kişiliklerle ilgili bilgilerin tek bir numara ile bir sistemde birleştirilmesini sağlamak suretiyle ticaret sicili işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi, şirket kuruluşlarının online yapılabilmesi ile tüzel kişilere ait kayıtların güncel halde elektronik ortamda merkezi bir sistemde tutulması, kamu kurum ve kuruluşları ile üçüncü kişiler tarafından tüzel kişilere ait istenilecek her türlü bilgi ve belge taleplerinin zamanında, eksiksiz ve tam olarak güncel bir şekilde ilgililere ulaştırılması amacıyla yürütülmekte olan **Merkezi Sicil Kayıt Sistemi** (MERSİS) ile çevrimiçi şirket işlemleri ve bütün ticaret sicil işlemlerinin www.icticaret.gov.tr portalı üzerinden gerçekleştirilmesine imkan sağlamıştır.

16.4.2010 tarih 27554 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Merkezi Tüzel Kişilik Bilgi Sisteminin Ticaret Sicili Memurluklarında Uygulanması Hakkında Tebliğ (İç Ticaret 2010/ 1) ile uygulamanın 19.04.2010 tarihinde Mersin TSM’de başlatılması, diğer ticaret sicili memurluklarının da kademeli olarak sisteme dahil edilmesi hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, Mersin TSM’de elektronik ortamda yer alan aktif ve pasif tüm işletmelerin ticaret sicil esas defteri kayıtlarında yer alan tüm bilgileri MERSİS’e aktarılmıştır. Mersin TSM’de uygulamanın hizmete alındığı tarihten bu yana;

- Değişiklik Tescili : 6887
- Terkin İhya : 4
- Tasfiye : 477
- Rehin Tescili : 1
- Nevi Değişikliği : 13
- Terkin : 1074
- Kuruluş : 4016
- Acente İşlemi : 202

Olmak üzere toplam 12.674 tescil işlemi uygulama üzerinden gerçekleştirmiştir.

2011 yılında MERSİS kapsamında, Bakanlığımız Mersin TSM dışındaki diğer TSM'lerinde verilerinin MERSİS'e aktarımı ve TSM'lerin ticaret sicili işlemlerini bu uygulama üzerinden gerçekleştirilmesine ilişkin hizmet alım süreçleri tamamlanmış ve 04.05.2011 tarihi itibarıyla Yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme gereği bu aşamada Yüklenici firma ile veri aktarımı ile ilgili çalışmaları yürütülmektedir.

Yüklenici firma belirlenen esaslar çerçevesinde, 237 TSM'de; ticari işletmeler, şahıs işletmesi, yabancı şirket Türkiye temsilcilikleri, sermaye şirketleri ve kooperatiflere ait; faal ve gayri faal toplam yaklaşık olarak 3.000.000 işletmenin; adresi, iletişim bilgileri, şirket ortakları, ortaklar bilgisi, şubelerin merkez şirket bilgileri, şirketin sermayesi, ortakların sermaye bilgileri, temsil ve ilzama yetkililer (müdür, yönetim kurulu, vs.) ile denetçiler, firma kısıtlama bilgileri, ilgili firmanın aldığı acentelikler, ticari işletme rehni, vb, bilgileri elektronik ortamdan veya veri giriş operatörleri eliyle hazırlanacak uygulama ile veri tabanına aktarımını sağlayacaktır.

VERİ AKTARIM METODOLOJİSİ

Sebze ve Meyve Ticaretine Yönelik Hizmetler

24 Haziran 1995 tarihli ve 552 sayılı "Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında" Kanun Hükmünde Kararname ve değişikliklerinin sebze ve meyve ticaretini düzenlemekteki yetersizliği, sebze ve meyve ticaret hacminin büyüklüğü, Avrupa Birliği mevzuatına uyumun sağlanması ve toptancı halleri ile pazar yerlerinin yeniden yapılandırılması gerekliliği yeni bir düzenleme yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu nedenle 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun olarak 11/03/2010 tarihinde kabul edilmiş ve 26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kanunun Getirdiği Yenilikler;

Ticari İşlemler Açısından

- Toptancı hale bildirimde bulunmak kaydıyla genel olarak hal dışında da toptan alım satım yapılabilecektir.
- Hal Kayıt Sistemi kurulacaktır.
- Hal hakem heyetleri yeniden yapılandırılacak ve değeri 50 bin TL'nin altındaki uyuşmazlıklarda heyete başvuru zorunlu olacaktır.
- Yeterli arz ve talep derinliği bulunan diğer mallarda toptancı hallerde işlem görebilecektir.
- Bakanlar Kurulu, değişen piyasa şartlarına göre rüsum oranlarını değiştirebilecektir.
- Malların gıda güvenliği analizini yaptıranlar hal rüsumunun yarısını ödeyecektir. Bu sayede malların analizinin yapılması teşvik edilmiş olacaktır.
- Malların kaliteli ve standartlara uygun olarak ticareti yapılacak, ürün kayıpları giderilecektir.
- Hal rüsumunu üreticiler değil, malı satın alanlar ödeyecektir.
- Toptancı hallerindeki işyerleri ile semt pazarlarındaki satış yerlerinin en az %20'si üreticilere/üretici örgütlerine ayrılacaktır.

Üreticiler Açısından

- Üreticiye zamanında ödenmeyen mal bedeli, komisyoncu ve tacirlerin verdiği teminattan karşılanabilecektir.
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, özellikle üretici haklarının korunması amacıyla alım satım işlemlerini düzenleyen sözleşmelerde bulunması gerekli asgari şartları belirleyebilecektir.
- Üretici örgütü kapsamı genişletilmektedir.
- Üretici örgütleri, rüsum ödemeksizin hal dışında da sadece kendi ortak ve üyelerin mallarını değil aynı zamanda ortak veya üyesi olmayan üreticiler ile diğer üretici örgütlerinin mallarını da toptan veya perakende olarak satabilecektir.

Tüketiciler Açısından

- Tüketiciler daha ucuza mal temin edebilecektir.
- Semt pazarları modern bir yapıya kavuşturularak, tüketicilere daha düzenli ve hijyenik bir ortamda alışveriş imkanı sunulacaktır.
- Ürün künyesi uygulaması getirilecektir.

Belediyeler Ve Toptancı Haller Açısından

- Hal rüsumundan üretim bölgesi belediyelerinin de belli oranda pay alması sağlanacaktır.
- Toptancı hal kurma faaliyetleri disiplin altına alınacaktır.
- Toptancı hallerinin çağdaş bir sisteme kavuşturulması ve işletilmesi sağlanacaktır.
- Belediyeler, toptancı halleri ile ilgili faaliyette bulunmak üzere kendi aralarında mahalli idare birlikleri kurabilecektir.
- Modern toptancı hallerinin kurulması teşvik edilmektedir.

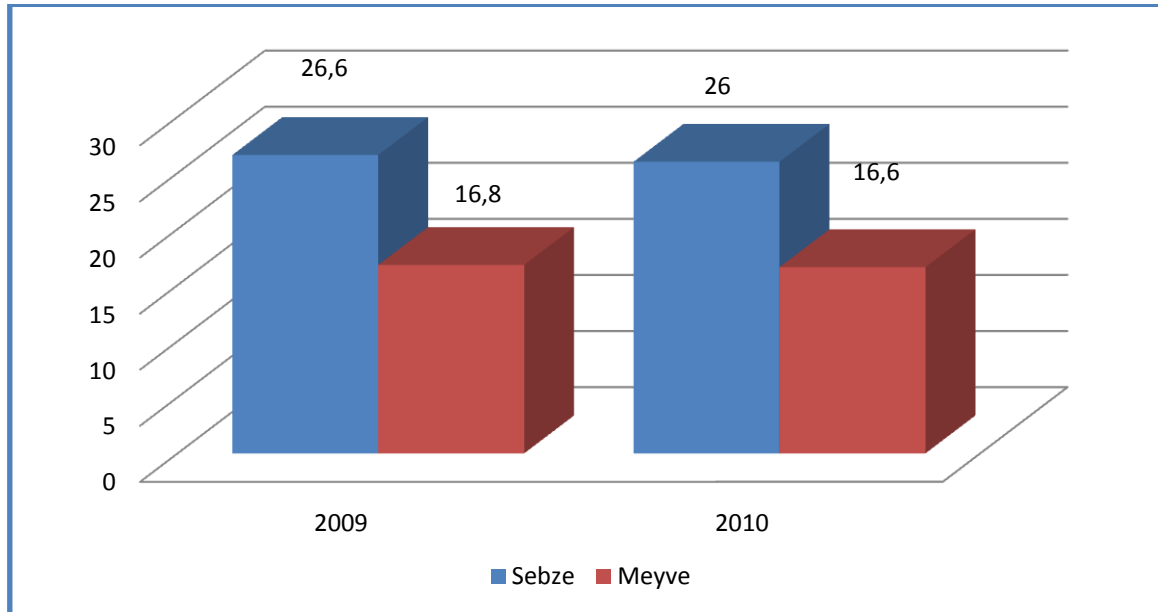
Komisyoncu Ve Tüccarlar Açısından

- Başka bir alana taşınan toptancı halleri ile pazar yerlerindeki kiralama ve tahsis işlemlerinde mevcut hak sahiplerine öncelik verilecektir.
- Mevcut tahsis sahiplerinin işyerleri, on iki yıl süreyle kendilerine kiralanmış sayılacaktır.
- Mallar üzerinden sadece bir kez hal rüsumu alınacaktır.

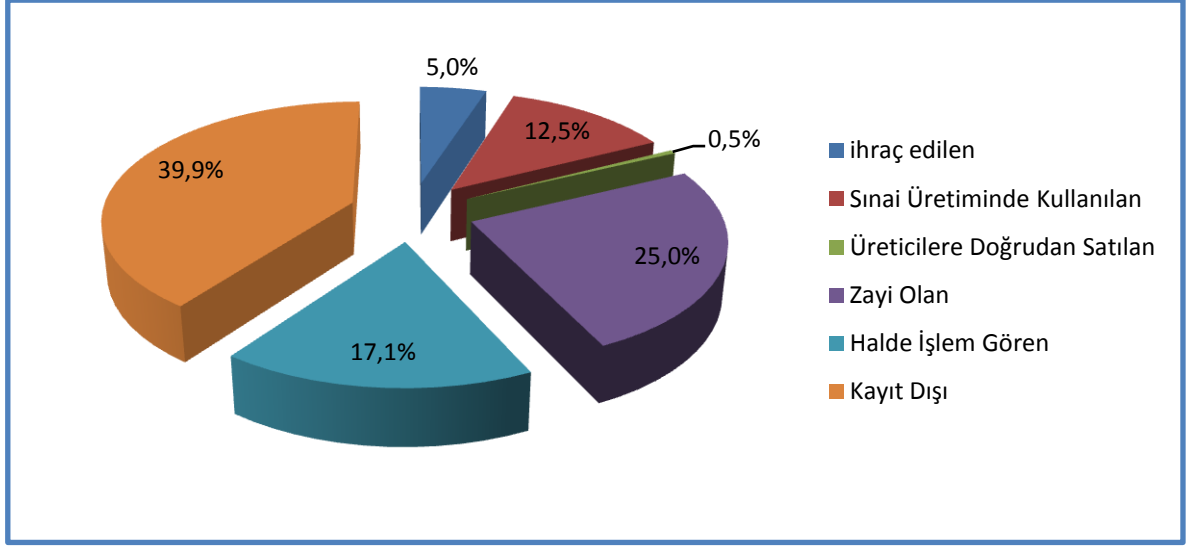
Kamu Açısından

- Sebze ve meyve ticaretine yönelik daha sağlıklı değerlendirmeler yapılacak, düzenlemeler oluşturulacaktır.
- Sektörde hesap verilebilirlik ve saydamlık sağlanacaktır.
- Toptancı Hal Konseyinin oluşturulmasıyla, Konseye temsilci verecek olan kamu kurumları, üretici ve tüketici örgütleri ile sivil toplum ve meslek kuruluşları arasında uygulamaya yönelik işbirliği sağlanacaktır.
- Kayıt dışılığın önlenmesi ile vergi gelirleri artacaktır.
- Sebze ve meyve fiyatlarının enflasyon üzerindeki etkisi azaltılacaktır.

Grafik 13: Sebze ve meyve üretim miktarı (Milyon ton)

Grafik 14: Sebze ve meyve dağılımı

Tablo 30: Ülkemizde Sebze Ve Meyve Ticareti

SEBZE ÜRETİM MİKTARI*	26 MİLYON TON
MEYVE ÜRETİM MİKTARI*	16.6 MİLYON TON
DÜNYA SEBZE ÜRETİMİNDEKİ PAY (Yaklaşık)**	% 5
DÜNYA MEYVE ÜRETİMİNDEKİ PAY (Yaklaşık)**	% 3
SEBZE MEYVENİN İŞLEM DEĞERİ***	58 MİLYAR TL (Ocak-Aralık 2010)

Tablo 31: Meyve Sebze İhracatı ile İlgili İstatistik Veriler

İHRACATIN TOPLAM ÜRETİMDEKİ PAYI*	% 5 (2,9 MİLYAR TL)
SANAYİDE KULLANILAN SEBZE VE MEYVENİN TOPLAM ÜRETİMDEKİ PAYI*	%12,5 (7,25 MİLYAR TL)
ÜRETİCİLERCE DOĞRUDAN TÜKETİCİLERE SATILAN MALIN TOPLAM ÜRETİMDEKİ PAYI	% 0,5 (0.3 MİLYAR TL)
ÜRÜN KAYBININ TOPLAM ÜRETİMDEKİ PAYI*	% 25 (14,5 MİLYAR TL)
HALLERDE İŞLEM GÖRMESİ GEREKEN MALIN TOPLAM ÜRETİMDEKİ PAYI**	% 57 (33 MİLYAR TL)
SEKTÖR TARAFINDAN DA GENEL KABUL GÖREN KAYIT DIŞILIK ORANI***	% 70 (23,1 MİLYAR TL)

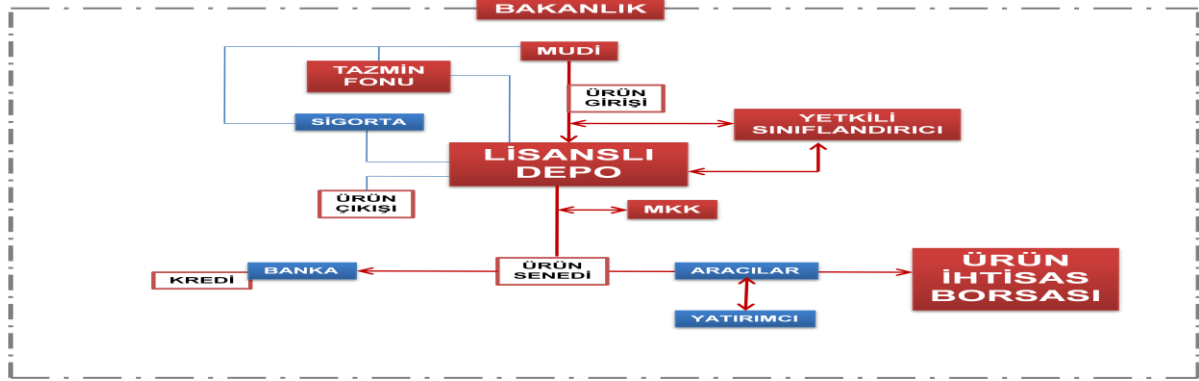
Tablo 32: 2011 Yılı İstatistik Veriler

MEVCUT TOPTANCI HAL SAYISI	206
ÖZEL TOPTANCI HAL SAYISI	2
İŞLETİM YETKİSİ DEVREDİLEN TOPTANCI HAL SAYISI (ISPARTA, DENİZLİ, UŞAK, SAMSUN, ORDU, KAYSERİ)	6
TOPTANCI HALLERİNDEKİ TOPLAM İŞYERİ SAYISI	11890
KOMİSYONCU SAYISI	8006
TÜCCAR SAYISI	1836
BAKANLIĞIMIZCA VERİLEN ÜRETİCİ BİRLİĞİ BELGESİ	434

Lisanslı Depoculuk ve Ürün İhtisas Borsacılığına Yönelik Hizmetler

Lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığı; depolamaya uygun nitelikte olan ve yürürlükteki ürün standartlarına göre tasnif edilmiş ürünlerin (hububat, baklagiller, yağlı tohumlar, pamuk, fındık, zeytin, zeytinyağı gibi) sınıf, kalite ve standartlarının yetkili sınıflandırıcılar tarafından belirlenmesinin ardından, modern altyapıya sahip sağlıklı ortamlarda depolanması ve bu ürünlerin ticaretinin ürünün mülkiyetini temsil eden ürün senetleri vasıtasıyla; konusunda uzmanlaşmış, uluslararası alanda da faaliyet gösterebilecek nitelikteki Ürün İhtisas Borsasında yapılmasını öngören bir sistemdir.

Grafik 15: Lisanslı Depoculuk Sisteminin Genel İşleyişi

Sistemin faaliyete başlamasına yönelik çalışmalar kapsamında; İzmir, Mersin, Gaziantep ve Bursa illerinde hububat, baklagiller, pamuk, zeytin ve zeytinyağı konusunda faaliyet göstermek üzere 5 adet şirkete kuruluş izni verilmiştir. Böylece kuruluş izni verilen toplam lisanslı depo işletmesi sayısı 7'ye ulaşmıştır.

İtiraz üzerine ürünleri analiz etmek, görev alanındaki yetkili sınıflandırıcıların kalibrasyon, uygunluk kontrol ve denetimini yürütmek üzere hububat konusunda Toprak Mahsulleri Ofisine 18 Mayıs 2011 tarihinde referans yetkili sınıflandırıcı lisansı verilmiştir.

Ürünleri analiz etmek, ürünün nitelik ve özelliklerini belirlemek, standartlara uygun olarak sınıflandırmak ve bu hususları belgelendirmek üzere Polatlı Ticaret Borsası bünyesinde bulunan Hububat Teknolojileri Laboratuvarına 13 Haziran 2011 tarihinde yetkili sınıflandırıcı lisansı verilmiştir.

Polatlı Ticaret Borsası, Ürün İhtisas Borsası kuruluncaya kadar lisanslı depo işletmelerince çıkarılacak ürün senetlerinin alım satımı konusunda 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar

Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 53 üncü maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca 11 Temmuz 2011 tarihinde yetkilendirilmiştir.

Bakanlığımızdan kuruluş izni alan 7 şirketten bir tanesi olan ve Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)-Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ortaklığı ile kurulan TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.Ş. anılan mevzuat doğrultusunda faaliyet izni almak için gerekli çalışmalarını tamamlamıştır. Bu çalışmalar, Bakanlığımız tarafından kurulan komisyon tarafından incelenmek suretiyle, Türkiye'de bir ilk olmak üzere; 12 Temmuz 2011 tarihi itibarıyla kendilerine lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunmak üzere lisans verilmiştir.

Bu çalışmalarla birlikte; lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığı sistemi 2011 yılının Temmuz ayı itibarıyla Ülkemizde fiilen faaliyete geçmiş durumdadır.

İstatistikî Veriler

- Kuruluş izni alan lisanslı depo işletmesi sayısı : 7
- Lisans alan lisanslı depo işletmesi sayısı : 1
- Lisans kapsamındaki depo kapasitesi : 40.000 ton
- Lisans alan referans yetkili sınıflandırıcı sayısı : 1
- Lisans alan yetkili sınıflandırıcı sayısı : 1
- Yetkilendirilmiş ticaret borsası sayısı : 1

Tablo 33: Kuruluş Başvurusunda Belirtilen Depo Kapasiteleri (Ton)

TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.	40.000
SÖNMEZLER Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk	90.000
EGE Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A. Ş.	20.000
YAYLA Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A. Ş.	50.000
MARMARABİRLİK Tarım Ürünleri Lisanslı	17.500
POLATELİ Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A.	80.000
TİRYAKİ Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk A. Ş.	100.000
TOPLAM	397.500

Tablo 34: Kuruluşu Gerçekleşen Lisanslı Depolara İlişkin Genel Bilgiler

Şirketin adı	Faaliyet Konusu	Kapasitesi	Faaliyet gösterdiği İl	Sermaye tutarı (TL)	Kuruluş tarihi	Lisans Tarihi
SÖNMEZLER TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş	Hububat	90.000 ton	Adana		25/05/2007	
TMO-TOBB TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş	Hububat	40.000 ton	Ankara	51.000.000	26/02/2010	12.07.2011
EGE TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş	Pamuk	20.000 ton	İzmir	8.000.000	13/01/2011	
YAYLA TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş	Hububat ve Baklagiller	50.000 ton	Mersin	3.000.000	22/01/2011	
POLATELİ TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş	Hububat	80.000 ton	G.Antep Mardin	3.000.000	28/04/2011	
MARMARABİRLİK TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş	Zeytin Zeytinyağı	13.500 zeytin 4.000 z.yağı	Bursa	23.000.000	03/06/2011	
TİRYAKİ TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK A.Ş	Hububat	100.000 ton	G.Antep	5.000.000	18/10/2011	

Elektronik Ticarete Yönelik Hizmetler

Fizikî olarak karşı karşıya gelmeksizin, elektronik ortamda gerçekleştirilen ticarî faaliyetler bütünü olarak tanımlanan elektronik ticaret, kuşkusuz internet kullanımının yaygınlaşmasıyla dünya genelinde hızlı bir ivme kazanmıştır.

Bu bağlamda, Türkiye'nin "Elektronik Ticaret Ağının" tesis edilmesi ve ülkemizde elektronik ticaretin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi amacıyla, ihtiyaç duyulan alanlarda düzenlemeler yapmak suretiyle kurumsal kapasitenin geliştirilmesi çalışmalarını devam ettirmektedir.

Elektronik ticaret ulusal ve uluslararası alanda tüketiciler, işletmeler ve kamu idareleri gibi birçok kesimi ilgilendirmekte olup, hızlı büyüyen yapısı ile işletmelerimiz için çok daha büyük müşteri kitleleri ve tüketiciler açısından da çok daha fazla rekabetçi fiyatların oluşmasına imkân sağlaması yönünden büyük önem arz etmektedir.

İstatistikî Veriler

Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerine göre, ülkemizde elektronik ticaret hacmi 2005 yılında yaklaşık 1,4 milyar TL iken, 2011 yılının da yerli ve yabancı kredi kartı ile farklı e-ticaret sitelerinden yapılan harcamaların cirosu 22,8 milyar TL'ye ve işlem adedinin ise 125,9 milyona ulaştığı görülmektedir. Bilişim teknolojilerindeki küresel gelişmeler ile birlikte, önümüzdeki süreçte elektronik ticaretin devasa boyutlara ulaşması kuşkusuz beklenen bir durumdur.

Tablo 35:E-ticaret İstatistikleri

E- Ticaret	Büyüme Oranları
2007	%130
2008	%64
2009	%13
2010	%48
2011	%50
Yıllar İtibariyle Ortalama Büyüme Oranı	%63

Organize Perakende Ticarete Yönelik Hizmetler

Ülkemizde yaşam standardının yükselmesi ve gelir düzeyindeki artış; ihtiyaçları ve eğilimleri değiştirmiş, insanların aradıkları ürünlerin de değişmesi ve çeşitlenmesine yol açmıştır. Bugün ülkemizde özellikle nüfusu yoğun olan illerimizde yaşayan insanlar için alışveriş merkezleri ve büyük mağazalar hayatın bir parçası haline gelmiştir. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak, talebe ve ihtiyaca bağlı olarak alışveriş merkezlerinin yanı sıra hipermarketlerin, süper marketlerin ve zincir mağazaların giderek artan bir ivmeyle yaygınlaştığı görülmektedir.

Bu gelişmeler ışığında, perakende sektöründe, son beş yıl içinde muazzam bir istikrar ve büyüme sağlanmış olup, sektörel büyüklük olarak AB'de 7 nci, Dünyada ise 10 uncu sıraya ulaşılmıştır. TÜİK verilerine göre, Ülkemiz perakende sektörünün cirosu 190 milyar \$ ve bu

büyüklik içerisinde organize perakende sektörünün payı %35'dir. Hâlihazırda, Türk perakende sektörünün yaklaşık % 60'ının geleneksel, % 40'ının ise modern (organize) perakende sektörüne ait olduğu tahmin edilmektedir.

Ulusal düzeyde yayımlanan raporlara göre, Ülkemizde, AVM'ler 5 milyon metrekare, cadde mağazaları ise yaklaşık 2,5 milyon metrekare satış alanına sahiptir. Bu ise her ay yaklaşık 473 – 495 milyon TL KDV ve ÖTV geliri anlamına gelmektedir. Sektör yatırımları 2007 yılında %25, 2008 yılında %21 ve 2009 yılının ilk altı ayında %14 artış yakalamıştır. Ülkemiz genelindeki doğrudan yabancı yatırım girişi 2009 yılında 2008 yılına oranla %14 daralırken, organize perakende sektörüne yönelik doğrudan yabancı yatırımlar aynı dönemde %12 artmıştır.

Organize perakende sektörünün tamamen kayıtlı istihdam sağladığı toplam çalışan sayısı 2006 yılında %24, 2007 yılında %26, 2008 yılında ise %10'luk bir artış kaydetmiştir. Bu kapsamda 2008 yılında 408 bin kişiye ulaşan istihdam miktarı, 2009 yılında 450 bin, 2010 yılında 520 bin, 2011 yılında ise yaklaşık 560 bin kişiye yükselmiştir. Organize perakende sektörü, toplam perakende istihdamı içinde %19,8'lik bir paya sahiptir.

AB ile İlişkilere Yönelik Hizmetler

Ülkemizin küresel entegrasyonunun sağlanması ve AB normlarıyla uyumlu, rekabetçi, etkin ve güvenli bir piyasanın oluşması amacıyla AB katılım sürecindeki mevzuat uyumuna, AB tarafından müzakere gündemine alınan fasıllardaki görüşmelere katkıda bulunulması ve gerektiğinde diğer birimlerle koordineli olarak yürütülmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda;

İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi

31 Aralık 2008 tarihli ve 27097 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı"nda yer alan Öncelik 3.4 İş Kurma Hakkı ve Sınır Ötesi Hizmet Sunma Serbestisi ile ilgili kısıtlamaların daha fazla kaldırılması kapsamında "geçici nitelikli hizmet sunumunda mevzuatımızdaki boşlukların giderilmesine yönelik düzenleme" çalışmaları yürütülmektedir.

Geçici Nitelikli Hizmet Sunumuna ilişkin olarak hizmet sağlayıcıların ve hizmet alıcılarının sunulacak ve sunulan hizmetle ilgili her türlü bilgiye tek başvuru yaparak ulaşabilmelerinin sağlanması amacıyla mesafe gözetilmeksizin, elektronik araçlarla erişebilmelerine yönelik kurulacak "Tek Temas Noktası"nın daha iyi değerlendirilmesini teminen, Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda çalışılmakta olup, 24 Mayıs 2011 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda alınan karar çerçevesinde konuya ilişkin çalışmaların bir proje ile devam ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

İflas ve Girişimcilere İkinci Şans Verilmesi

Avrupa Birliği'nin 2007-2013 yılları arasında uygulamaya koyduğu Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programının(CIP) alt bileşeni olan Girişimcilik ve Yenilik Programı alanındaki çalışmalara iştirak edilmektedir. Bu kapsamda, Avrupa Küçük İşletmeler Yasasının politik açıdan bağlayıcı on ilkesinden ikinci ilkesinde yer alan ve iflas eden girişimcilerin yeniden piyasaya kazandırılmasını amaçlayan "İflas ve Girişimcilere İkinci Şans Verilmesi Çalışma Grubu" nun ulusal koordinatörlüğü yürütülmektedir.

Bu bağlamda; konuyla ilgili kapsamlı bir çalışma başlatılmış olup, bir dizi toplantı sonucunda alınan kararlar ve en iyi ülke uygulamaları, özellikle iflas aşamasında, iflas öncesi ve sonrasında yapılabilecek çalışmalar ile diğer kaynaklar titizlikle incelenmiş ve ülkemiz için en yararlı sonuçlar kayda alınmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak; iflas ve ikinci şans uygulamasının ülkemizde uygulanabilirliği ve uyumu açısından bir yol haritasının oluşturulması amacıyla kapsamlı ve detaylı bir rapor hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Projeler

Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları Projesi (BAKK)

Avrupa Birliği ve Avrupa Yatırım Bankası Grubu ile yapılan işbirliği sonucunda, Ülkemizin çoğunlukla az gelişmiş bölgelerinde faaliyet gösteren mikro işletmeler ve KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştırmak amacıyla **Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları Projesi (BAKK)** başlatılmıştır.

Proje ile ekonominin lokomotifi konumundaki KOBİ'lerin finansmana erişimine ve finansmanın kalitesine ilişkin sorunların hafifletilmesi yanında ekonomik büyüme, istihdam ve gelişmenin artırılması, bölgesel farklılıkların azaltılması ve mali sektörün derinleşmesi ve genişlemesi hedeflenmektedir.

Proje kapsamında üç bileşen bulunmaktadır:

Birinci bileşen içerisinde Kredi Garanti Fonu A.Ş.'ye sağlanacak 5 milyon avroluk kontr-garanti desteği ile teminat talebinde bulunan toplam 1500 mikro-işletmenin, işletme başına maksimum 25.000 Avroya kadar teminatlandırılmış krediye erişimi mümkün olacaktır. Bu şekilde mikro işletmeler için toplam 37,5 milyon avroluk kredi hacmi yaratılması beklenmektedir.

29 Temmuz 2011 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen BAKK Yönetim Kurulu Üçüncü toplantısında; bu bileşen kapsamında 50 mikro-işletmeciye kredi desteği sağlandığı, bu desteğin toplamda 1.1 milyon Avro miktarında olduğu, belirtilmiştir. Ayrıca verilen kredi desteklerinin avro cinsinden belirlenmesi ve kurun dalgalanması nedeniyle verilen kredi desteğinde bir değişiklik olup olmayacağı hususu gündeme gelmiş ve cevaben avro kurunun kontr-garanti sözleşmesinin imzalandığı tarihe göre sabitlendiği ve dolayısıyla 25.000 Avronun 49.970 (50.000 TL) olduğu kayıtlara geçirilmiştir.

İkinci bileşen kapsamında ise Avrupa Yatırım Fonu aracılığı ile sağlanacak toplam 25 milyon avroluk kredi garantisi desteği çıpa olarak kullanılmaktadır. Projenin bu bileşeni kapsamında, teminat sorunu çeken toplam 2500 KOBİ, işletme başına maksimum 200.000 Avroya kadar teminatlandırılmış krediye erişim imkanı bulacaktır.

Anılan son toplantıda bu bileşen kapsamında işletmelere verilen kredi desteği % 90 oranında gerçekleşmiş (2,300/2,500) ve bu kredilerin çoğunun işletmelerce "yatırım" olarak değil de "işletme sermayesi" olarak kullanıldığı ifade edilmiştir. Muhabir bankalardan ikisinin - Vakıfbank ve Denizbank- 2012 yılının ikinci çeyreğinde KOBİ'lere ulaştırılması planlanan kredi desteğinin nerdeyse tamamını, prosedürleri azaltıp, süreci kolaylaştırarak beklenenden çok daha önce bir tarih olan 2011 yılının üçüncü çeyreğinde kullanıma sunmuş olması Avrupa Yatırım Bankası'ndan (AYB) alınan mevcut kredi garantisinin artırılmasını gündeme getirmiş ve bu husus taraflarca prensipte uygun bulunmuştur.

Projenin üçüncü bileşeni kapsamında ise projenin uygulamasında yer alan kuruluşların kapasitelerinin geliştirmesine ve projenin KOBİ'ler arasında bilinirliğini artırmaya yönelik toplam 2 milyon Avroluk yardım sağlanacaktır.

Üçüncü bileşen; proje uygulamasında temel dinamik kuruluşlardan olan Kredi Garanti Fonu'nun (KGF) kapasitesinin geliştirilmesini içermektedir. Bu kapsamda ilk olarak KGF üzerine teşkilat, çalışma süreçleri, risk yönetimi, SWOT analizi ve tavsiyelerini içeren bir değerlendirme çalışması Frankfurt Ticaret Okulu'na yaptırılmıştır. Üçüncü bileşen kaynakları çerçevesinde, bu raporun Türkçeye çevrilmesi ve dağıtılması kabul edilmiş, bu amaç doğrultusunda 10,000 Avro kaynak ayrılmıştır.

BAKK Projesinin, Hedef Bölge'deki KOBİ'ler ve mikro işletmeler yararına **500 milyon Avrodan** fazla bir kredi hacmi yaratması öngörülmektedir. Mikro işletmeler, 10'dan az çalışanı ve 2 milyon Avrodan az yıllık cirosu olan işletmeleri; KOBİ'ler ise 250'den az çalışanı, 50 milyon Avrodan az yıllık cirosu ve/veya 43 milyon Avrodan az toplam varlığı olan işletmeleri ifade etmektedir.

Tablo 36:BAKK Projesi Kapsamındaki İller

Hedef Bölge (12 NUTS II Bölgesi)	İller
TR-A1	Erzurum, Erzincan, Bayburt
TR-A2	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan
TR-B1	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli
TR-B2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari
TR-C1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis
TR-C2	Şanlıurfa, Diyarbakır
TR-C3	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt
TR-63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye
TR-72	Kayseri, Sivas, Yozgat
TR-82	Kastamonu, Çankırı, Sinop
TR-83	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya
TR-90	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane
TOPLAM	43 il

RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL HİZMETLERİ

Kontrol, Tahakkuk, Tahsilât ve Takip İşlemleri

Serbest Dolaşıma Giriş Beyannamelerinin (SDGB) ikincil kontrolü kapsamında 2011 yılında;

- 1.198.865 adet Serbest Dolaşıma Giriş Beyannamesi (SDGB) incelemeye tabi tutulmuş, ve toplam 35.387.824 TL vergi ve para cezası tespit edilmiştir

Tablo 37: İncelemeye Tabi Tutulan SDGB'lere İlişkin İstatistiki Veriler

	Ön Elemeye Tabi Tutulan SDGB (Adet)	Tenkit Edilen SDGB (Adet)	Çıkartılan Ek Tahakkuk ve cezalar toplamı
2007	2.501.379	2.404	27.812.687
2008	1.399.475	3.503	52.522.806
2009	1.189.190	2.321	68.458.045
2010	874.417	3.545	26.614.533
2011	1.198.865	2.302	35.387.824
TOPLAM	7.163.326	14.075	210.795.895

İkincil kontrol kapsamında son beş yıl içerisinde 7.163.326 adet Serbest Dolaşıma Giriş Beyannamesi (SDGB) ön elemeye tabi tutulmuştur. Kontrol tekniğine uygun şekilde seçilip detaylı incelemeye tabi tutulan SDGB'lerden 14.075 adedi tenkit edilerek 210.795.895-TL ek tahakkukları yapılmak üzere ilgili gümrük idarelerine bildirilmiştir.

2008 Haziran'ından itibaren Gümrük Veri Ambarı Sistemi (GÜVAS) ikincil kontrol işlemlerinde kullanılmaya başlanmış ve bu sayede gerek tenkit edilen beyanname adedinde, gerekse ortaya çıkarılan gelir eksiği miktarında artış sağlanmıştır. Manuel olarak yapılan inceleme faaliyetleri ile Gümrük Veri Ambarı Sistemi (GÜVAS) üzerinden yapılan inceleme faaliyetleri karşılaştırıldığında GÜVAS üzerinden yapılan incelemelerin daha etkili olduğu görülmüştür.

Gümrük İdarelerinden Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne intikal ettirilen gelir belgesi niteliğindeki beyannameler, kontrol ve inceleme öncesi ön arşive alınmakta ve puantaj işlemleri yapılmaktadır. Söz konusu işlemler; 08/02/2010 tarihinden itibaren AB Katılım Öncesi Mali Yardım kapsamında Merkezi Olmayan Yapılanma ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı projeleri kapsamında yer alan Ankara ili, Akyurt ilçesinde yapımı tamamlanan "**Bilgisayar Destekli Arşiv ve Afet Merkezi**"nde elektronik ortamda yapılmaya başlanmıştır.

Tablo 38: Tahsili Sağlanan Vergi, Fon, Ceza ve Gecikme Zammı

YILLAR	Tahsili Sağlanan Vergi ve Fon Miktarı (TL)	Tahsili Sağlanan Ceza Miktarı (TL)	Tahsili Sağlanan Faiz ve Gecikme Zammı (TL)	TOPLAM
2007	13.059.886	6.751.701	2.281.894	22.093.481
2008	5.038.272	8.028.705	2.241.806	15.308.783
2009	6.174.344	7.538.824	1.759.158	15.472.326
2010	7.795.259	2.990.803	104.628.252	115.414.314
2011	177.092.738	2.130.789	892.932	180.116.459

2011 yılı içerisinde toplam 180.116.459 TL tahsilat gerçekleştirilmiştir. Bunun 177.092.738 TL'si vergi ve fon tahsilatı, 2.130.789 TL'si ceza tahsilatı ve 892.932TL'si ise faiz ve gecikme zammı tahsilatıdır.

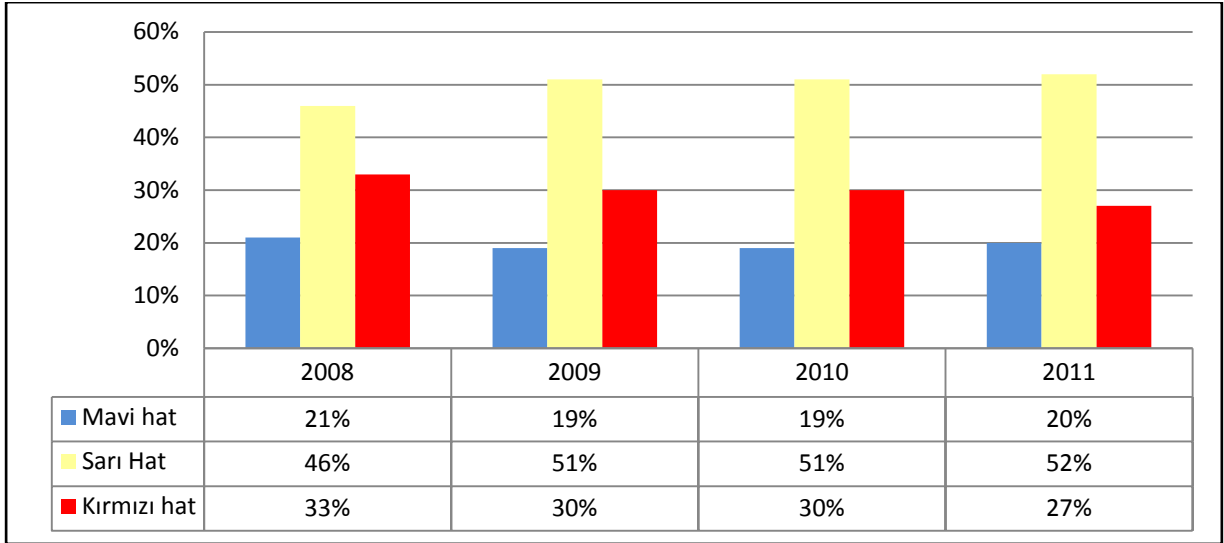
Risk Yönetimi ve Basitleştirilmiş Uygulamalar

Risk analizi, basitleştirilecek işlemlerin seçiminde önemli bir argümandır. Bu şekilde, seçilen işlemlerde fiziksel denetimler önemli ölçüde azaltılmış olup, 2011 yılında;

İthalat İşlemleri

- 2011 yılında ithalat işlemlerinin %20,34'ü herhangi bir kontrole tabi tutulmamış, %52,28 'inde sadece belge kontrolü yapılmış, %27,38'inde ise fiziki kontrol yapılmıştır.
- Gümrük işlem sürecinin başladığı andan itibaren işlem gören beyannamelerin %69'unun işlemleri ilk 24 saat içinde tamamlanarak eşyası teslim edilebilir hale gelmiştir. Bu oran; fiziki kontrole tabi tutulan beyannameler için %51, belge kontrolüne tabi tutulan beyannameler için %72, basitleştirilmiş usulde işlem gören beyannameler için ise %87 olarak gerçekleşmiştir.

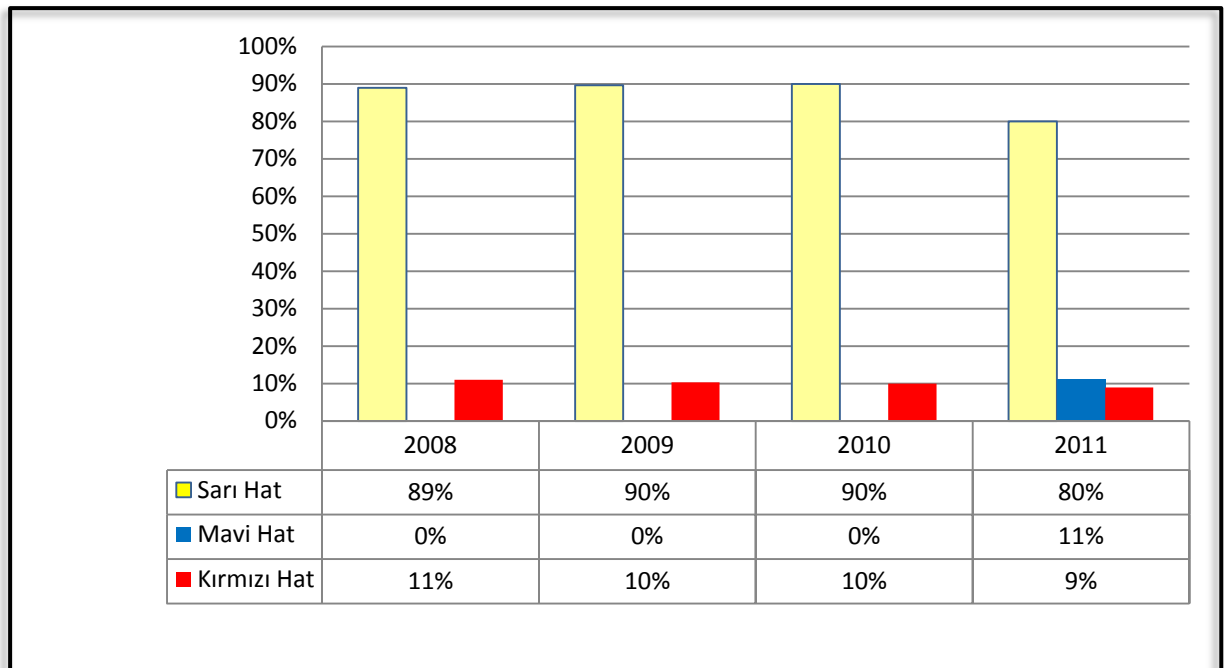
Grafik 16: İthalat Hat Oranları

İhracat İşlemleri

- 2011 yılında ihracat işlemlerine ilişkin beyannamelerin %10,74'ü herhangi bir kontrole tabi tutulmamış, %80'i belge kontrolüne tabi tutulmuş, ve yalnız %9,26'sında fiziki kontrol uygulanmıştır.
- İhracat işlemlerinin gümrük işlem sürecinin başladığı andan itibaren %69'unun işlemleri ilk yarım saatte, %90'ının işlemleri ise ilk dört saatte sonuçlandırılarak ülkeyi terk edebilir duruma gelmiştir.
- İhracat beyannamelerinin toplamda %95'inin işlemleri ilk 24 saat içinde tamamlanmıştır.

Grafik 17: İhracat Hat Oranları

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi genel ve özel şartlara göre A sınıfı, B sınıfı ve C sınıfı olmak üzere üçe ayrılmakta olup, yıllar itibarıyla sayıları tablo 39’da verilmiştir.

Tablo 39: Onaylanmış kişi statü belgesi sayısı

SINIFI	Geçerliliği Devam Eden Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Sayısı			
	2008	2009	2010	2011
A SINIFI	147	163	188	249
B SINIFI	409	441	464	539
C SINIFI	140	123	117	160
TOPLAM	696	727	769	948

Onaylanmış Kişi Statüsü için gereken koşulları, başvuruda aranacak belgeleri, onaylanmış kişi statü belgesinin süresi, yenilenmesi, değiştirilmesi, geri alınması ve iptali ile bu belge kapsamında faydalanılacak basitleştirilmiş usul ve uygulamalardan eksik beyan, mavi hat, kısmi teminat, götürü teminat uygulamaları ve basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu uygulamalardan faydalanma yetkilerinin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi hususundaki hazırlanan Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği 30 Aralık 2011 tarihli ve 28158 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi firmalar, toplam ithalatın ve ihracatın yaklaşık olarak %40’ını gerçekleştirmektedir. Diğer taraftan, Onaylanmış Kişi Statü Belgesine ilişkin başvuruların elektronik ortamda alınması ve söz konusu belgenin yine elektronik ortamda verilmesi için BİLGE ile entegre bir programın hazırlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Onaylanmış kişi statüsünün yaygınlaştırılması ve özellikle KOBİ’lerin basitleştirilmiş usullerden yararlanmak üzere yetkilendirilmesi yönündeki çalışmalar kapsamında;

- KOBİ’ler ve perakendecilerin C sınıfı onaylanmış kişi statüsünden yararlandırılması için onaylanmış kişi statüsünün genel ve özel koşullarında düzenleme yapılmıştır. A ve B sınıfı onaylanmış kişilere tanınan götürü teminat uygulamasından faydalanma yetkisi C sınıfı onaylanmış kişilere de tanınmıştır.
- Küçük ve orta ölçekli firmaların ihracat işlemlerinin hızlandırılmasını teminen belge kapsamı tanınan yetkilerde değişiklik yapılarak mavi hat uygulaması “1000” rejim kodlu kati ihracatta C sınıfı onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerine de tanınmıştır.
- Onaylanmış ihracatçı yetkisi tanınması için gerekli olan ATR dolaşım belgesi düzenleme koşulu C sınıfı onaylanmış kişiler için “en az elli adet A.TR dolaşım belgesi düzenleyip vize işlemlerini tamamlamış ve söz konusu A.TR dolaşım belgelerini kullanmış olma” olarak belirlenmiştir. Yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın işlemlerinin hızlandırılması amacıyla, yatırım teşvik belgesi kapsamında ithal edilen eşyanın mavi hatta işlem görebilmesine de imkân sağlanmıştır.

- Doğabilecek güvenlik açığının kapatılması amacıyla, mavi hatta işlem gören beyannamelerin kapatıldıktan ve eşya teslim edildikten sonra gerek belge üzerinde ve gerekirse fiziki olarak gümrük idaresi tarafından kontrole tabi tutulması sağlanarak, bu haktan faydalanan kişilere herhangi bir vakit kaybı yaratmadan makul bir kontrol seviyesi oluşturulmuştur.

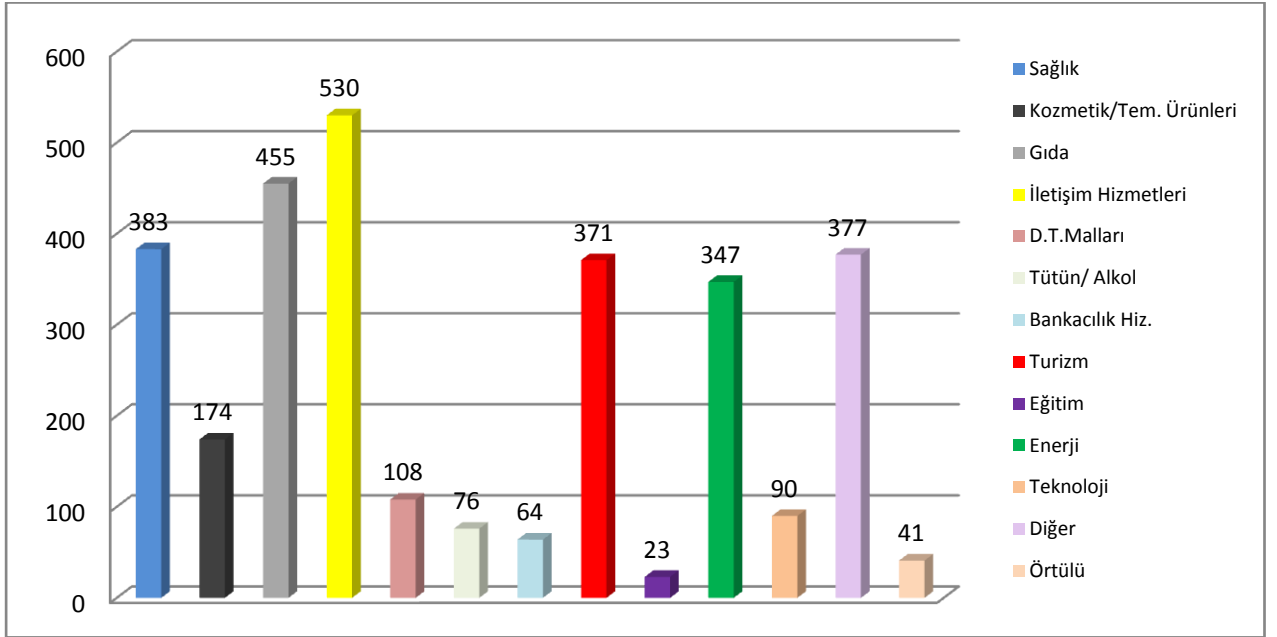
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ HİZMETLERİ

Reklam Kurulu Faaliyetleri

Reklam Kurulu 4077 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen reklam ve ilanlar hakkında, 3 aya kadar tedbiren durdurma ve/veya durdurma ve/veya aynı yöntemle düzeltme ve/veya para cezası uygulamaktadır. Reklam Kurulu, başkan dahil 29 üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir defa olmak üzere, ihtiyaç duyulduğunda her zaman toplanmakta ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar vermektedir.

2011 Yılında Reklam Kurulu'na toplam 3039 adet başvuru yapılmıştır.

Grafik 18: Yapılan başvuruların sektörel dağılımı

Reklam Kurulu tarafından 2011 yılında toplam 1847 adet dosya karara bağlanmıştır. Bu dosyalardan 1001 tanesinin incelemeye alınmamasına karar verilmiştir.

Kurul gündeminde görüşülen 846 dosyadan ise, 92 tanesi Reklam mevzuatına aykırı bulunmamıştır. Reklam Mevzuatına aykırı bulunan 754 dosyanın 522 tanesine sadece durdurma cezası uygulanmasına 232 tanesine ise idari para ve durdurma cezasının birlikte uygulanmasına karar verilmiştir. 19.051.716 TL idari para cezası uygulanmış olup, sektörel dağılımı aşağıda verilmiştir.

Tablo 40: Reklam Kurulunca Uygulanan İdari Para Cezalarının Sektörel Dağılımı

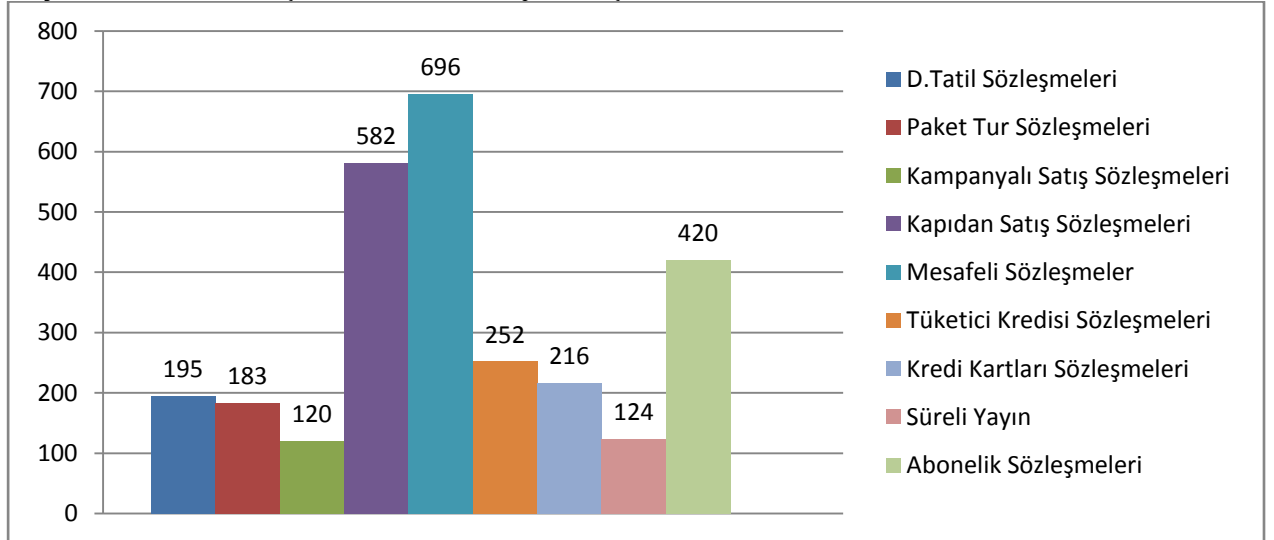
Sağlık	660.228
Kozmetik Temizlik ürünleri	787.762
Gıda	977.381
İletişim Hizmetleri	9.436.181
Dayanıklı Tüketim Malları	81.361
Turizm	788.967
Bankacılık ve Sigorta Hizmetleri	1.201.352
Tütün ve Alkol	1.300.448
Teknoloji	142.644
Eğitim	6.867
Enerji	505.047
Örtülü Reklam	1.736.955
Diğer	1.426.523

Tüketicinin Taraf Olduğu Sözleşmelerle İlgili Olarak Yürütülen Faaliyetler

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun tüketicinin taraf olduğu sözleşmelere ilişkin sözleşmenin zayıf tarafını oluşturan tüketicilerin korunmasına yönelik bazı düzenlemeler getirmektedir. Bu düzenlemeler çerçevesinde, firmaların tüketicileri mağdur eden uygulamaları neticesinde Bakanlığımıza yapılan başvurularda başvuru sahibine yasal hakları konusunda bilgiler verilmekte ve bu başvurulara istinaden gerektiğinde ilgili firmalar nezdinde denetim yapılmakta ve Kanunda öngörülen cezai yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bu çerçevede, 4077 sayılı Kanun'da düzenlenen tüketici sözleşmeleri ile ilgili olarak 2011 yılında Bakanlığımıza yapılan başvuru sayılarına aşağıda yer verilmektedir:

Grafik 19: Tüketici Sözleşmeleri Hakkında Yapılan Başvurular

Tüketici Şikayetlerine Yönelik Yürütülen Faaliyetler

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda tarifi yapılan ayıplı mal-ayıplı hizmet, garanti belgesi, satış sonrası hizmetleri, Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzu şikâyetleri, satıştan ve hizmetten kaçınma ve turist şikayetleri ile ilgili olarak internet üzerinden yapılan on-line başvurular, posta veya faks yoluyla yapılan başvurular, AKİM aracılığıyla yapılan başvurular, Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) aracılığıyla yapılan şikâyet başvuruları tüketiciyi bilgilendirici bir yazıyla Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri veya Tüketici Mahkemelerine yönlendirilmektedir.

Ayrıca gerekli görüldüğünde söz konusu bu başvurular;

- 4077 sayılı Kanununun 25 inci maddesinde idari para cezası öngörülen hususlarda inceleme yapılması için Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüklerine,
  - Uyuşmazlığın çözümüne katkı sağlamak üzere tüketici memnuniyetinin sağlanması ve tüketicinin yasal haklarının hatırlatılması amacıyla şikâyet edilen firmaya,
  - Diğer kamu kurum ve kuruluşların görev alanına giren konular ilgili mevzuatı yönüyle değerlendirilmek üzere kurum-kuruluşlara;
- iletilmektedir.

Bu bağlamda; 01 Ocak 2011 – 31 Aralık 2012 tarihleri arasında kapsayan bir yıllık dönemde Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünce toplam 54 adet tüketici başvurusu yapılmıştır.

Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri Koordinasyon Faaliyetleri

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 22 nci maddesi Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerinin kuruluşunu düzenlemiş olup, madde hükmüne göre değeri 2011 yılı için 1.031,87 TL (2012 yılı için 1.161,67 TL)'nin altında bulunan uyuşmazlıklarda Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerine başvuru zorunludur. Bu uyuşmazlıklarda heyetin vereceği kararlar tarafları bağlar. Bu kararlar İcra ve İflas Kanununun ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir.

Her il ve ilçede en az bir adet olmak üzere toplam 975 adet Hakem Heyeti kurulmuş olup, bu heyetlerin başkanlığı illerde il müdürü, ilçelerde ise kaymakam tarafından yürütülmektedir. Hakem Heyetlerinin iş ve işlemlerine Bakanlığımızın herhangi bir müdahalesi söz konusu olmayıp, bu heyetler, kararını mevzuat çerçevesinde bağımsızca verebilmektedir.

Bakanlığımız bu heyetlerin koordinasyon faaliyetlerini yürütmektedir. Bu kapsamda eğitim faaliyetleri, tereddüde düşülen konularda görüş bildirme, posta, kırtasiye ve diğer masraflar ile üyelerin huzur haklarının ödenmesi, teknik alt yapı desteğinin verilmesi vb. faaliyetlerde söz konusu heyetlere Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü destek olmaktadır.

2011 yılında Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerine 165.218 adet başvuru yapılmıştır. Yapılan başvuruların büyük bir kısmı ayıplı mal ve hizmetlerle ilgilidir. Şikâyet konuları arasında tüketici kredileri, kredi kartları ve konut finansmanı sözleşmeleri, taksitli, kampanyalı, mesafeli, kapıdan, turistik ve abonelik sözleşmeleri yer almaktadır.

Hakem heyetlerine intikal eden şikâyetlerin 120.971 adedi tüketici lehine, 22.132 adedi ise tüketici aleyhine sonuçlanmıştır. Ayrıca başvurulardan 18.015 adedi için bilirkişi incelemesi yaptırılmış olup, 4.100'ü de ilgisi nedeniyle başka kurumlara sevk edilmiştir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetleri

Bakanlığımızca düzenlenmemiş alanda yer alan ve nihai tüketiciye sunulan ürünler (çocuk giysileri, kırtasiye, yiyecek taklidi ürünler, çocuk bakım ürünleri, çakmak vb. gibi) ile ilgili piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti yürütülmektedir. Söz konusu denetimler yıllık (planlı) ve şikâyet (Rapex bildirimi) üzerine yapılmaktadır. Denetim sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

Tablo 41: Denetim Sonuçları

Ürün Grupları	Denetlenen Firma Sayısı	Denetlenen Ürün sayısı	Aykırı Firma Sayısı	Aykırı Ürün Sayısı	Uygulanan İdari Para Cezası
Giyim ve Tekstil Ürünleri	704	11715	40	104	Verilen süre sonunda uygunsuzluklar giderilmiştir.
Çocuk Ayakkabısı	12	113	9	99	123.270
Çocuk Bakım Ürünleri ve Ekipmanları	160	286	0	0	0
Hobi/Spor ekipmanları	6	6	0	0	0
Gıda Görünümlü ürünler	17	10	0	0	0
Yamaç Paraşütü	7	7	0	0	0
Toplam	1012	44156	98	13022	560438

Tablo 42: 4077 Sayılı Kanuna Bilim, Sanayi Ve Teknoloji İl Müdürlüklerince Yapılan Piyasa Gözetimi Ve Denetimi Sonuçları

	Denetl. Firma Sayısı (Adet)	Denetl. Ürün Sayısı (Adet)	Aykırı Firma Sayısı (Adet)	Aykırı Ürün Sayısı (Adet)	Uygul. İdari Para Cezası Miktarı (TL)
KAPIDAN SATIŞ	418	2992	134	209	189.970
FİYAT ETİKETİ	62.548	207.486	131	507	118.010.
GARANTİ BELGESİ	2.519	13174	277	1616	440.658
TANITMA VE KULLANMA KILAVUZU	2366	13102	149	445	158.597
DİĞER DENETİMLER	1085	4128	282	1614	688.689
GENEL TOPLAM	68936	240882	973	4391	1.595.924

Belgelendirme İşlemleri

01.12.2011 – 31.12.2011 tarihleri arasında belgelendirme faaliyetlerine yönelik işlem adetleri aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.

Tablo 43: Garanti Belgesi Başvuru Sayısı

	İşlem Adedi
Garanti Belgesi Onayı	13008
Garanti Belgesi Yenileme	2385
Model İlavesi Onayı	18026
Eksiklik İşlemleri	16216
Toplam İşlem	49635

Tablo 44: Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik Belgesi

	İşlem Adedi
SSHYP Onayı	4070
Servis Değişikliği Onayı	625
SSHYP Eksiklik İşlemleri	3711
Toplam İşlem	8406

ESNAF VE SANATKAR HİZMETLERİ

Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarının Genel Kurul Toplantıları

Esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının Olağan Genel Kurul toplantıları; 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun “Genel kurul toplantıları ve çağrı” başlıklı 42 nci maddesi gereğince dört yılda bir yapılmaktadır. Ancak anılan Kanunun 44 üncü maddesi gereğince yapılacak olağanüstü genel kurul toplantılarına ilişkin işlemler yapılmaya devam edilmektedir.

2009 yılında; 4 Meslek Odasının Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı yapılmıştır.

2010 yılında; Türkiye genelinde kurulu bulunan 3.123 Esnaf ve Sanatkarlar Odasından 3.107’si Genel Kurul Toplantılarını ve organ seçimlerini yapmış, ancak 16 oda ise Kanunda aranan nisabı sağlayamadıkları için Olağan Genel Kurul Toplantılarını ve organ seçimlerini yapamamışlardır. Bunun yanında; 82 Esnaf ve Sanatkarlar Odaları birlikleri, 13 esnaf ve sanatkarlar federasyonları ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Olağan Genel Kurul Toplantıları ve organ seçimlerini yapmışlardır.

2011 yılında, 30.11.2011 tarihi itibarıyla 25 adet Meslek Kuruluşunun Olağanüstü Genel Kurul toplantısı yapılmıştır. Aralık ayı içerisinde 1 adet olağanüstü genel kurul toplantısı başvurusu olmuştur.

Esnaf ve Sanatkarlara İlişkin Sayısal Bilgiler

Ülke genelinde 31.12.2011 tarihi itibarıyla toplam 1.975.239 adet esnaf ve sanatkâr meslek mensubu bulunmaktadır. Esnaf ve sanatkârların meslek kuruluşları ve tescil/terkin sayılarına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 45: Esnaf Ve Sanatkar Meslek Kuruluşları Türkiye Geneli Sayısal Bilgiler

MESLEK KURULUŞU	ADET
Esnaf ve Sanatkâr Odası	3.108
Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği	82
Esnaf ve Sanatkârlar Federasyonu	13
Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu (TESK)	1

Tablo 46: Yıllar İtibarıyla Türkiye Geneli Açılan Ve Kapanan Esnaf Ve Sanatkar İşletme Sayıları

YILLAR	AÇILAN	KAPANAN
2007	171.236	118.776
2008	166.815	117.808
2009	162.912	91.165
2010	177.022	93.733
2011	190.902	131.119
Toplam	868.887	552.601

Not: 2011 yılındaki kapanan işletme sayısındaki artış, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması hakkındaki 6111 sayılı Kanun çerçevesinde sicil terkin işlemlerinden kaynaklanmıştır.

Tablo 47: Esnaf Ve Sanatkar İşlemlerinin Türkiye Geneli Kapanma Sebepleri

SEBEP	2008	2009	2010	2011
Ölüm	2.224	2.013	1.672	1.918
Mesleği Terk	97.924	80.675	84.866	118.277
İl Dışına Çıkma	595	228	238	434
Yasa Gereği	2	0	0	0
Çalışma Bölgesi Değişikliği	28	18	13	15
SSK'ya Geçiş	605	218	153	257
İflas	8.398	4.745	4.401	6.002
Tacir Olma	674	488	412	597
Devir	2.928	2.368	1.863	3.598
Diğer	4.338	410	2	16
Toplam	117.716	91.163	93.620	131.114

Tablo 48: 2011 Yılı En Fazla Tescil Yapılan İlk 20 Meslek

Meslek Kolu	Esnaf ve Sanatkar Sayısı
Bakkallık, Bayilik, Büfecilik	20.698
Minibüsçülük	12.486
Kahvecilik, Kırathanecilik ve İnternet Kafe İşletmeciliği	11.885
Kadın ve Erkek Kuaförlüğü	8.126
Taksicilik	7.013
Nakliyecilik ve Nakliyat Komisyonculuğu	6.370
Lokantacılık (Kebab, Köfte, Döner ve her türlü yemek)	5.980
Servis Aracı İşletmeciliği	5.528
Pazarcılık	4.975
Kamyonculuk, Kamyonetçilik	3.572
Kır Kahvesi, Çay Bahçesi, Çay Ocağı, Piknik ve Dinlenme Yeri İşletmeciliği	3.555
Otobüsçülük	3.504
Konfeksiyon İmal ve Satıcılığı	2.889
Tuhafiyecilik	2.637
Emlak Komisyonculuğu ve Danışmanlığı	2.491
Aperatif Yiyecek Maddeleri İmal ve Satıcılığı (Tantuni, Ciğer, Kokoreç, Midye, Gözleme, Katmer, Dürüm, Sıkma, Çiğköfte v.b.)	2.383
Kafe, Kafeterya, Kahvaltı Salonu İşletmeciliği	2.278
Telefon, Cep telefonu, Faks, Telsiz ve Diğer Haberleşme Cihazları ve Aksesuarları Satış, Tesisat Kuruculuğu, Bakım ve Tamirciliği	2.266
Fırıncılık	1.780
Mobilya İmal ve Satıcılığı	1.698

Tablo 49: 2011 Yılı En Fazla Terkin Yapılan İlk 20 Meslek

Meslek Kolu	Esnaf ve Sanatkar Sayısı
Bakkallık, Bayilik, Büfecilik	18.133
Kahvecilik, Kırathanecilik ve İnternet Kafe İşletmeciliği	9.586
Minibüsçülük	6.135
Şoförlük	5.344
Nakliyecilik ve Nakliyat Komisyonculuğu	5.138
Kamyonculuk Kamyonetçilik	4.605
Lokantacılık (Kebab, Köfte, Döner ve her türlü yemek)	3.884
Taksicilik	3.818
Pazarcılık	3.295
Kadın ve Erkek Kuaförlüğü	2.970
Tuhafiyecilik	2.651
Servis Aracı İşletmeciliği	2.575
Otobüsçülük	1.739
Kır Kahvesi, Çay Bahçesi, Çay Ocağı, Piknik ve Dinlenme Yeri İşletmeciliği	1.631
Terzilik	1.425
Konfeksiyon İmal ve Satıcılığı	1.236
Demircilik (sıcak ve soğuk demircilik)	1.060
Mobilya İmal ve Satıcılığı	873
Her Türlü Seyyar Satıcılık (Süt, Yoğurt, Sebze ve Ev Eşyası Satanlar)	861
Manav	801

Tablo 50: Türkiye’de 2011 Yılında En Fazla Tescil Edilen İlk Beş Mesleğin 2011 Yılı Detaylı Analizi

Meslek Kolu	Esnaf Sayılarının Aylara Göre Artış/Azalış Miktarları											
	Ocak 2011	Şubat 2011	Mart 2011	Nisan 2011	Mayıs 2011	Haziran 2011	Temmuz 2011	Ağustos 2011	Eylül 2011	Ekim 2011	Kasım 2011	Aralık 2011
Bakkallık, Bayilik, Büfecilik	1765	730	-25	-847	-720	328	472	465	480	452	88	-589
Minibüsçülük	556	534	212	-5	79	510	496	489	757	1044	654	1025
Kahvecilik, Kiraathanecilik ve İnternet Kafe İşletmeciliği	711	664	118	-380	-348	106	264	232	272	339	280	59
Kadın ve Erkek Kuaförlüğü	654	549	464	393	261	439	476	387	537	491	330	175
Taksicilik	365	277	213	176	131	282	298	235	266	308	263	381

Yukarıdaki tablo 2011 yılında Türkiye’de en çok iş yeri açılan ilk beş mesleğin 2011 yılı içindeki aylık değişimlerini göstermektedir. Bu veriler doğrultusunda aşağıdaki analizler yapılabilir.

- Bakkallık, Bayilik ve Büfecilik mesleği ile Kahvecilik, Kiraathanecilik ve İnternet Kafe İşletmecileri mesleği yıl içinde en fazla dalgalanan mesleklerdir. Özellikle Nisan, Mayıs ve Aralık aylarında negatif yönde eğilim göstermiş ve bu mesleği icra edenlerin toplam sayılarında azalma olmuştur. Bu düşüşün başlıca sebebi 6111 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” dan yararlanan esnaf ve sanatkarların SGK ve meslek kuruluşlarına olan borçlarını yeniden yapılandırarak sicil terkin gerçekleştirmiş olmalarıdır.
- Ulaştırma Hizmetleri sektörü 2011 yılı içinde negatif (iş yeri kapatma) eğilime girmemiş olmasına rağmen Nisan ve Mayıs aylarında çok düşük seviyede artış olmuştur. Bunun sebebi de 6111 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” dan yararlanan esnaf ve sanatkarlardır.
- Hizmet sektöründen olan Kadın ve Erkek Kuaförlük mesleği yıl içinde artış göstermiştir.

Bakanlık e-Esnaf ve Sanatkar Veri Tabanı Çalışmaları

81 ilde kurulu bulunan Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Müdürlüklerinin elektronik ortamda gerçekleştirdiği tescil, tadil ve terkin işlemleri, Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi (EBSİS) Üzerinden Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi yoluyla elektronik ortamda yayımlanmaktadır.

Söz konusu sistemin yenilenmesi çalışmaları Nisan 2011’de başlatılmış olup, 2012 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Meslek Kollarının Yeniden Düzenlenerek Uluslararası Standartlara Kavuşturulması

“Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulu Kararı” gereğince günümüzde uygulamada olan esnaf ve sanatkâr meslek kollarının, değişen ekonomik şartlara ayak uydurabilmesi ve bu mesleklerle ilgili alınacak raporların daha sağlıklı olabilmesi için 2012 yılında “Esnaf ve Sanatkâr ile Tacir ve Sanayiciyi Belirleme Koordinasyon Kurulu” toplanacaktır. Bu çalışmalara hazırlık olması bakımından yapılan analiz çalışmalarına ek olarak, Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması NACE Rev.2’ye uyarlama çalışmalarına Esnaf ve Sanatkârlar Genel Müdürlüğü, koordinatörlüğünde devam ettirilmektedir.

Esnaf ve Sanatkâr mevcut meslek kollarının, Esnaf ve Sanatkâr Genel Müdürlüğünce tespit edilen NACE Rev.2’ye uyarlanması için, Bakanlık e-esnaf sanatkâr veri tabanında yer alan iş kayıtları ile Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı veri tabanında yer alan iş kayıtlarının örtüştürülmesi çalışmaları devam etmektedir.

Esnaf ve Sanatkar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı Faaliyetleri

---

Kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının da katılımıyla esnaf ve sanatkârların rekabet gücünün artırılması ile değişim ve dönüşümün desteklenmesi amacıyla hazırlanan ve 7 öncelik, 30 tedbirden oluşan Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek Strateji Belgesi (3D) ve Eylem Planı (ESDEP) Yüksek Planlama Kurulu’nun 9 Nisan 2010 tarihli kararı ile kabul edilmesini müteakip yürürlüğe konulmuştur.

ESDEP sadece kredi ve finansman üzerine değil, vergi, eğitim, yenilikçilik, alt yapı ve kümelenme, mevzuat ve AB kaynaklarını da içerecek tedbirlerle önceliklendirilmiştir. Bu önceliklerin altındaki tedbirler ise, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları, ilgili kuruluş ve kişilerin katkıları alınmak ve mutabakata ulaşılmak suretiyle 30 başlık halinde belirlenmiştir.

KOOPERATİFÇİLİK FAALİYETLERİ

Bakanlığımız; Türk Hukuk Sistemi içinde özel önem verilen ve düzenleme yapılan bir ortaklık modeli olan kooperatifler aracılığıyla toplumun geniş kesimlere, iki milyona yakın kooperatif ortağına yönelik önemli hizmetler sunmaktadır.

Temelinde dayanışma ve topluma hizmet anlayışı olan kooperatif ortaklık modeli, bireylerin ve toplumun ekonomik ve sosyal kalkınması açısından büyük önem taşımaktadır.

Sosyal sermayenin artırılması, gelirin adil dağıtılması ve yoksulluğun azaltılmasında kooperatiflerin önemli bir katkısı olduğu bilinmektedir. Bunun içindir ki, üretimden tüketime, eğitimden finansmana kadar ekonominin her sektörüne faaliyet gösteren kooperatifler kurulmuştur.

Bakanlığımız; görev ve yetki alanındaki kooperatif ve üst kuruluşlarının kuruluş, ana sözleşme değişiklikleri, işleyiş, eğitim ve denetim, bilgi işlem, destekleme hizmetlerinin yanında kooperatifçiliğe yönelik genel politika ve stratejinin belirlenmesine yönelik çalışmaları yürütmektedir.

Kooperatifçilik mevzuatının uygulanmasında tereddüde düşülen konularda ortaklara, yönetim kurulu üyelerine, denetçilere ve ilgililere sözlü ve yazılı olarak görüş bildirmek suretiyle yardımcı hukuk hizmeti verilmekte ve uygulamada karşılaşılan hukuki sorunlar önemli ölçüde giderilmektedir.

Bu kapsamda, Bakanlığımıza 2011 yılı içerisinde kooperatiflerle ilgili olarak vatandaşlardan ve muhtelif kuruluşlardan gelen 1044 adet bilgi, belge ve şikayet içerikli taleplerinden; 648 adedi ilgisine cevap olarak verilmiş, 146 adeti ön inceleme amacıyla gerekli birimlere gönderilmiş, 65 adeti ise Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına, 172 adedi ise ilgili kurumlara gönderilmiş, 219 adedi ise dosyasına konulmuştur. Alınan 120 görüş talebine ise cevap verilmiştir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hizmet alanı içinde; tarımdan sanayiye, üretimden tüketime, pazarlamadan eğitime kadar birçok sektör veya alanda 19 ayrı türden oluşan 13.467 kooperatif faaliyet göstermekte olup, bu kooperatiflerin toplam 1.974.837 ortak sayısı mevcuttur.

Tablo 51: 2011yılı İtibariyle Faaliyet Gösterilen Kooperatif ve Ortak Sayısı

KOOPERATİFLER	KOOPERATİF SAYISI	ORTAK SAYISI
TÜKETİM KOOP.	2.942	282.556
MOTOR.TAŞ.KOOP.	6.787	199.580
ES.SAN.KEF.KOOP.	1.006	679.869
KÜÇ.SANAT.KOOP.	329	10.027
TEMİN TEVZİ KOOP.	343	24.256
TURİZM GEL.KOOP.	394	17.133
ÜRETİM PAZ.KOOP.	478	21.516
TEDARİK KEF.KOOP.	7	599
YAYINCILIK KOOP.	30	712
HAMAL.TAŞI.KOOP.	10	547
İŞLETME KOOP.	527	100.713
SİGORTA KOOP.	3	215
TARIM SATIŞ KOOP.	345	540.505
YARDIMLAŞMA KOOP.	24	16.054
EĞİTİM KOOP.	30	2.507
BAĞIMSIZ TAR.SAT..KOOP.	21	2.215
TÜTÜN TAR.SAT. KOOP.	64	21.473
YAŞ SEBZE MEYVE KOOP.	39	3.171
KADIN, KÜLTÜR, ÇEVRE VE İŞLETME KOOP.	88	1.600
TOPLAM	13.467	1.974.837

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın hizmet alanı içinde 115 Birlik ve bu birliklere bağlı 2.610 kooperatif, 1.307.402 ortağıyla faaliyet göstermektedir. Birlik Birliğe ortak kooperatif ve ortaklarının sayısal verileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 52: 2011 İtibariyle Birlikler

BİRLİKLER	BİRLİK SAYISI	KOOPERATİF	ORTAK SAYISI
TÜKET.KOOP.BİRL.	16	139	52.630
MOT.TAŞ.KOOP.BİRL.	41	741	32.167
ESN.SAN.KREDİ KEF.KOOP.BİRL.	32	936	664.569
TRZM.GEL.KOOP.BİRL.	3	33	2.965
TAR.SAT.KOOP.BİRL.	17	325	540.505
ÜR.TE.DA.KOOP.BİRL.	5	429	14.463
İŞL.KOOP.BİRL.	1	7	103
TOPLAM	115	2.610	1.307.402

Kooperatif üst kuruluşu olan merkez birliklerinin ve bunlara ortak olan kooperatiflerin 2011 yılı sayısal verileri aşağıda verilmiştir.

Tablo 53: 2011 Merkez Birlikleri

MERKEZ BİRLİKLERİ	MERKEZ BİRLİK SAYISI	BİRLİK SAYISI
ES.SAN.KREDİ KEF.KOOP.MER.BİRL.	1	32
TÜKETİM KOOP.MER.BİRL.	1	7
MOT.TAŞ.KOOP.MER.BİRL.	1	15
TOPLAM	3	54

Esnaflar ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Aracılığıyla Verilen Kredi Hizmeti

Ülkemizde esnaf ve sanatkarları desteklemek amacıyla Türkiye Halk Bankası'nca düşük faizli kredi kullanılmaktadır. Düşük faizli kredi kullanırma nedeniyle oluşan Halk Bankası gelir kayıpları ise Bakanlar Kurulu Kararı ile Hazinece Bankaya ödenmektedir.

Genel Müdürlüğümüz görev alanında yer alan Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri, kooperatife ortak olan esnaf ve sanatkara mesleki faaliyetleri için gerekli krediyi Halk Bankasından kullanırken kefalet vermektedir.

ESKK Kooperatiflerinin ve üst birliklerinin 2011 yılı sayısal verileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 54: 2011 itibariyle Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinin Görünümü

Faal Olan Esnaf ve Kefalet Koop.Sayısı	947
Faal Olmayan Esnaf ve Kefalet Koop.Sayısı	59
Üst Birliğe Ortak Kredi Kefalet Kooperatifi Sayısı	936
Bağımsız Kredi Kefalet Kooperatif Sayısı	70
Toplam Kredi Kefalet Kooperatif Sayısı	1.006
Bölge Birliği Sayısı	32
Merkez Birliği Sayısı (TESKOMB)	1

2011 Mali Yılı Bütçesine ESKK Kooperatiflerinin Halk Bankası kaynaklarından kredi kullanabilmesi amacıyla 327 Milyon TL ödenek tahsis edilmiş, bu ödeneğin 248,9 Milyon TL'si kullanılmıştır. Esnaf ve sanatkarları desteklemek amacıyla Kredi Kefalet Kooperatiflerine Halk Bankası aracılığıyla kullanılan düşük faizli krediler için bütçeden ayrılan ve kullanılan tutar yıllar itibariyle aşağıda verilmiştir.

Tablo 55: Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerine Bütçeden Ayrılan ve Kullanılan Tutarlar

YILLAR	BÜTÇEDEN AYRILAN ÖDENEK (TL)	KULLANILAN MİKTAR
2007	172.000.000	175.832.455
2008	211.000.000	204.375.835
2009	275.000.000	308.935.262
2010	392.000.000	202.480.703
2011	327.000.000	248.914.570

ESKK Kooperatifleri aracılığıyla kullanılan kredilerin faiz oranı yıllar itibariyle azalırken kredi kullanan kooperatif ve ortak sayısı düzenli olarak artmıştır. Kooperatif ortaklarına uygulanan gösterge faiz oranı 2007 yıl sonunda %13 iken, 2011 itibariyle %5 - 6 seviyesine indirilmiştir. 2007 yılında kredinin şahıs üst limiti 50.000 TL iken, 2010 yılı ortasından itibaren kademeli olarak 35.000 ve 100.000 TL' ye yükseltilmiştir. 2,6 Milyar TL olan kredi riski ise son beş yıl içinde yaklaşık 5,5milyar TL seviyelerine yükselmiştir.

Tablo 56: Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatif Kredileri

YILLAR	TOPLAM KOOP. SAYISI	KREDİ KULLANABİLEN KOOPERATİF SAYISI	KREDİ RİSK BAKİYESİ OLAN ORTAK SAYISI	CARİ FAİZ ORANI %	KOOPERATİFLERE UYGULANAN GÖSTERGE FAİZ ORANI (%)	HAZİNE PAYI (%)	KOOPERATİF KREDİLERİ ŞAHİS LİMİTİ TL.	RİSK BAKİYESİ TL
2007	922	748	266.922	20	13%	7%	35.000 - 50.000	2.634.324.869
2008	921	779	255.221	22	14,30%	7,70%	35.000 - 50.000	3.114.135.015
2009	922	848	248.070	16	8%	8%	35.000 - 50.000	3.290.952.080
2010	925	751	236.742	10.Ara	5 % (1 yldn kısa vad) 6 % (1 yldn uzun vad)	5 % (1 yldn kısa vad) 6 % (1 yldn uzun vad)	35.000 - 100.000	3.669.123.551
2011	938	798	244.700	10.Ara	5 % (1 yldn kısa vad) 6 % (1 yldn uzun vad)	5 % (1 yldn kısa vad) 6 % (1 yldn uzun vad)	35.000 - 100.000	5.541.322.896

Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri ile Ürünleri Hakkındaki Çalışmalar

Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin (TSKB) alım, stok ve fiyat bilgileri düzenli olarak haftalık veya 15 günlük izlenmektedir. Bakanlığımızca "Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu" çalışmalarında TSKB'lerin alım konusuna giren ürünlerde aktif katkı sağlanmaktadır. Yine TSKB'lerin alım konusuna giren ürünlerde sınır ticareti kapsamında yapılan kota belirleme toplantılarına katılarak, bu kuruluşların talepleri de gözetilerek görüş bildirilmektedir.

Ayrıca, Tarım Satış Kooperatifler Birliklerinin (TSKB) faaliyet alanına giren ürünlere ilişkin Ürün Raporları düzenlenmektedir. Bu kapsamda, 2011 yılı içerisinde alımları tamamlanan 6 adet Ürün Raporu hazırlanmıştır. Tarım Satış Kooperatif ve Birlikler üreticilerin güçlerini birleştirerek bir araya gelip ürün arz zincirinde birbirlerini desteklediği ve bu sayede rekabet ve pazarlık gücü kazandığı kuruluşlar olup anahtar rolü oynamaktadır.

Her yıl üretici ortaklara yaklaşık 170 milyon TL ayni ve nakdi kredi dağıtarak üretimde sürdürülebilirliğe ve maliyetlerin düşürülmesine katkıda bulunan Birlikler, aynı zamanda, özellikle kırsal alanda, birer istihdam kapısı olup, yaklaşık 6 bin kişiyi istihdam etmektedirler. 2011 yılı itibariyle daimi olarak 3.638 ve geçici olarak 1.909 kişi olmak üzere toplam 5.547 kişi istihdam edilmiştir.

2011 yılı itibariyle Tarım Satış Birlikleri hakkındaki veriler aşağıdaki gibidir.

Tablo 57: Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin Sayısal Görünümü

Birlik Sayısı	17
Birlik Ortağı TSK* Sayısı	322
Bağımsız TSK Sayısı	23
Toplam TSK Sayısı	345
Kooperatiflerin Ortak Sayısı	540.505
Faaliyet Konusu Ürün	23

(*) TSK: Tarım Satış Kooperatifi

Birlikler, birçok üründe ciddi alım payına sahiptirler. Bu yönüyle önemli piyasa yapıcısı ve tedarikçi kuruluşlardır. Ülkemizde tarımsal sanayinin kurulmasına öncülük eden Birliklerden; Trakya Birlik, Marmara Birlik ve Tarış Pamuk Birliği Türkiye'nin ilk 500 Büyük Kuruluş Listesine girmektedir.

Ülkemizde faaliyet gösteren 17 ayrı Tarım Satış Kooperatif Birliklerinin, faaliyet merkezleri, faaliyette buldukları il sayısı, Birliklere ortak kooperatif sayısı ve ürün bazında alım miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 58: 2011 Yılı Birliklerin Faaliyet Merkezleri ve Ortak Sayıları

BİRLİK ADI	Faaliyet Merkezi	Faaliyet Gösterilen İl Sayısı	Kooperatif Sayısı	Ortak Sayısı
FİSKOBİRLİK	Giresun	9	50	218.880
TRAKYABİRLİK	Edirne	13	48	50.000
ÇUKOBİRLİK	Adana	10	34	37.233
TARIŞ PAMUK BİRLİĞİ	İzmir	7	44	36.138
KARADENİZBİRLİK	Samsun	19	21	34.937
MARMARABİRLİK	Bursa	3	8	29.766
ANTBİRLİK	Antalya	1	6	27.379
TARIŞ Z.ve Z.YAĞI BİRLİĞİ	İzmir	6	33	23.886
TİFTİKBİRLİK	Ankara	7	12	19.765
GÜNEYDOĞUBİRLİK	Gaziantep	7	9	17.517
TARIŞ ÜZÜM BİRLİĞİ	İzmir	3	14	14.359
KAYISIBİRLİK	Malatya	3	5	9.130
GÜLBİRLİK	Isparta	2	6	8.652
TARIŞ İNCİR BİRLİĞİ	İzmir	3	15	4.918
TASKOBİRLİK	Nevşehir	4	9	4.528
KOZABİRLİK	Bursa	16	5	3.297
GAPBİRLİK	Şanlıurfa	1	3	220
TOPLAM		114	322	540.505

Tablo 59: Birliklerin Ürün Alım Miktarı

BİRLİK ADI	ÜRÜN	BİRLİK ALIM MİKTARI (TON)
TRAKYABİRLİK	Yağlık Ayçiçeği	232.388
KARADENİZBİRLİK		37.322
ÇUKOBİRLİK		190
TARIŞ PAMUK BİRLİĞİ	Kütlü Pamuk	43.867
ÇUKOBİRLİK		35.941
ANTBİRLİK		28.307
TARIŞ ÜZÜM BİRLİĞİ	Ç'siz Kuru Üzüm	21.210
MARMARABİRLİK	Zeytin	45.241
TARIŞ ZEYTİN VE Z.YAĞI BİRL.		920
FİSKOBİRLİK	Kabuklu Fındık	37
TARIŞ ZEYTİN VE Z.YAĞI BİRL.	Zeytinyağı	7.576
ÇUKOBİRLİK	Soya	255
KARADENİZBİRLİK		938
TARIŞ İNCİR BİRLİĞİ	Kuru İncir	2.192
GÜNEYDOĞUBİRLİK	Antepfıstığı	217
GÜLBİRLİK	Gülçiçeği	1.144
TİFTİKBİRLİK	Tiftik	140
KOZABİRLİK	Yaş Koza	150

Türkiye Kooperatifçilik Strateji Belgesi Çalışması

17.10.2010 tarih ve 27732 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2011 yılı Hükümet Programında; Öncelik 9. “KOBİ’lerin, yeni girişimcilerin, esnaf ve sanatkarların rekabet güçlerinin artırılmasına yönelik etkin destekler sağlanacak, desteklere ilişkin izleme ve değerlendirme sistemleri oluşturulacak ve kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon artırılacaktır.” başlığı altında 23 nolu tedbir olarak Kooperatifçilik Strateji Belgesi’nin 2011 yılı sonuna kadar uygulamaya konulması hususuna yer verilmiştir.

Bu kapsamda, Ülkemizde kooperatifçiliğin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması hedefi çerçevesinde, Bakanlığımız sorumluluğunda olmak üzere ilk kez, dünya kooperatifçiliğinde meydana gelen yapısal değişimleri ve ülke kooperatifçiliğinin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak ve sektörle ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri alınarak, “Türkiye Kooperatifçilik Strateji Belgesi(TKSB)” hazırlık çalışmaları yürütülmüştür.

Bu Strateji Belgesi ile kooperatifçiliğin geliştirilmesi için daha uygun bir ortamın oluşturulması, devletin, kooperatif üst örgütlerinin ve diğer sivil toplum örgütlerinin bu alandaki rollerinin yeniden tanımlanması hedeflenmiştir.

Kooperatifçiliğe yönelik bu strateji; işbirliği anlayışı içerisinde kooperatifçiliğe daha uygun bir iklimin oluşturulmasında, devlete, kooperatif üst örgütlerine, sendikalara, sivil toplum örgütlerine bir dizi görev yüklemekte olup, Taslak Strateji Belgesi ve Eylem Planı, aşağıda yer alan temel hedefleri kapsamaktadır:

- Kooperatiflere Yönelik Kamusal Hizmet Sunumunun Etkinleştirilmesi Amacıyla İlgili Kamu Teşkilatlanmasının Yeniden Yapılandırılması,
- Kooperatifçilik Eğitimi, Bilgilendirme ve Ar-Ge Faaliyetlerinin Geliştirilmesi,
- Örgütlenme Kapasitesi ve Kooperatifler Arası İşbirliği Olanaklarının Arttırılması,
- Kooperatiflerin Sermaye Yapısı ile Kredi ve Finansmana Erişim İmkânlarının Güçlendirilmesi,
- Kooperatif İç ve Dış Denetim Sistemlerinin Tümüyle Revize Edilmesi,
- Kooperatiflerin Kurumsal ve Profesyonel Yönetim Kapasitelerinin Arttırılması,
- Kooperatifçilik Mevzuat Altyapısının Uluslararası Esaslara ve İhtiyaçlara Göre Geliştirilmesi.

Kooperatif Bilgi ve Denetim Sistemi Projesi

Kooperatif Bilgi ve Denetim Sistemi Projesi ile kooperatif ve üst kuruluşları ile ilgili olarak politika üretilmesinde yararlanılacak olan ekonomik, mali ve hukuki bilgilerin uygun bir veri tabanında ayrıntılı olarak takibi, denetimi yapılacak, kooperatiflerle ilgili bazı hizmetlerin elektronik ortamda online olarak verilmesi sağlanacak, burada toplanan veriler diğer kamu kuruluşlarıyla karşılıklı olarak paylaşılacaktır.

Kooperatiflere yönelik kuruluş, işleyiş, denetim, yasal altyapı, bilgilendirme faaliyetlerinde etkinlik ve verimlilik sağlayacak projeye ilişkin olarak çalışmalara başlanmıştır.

Kooperatifleri Destekleme Projesi Çalışması (KOOP-DES)

Bakanlığımız faaliyet alanındaki kooperatiflerin mali imkansızlıklar ile gerçekleştiremedikleri ancak, üretim ve istihdama katkısı olacak, yatırım, pazarlama alt yapı geliştirme ve diğer projelerinin Bakanlığımızca desteklenmesi amacıyla, "Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES)" hazırlık çalışmalarına 2011 yılında başlanılmıştır.

Bakanlığımız görev alanındaki kooperatifler genellikle kırsal alanın dışındaki kooperatiflerden oluşmaktadır. Kooperatiflerin üretim ve istihdama katkısı bulunacak projelerinin bedellerinin bir bölümünün KOOP- DES Programı kapsamında hibe ya da düşük faizli kredilerle karşılanması, kooperatiflerin sermaye sıkıntısı nedeniyle yapamadıkları yatırımları yapabilmelerine imkan oluşturacaktır. Böylece, küçük sermayelerin ve atıl işgücünün birleşmesi sağlanarak; kentlerdeki işsizliğin önlenmesi, üretimin artırılması, İşgücü piyasasında yer alamayan ve dezavantajlı grup içerisinde yer alan kadın emeğinin değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması ve ekonomik kalkınmaya katkı sağlanması hedeflenmektedir.

2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı Çalışmaları

Birleşmiş Milletler (BM) tarafından 18 Aralık 2009 tarih ve 64/136 sayılı Genel Kurul Kararı ile 2012 yılı "**Uluslararası Kooperatifler Yılı**" olarak ilan edilmiştir. Kooperatifler hakkında farkındalık oluşturmak, kooperatiflerin kurulması ve güçlendirilmesini desteklemek ve hükümetleri bu yönde teşvik etmek amacıyla alınan bu karar; kooperatif işletme modelinin ekonomik ve sosyal kalkınmada oynadığı temel rolün tanınması, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde yaşayan insanların ekonomik ve sosyal kalkınmalarında kooperatiflere tam katılım sağlamalarının desteklenmesi ve özellikle kooperatiflerin yoksullukla mücadelede aktif rol alması anlamına gelmektedir. Bu kapsamda hazırlanan Eylem Planı çerçevesinde çalışmalara devam edilmektedir.

İİT Pamuk Eylem Planı Çalışmaları

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT), nüfusunun çoğunluğu Müslüman olan ülkelerin oluşturduğu; üye ülkeler arasında politik, ekonomik, kültürel, bilimsel, sosyal dayanışma ve işbirliğini amaçlayan uluslararası bir kuruluştur. Türkiye, ilk Zirve'den itibaren Teşkilat'ın toplantılarına katılmaktadır.

Türkiye'nin öncülük ettiği ve güçlü destek verdiği çok taraflı uluslararası çalışmalardan biri de İslam İşbirliği Teşkilatı'na (İİT) üye pamuk üreticisi ülkeler arasında işbirliğinin ve ticaretin geliştirilmesidir.

Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülen çalışmalar sonucunda, 2007-2011 arası beş yıllık dönem için "İİT Üyesi Pamuk Üreticisi Ülkeler Arasında İşbirliğini Geliştirme Stratejisi Eylem Planı" hazırlanmış ve bu Plan, İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi'nin (İSEDAK) 2006 Kasım ayında ülkemizde yapılan 22. toplantısında onaylanarak kabul edilmiştir.

Ülkemizin başkanlık yaptığı Pamuk Eylem Planı Yürütme Komitesi 2008, 2009, 2010 ve 2011 yıllarında toplam 5 kez toplanmıştır. Yürütme Komitesi toplantıları ile eş zamanlı olarak yapılmakta olan ve başkanlığı yürütme görevi 23.İSEDAK Genel Kurulunda İslam Kalkınma Bankası'na verilen Proje Komitesi 2009-2011 yıllarında toplam 4 kez, her üç bölgeden (Arap, Afrika, Asya) 2'şer adet olmak üzere seçilen 6 Uzmanlık Merkezi ise 2009 yılında 1 kez toplanmıştır.

Üye ülkeler arasından pamuk alanında seçilmiş 6 adet Uzmanlık Merkezinin koordinasyon görevi Nazilli Pamuk Araştırma İstasyonu'na verilmiştir.

Uluslararası Zeytin Konseyi Çalışmaları

Ülkemizin üye olduğu ancak 1998 yılında ayrıldığı Uluslararası Zeytin Konseyi'ne 11.02.2010 tarih ve 2010/113 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yeniden üye olunmuş ve 21 Şubat 2010 tarihinden itibaren üyeliğimiz geçerli olmuştur.

Uluslararası Zeytin Konseyi ile yürüttüğümüz çalışmalarda;

- Türk zeytin ve zeytinyağı sektörünün, genetik haritalama ve ıslah çalışmalarının yetersizliği, işleme teknolojisi ile ilgili kalifiye eleman sıkıntısı, gübreleme, ilaçlama, sulama, makineli hasat, prina yağlarının değerlendirilememesi ve karasu gibi mevcut sorunlarının UZK ile yapılacak ortak çalışmalar sonucunda değerlendirilerek çözüm yollarının aranması,
- Özellikle gümrük sorunlarının ortaklaşa çözümle aşılacak katma değeri yüksek ambalajlı ürünlerin Avrupa pazarına girişinin artmasının sağlanması,
- Türkiye'de kayıtlı bulunan Gemlik Zeytinleri, Güney Ege, Edremit Körfezi ve Ayvalık Zeytinyağları gibi coğrafi işaretlerin UZK tarafından tanınmasının sağlanması,
- UZK'nın bünyesinde yer alan fuar, medya turları gibi tanıtım faaliyetleri ile Türk zeytin ve zeytinyağının tüm dünyaya tanıtılmasının sağlanması,
- Konsey'in sağladığı teknik gezi ve eğitim faaliyetlerinden azami düzeyde faydalanarak zeytin yetiştiriciliğinde üreticimizin bilinçlenmesi ve daha kaliteli ürünler yetiştirilmesi için uygun ortamlar yaratılmasının sağlanması,
- Sektörün paydaşlarının üretiminden tüketimine kadar zeytin ile ilgili projeler oluşturmasının sağlanması ve bu projelerin Konsey'e kabul ettirilmesi,

Başlıca amaçlarımızdandır. Bu kapsamda 2011 yılı içerisinde gerekli çalışmalar yapılmıştır.

AB ve Dış İlişkiler

Uluslararası gümrük camiasında yaratıcılığı, ilericiliği, profesyonel çalışma ilkeleri ve yaklaşımı ile bir model olma bilincinde olan Bakanlığımız; gümrük birliği sürecinde karşılaşılan sorunları çözerek düzgün işleyişini sağlamak, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecini hızlandırmak, ikili düzeyde gümrük alanında karşılaşılan sorunlara çözüm üretmek ve işbirliğini geliştirmek, yasal ticareti kolaylaştırmak ve hızlandırmak için modern yöntem ve uygulamalar geliştirmek, çok taraflı ilişkiler kapsamında uluslararası kuruluşlarda gümrük alanında yürütülen çalışmalara katkı vermek için de çalışmalarda bulunmaktadır.

AB ile İlişkiler

Avrupa Birliği-Türkiye arasında Ortaklık Anlaşmasının gümrükle ilgili hükümlerinin doğru ve yeknesak bir şekilde uygulanması amacıyla, taraflar arasında işbirliği imkanlarının ele alındığı AT-Türkiye 43. Gümrük İşbirliği Komitesi (GİK) toplantısı 31 Mayıs 2011 tarihinde Nevşehir'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıda AB doğu sınırlarında taşımacılarımızın karşılaştığı sorunlar, Türk tarım ürünlerinin AB pazarına girişindeki sıkıntılar, gümrük mevzuatımızın uygulanması kaynaklı konular, gümrük modernizasyon projeleri, Türkiye'nin AB'nin akdetmiş olduğu serbest ticaret anlaşmalarının üstlenilmesi bağlamındaki sorunlar, tarife kotalarının idaresi gibi karşılıklı problemler ele alınmıştır. Verimli geçen toplantıda, Türkiye-AB ticaretinde karşılaşılan kimi sorunların çözümünde önemli aşamalar kaydedilmiştir.

- AB ülkelerinde uygulamaya geçen "elektronik özet beyan-ENS" uygulaması hakkında AB ile ticaret yapan ve ENS uygulamasına tabi olmak durumunda kalacak Türk ticaret erbabını uygulama hakkında bilgilendirmek ve sorularına cevap bulmak amacıyla AB Komisyonu ile temasa geçilmiştir. Konu hakkında AB Komisyonundan alınan bilgileri de içeren bir rehber hazırlanmış ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı web sitesinde yayınlanmıştır.
- AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin 2008 Yılı Türkiye Ulusal Programının kısa dönem öncelikleri arasında ve Hükümetin 2010-2011 Yılı Eylem Planında yer alan Ortak Transit Sözleşmesine uyum yükümlülüğümüz çerçevesinde hazırlanan ve Başbakanlığa sevk edilmiş olan Ortak Transit Yönetmeliği, 24 Ağustos 2011 tarihli, 28035 sayılı Resmi Gazete'de (Mükerrer) yayımlanmış ve yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- 1/95 sayılı AB Türkiye Ortaklık Konseyi Kararının 59 ve 60. maddeleri, Gümrük Birliğinin işleyişi ile doğrudan ilgili, AB Komisyonuna karar alma ve uygulama sürecinde yardımcı olan komitelere Türk uzmanlarının katılımını hükme bağlamaktadır. AB'nin mevzuat hazırlıkları ile uygulamalarının ve mevcut mevzuatın yorumuna ilişkin görüşmelerin yakından takibi, Gümrük Birliği ve tam üyelik hazırlıkları bağlamındaki ihtiyaçlarımızın önceden tespiti ve Türkiye'nin ticari ve ekonomik çıkarlarının korunması açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle, anılan Komitenin Bakanlığımız görev alanı ile ilgili konulardaki toplantılarına Bakanlığımız temsilcileri tarafından imkanlar ölçüsünde katılım sağlanmaktadır. Bakanlığımız tarafından katılım sağlanabilen Komite Bölümleri

Genel Gümrük Mevzuatı (eski Genel Gümrük Kuralları), İthalat ve İhracat Formaliteleri (eski Genel Gümrük Kuralları), Özel Rejimler (eski Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri), Gümrük Vergisinden Muafiyet, Gümrük Borcu ve Teminatları (eski Geri Ödemeler), Tarife ve İstatistik Nomanklatürü, Menşe, Kıymet, Veri Bütünlüğü ve Uyumu (eski Tek İdari Belge) ile Gümrük Statüsü ve Transit'tir. 2011 yılı boyunca söz konusu Komitelerin muhtelif toplantılarına katılım sağlanmıştır.

- AB üyesi ülkelerin Gümrük İdareleri arasında görevli değişimini ve eğitimi öngören Customs 2013 Programından 2011 yılında da faydalanılmaya devam edilmiştir. Customs 2013 Programı kapsamında düzenlenen benchmarking faaliyetlerine ve çalışma ziyaretlerine Bakanlığımızın ilgili birimleriyle beraber katılım sağlanmıştır. Söz konusu faaliyetlere katılım Gümrük Birliği ve üyelik müzakereleri sürecinde Birlik düzeyinde en iyi gümrük uygulamalarının yerinde görülmesi ve uygulama farklılıklarının giderilmesi bakımından önemli faydalar sağlamıştır.
- “Club” olarak adlandırılan ve “AB üyesi ülkeler ve Türkiye Gümrük İdaresi Başkanları Toplantısı” adlı platform her yıl AB üyesi ülkeler ile Türkiye Gümrük İdaresinin üst düzey görevlilerinin bir araya gelerek ortak konularda ve sorunlarda görüş alışverişinde buldukları, ikili ve çok taraflı ilişkileri geliştirme imkanı buldukları bir platform niteliğindedir. Türkiye açısından büyük önem taşıyan bu toplantıya AB Üyesi ülkeler de özel ilgi göstermekte ve geniş delegasyonlar ile katılım sağlamaktadırlar.

İkili İlişkiler

- Türkiye-Fas 9. Dönem Karma Ekonomik Komisyonu Eşbaşkanı ve Gümrüklerden sorumlu Devlet Bakanı başkanlığındaki Türkiye-Fas 9. Dönem KEK Toplantısı 2-3 Mart 2011 tarihlerinde Fas'ın başkenti Rabat'ta gerçekleştirilmiştir.
- Moldova Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Ekonomi Bakanı Sayın Valeriu LAZĂR ile Bakanımız Sayın Hayati YAZICI'nın eşbaşkanlığındaki Türkiye-Moldova Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) VI. Dönem Toplantısı 15 Aralık 2011 tarihinde, Ankara'da gerçekleştirilmiştir.
- Karadağ Gümrük İdaresi'nde görevli üst düzey görevlilerden oluşan bir heyet için, 26-30 Eylül 2011 tarihlerinde, İstanbul ve Edirne'de ilgili gümrük müdürlüklerinde gerçekleştirilen gümrük işlemlerinin yerinde görülmesi amacıyla bir çalışma ziyareti düzenlenmiştir.
- Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından kalkınma desteğinde bulunan ülkelerin ülkemizin bilgi birikiminden yararlanmalarını ve deneyimlerimizin anılan ülkelere aktarılmasını sağlayacak eğitim ve teknik yardım programlarının TİKA koordinatörlüğünde daha etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi ve finansman konusunda destek sağlanması amacıyla, Mülga Gümrük Müsteşarlığı ve TİKA arasında “İşbirliği Protokolü”, 16 Mart 2011 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.
- Ukrayna, Körfez İşbirliği Ülkeleri, Faroe Adaları, Mercosur (Güney Amerika Ortak Pazarı: Brezilya, Arjantin, Uruguay, Paraguay) Afrika, Karayip Pasifik Topluluğu (Morityus, Seyşeller, Fiji, Kamerun) Güney Kore, Cezayir, Hindistan ve Kanada gibi ülkelerle ülkemiz arasında STA imzalanmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır.

- Meksika, Peru ve Kolombiya ile de STA imzalanması yönünde girişimde bulunulmuştur. Diğer taraftan, Şili ve Ürdün ile imzalanan STA'lar ise 01.03.2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Çeşitli ülkelerle ülkemiz arasında imzalanmış ve yürürlüğe girmiş bulunan Serbest Ticaret Anlaşmalarının (STA) yürütülmesinden sorumlu olan Ortak Komite/Konseylar toplantıları, Bakanlığımızca takip edilmiştir. Söz konusu toplantılarda özellikle STA'ların menşee kurallarına ilişkin protokollerinde yer alan liste kurallarını içeren eklerin, DGÖ Armonize Sistem Nomanklatürü'nde gerçekleştirilen 2007 yılı değişiklikleri doğrultusunda tadil edilmesine yönelik çalışmalar önemli yer tutmuştur.

Basitleştirilmiş Gümrük Hattı (BGH)

---

18 Eylül 2008 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Müsteşarlığı ile Rusya Federasyonu Federal Gümrük Servisi Arasında Gümrük İşlemlerinin Basitleştirilmesine İlişkin Protokol" ile Türkiye-Rusya Basitleştirilmiş Gümrük Hattı oluşturulmuştur. Pilot projenin birinci aşaması Atatürk Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanı (Türkiye) ile Vnokovo Havalimanı (Rusya) arasında başlatılmıştır.

Pilot projenin ikinci aşamasının, Türk ihracatı açısından önemli kara ve deniz kapılarında başlatılması ve zamanla tüm gümrük kapılarına yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Komşu Ülkelerle İşbirliği

Kara hudut kapılarının ortak kullanımı ile hudut geçiş ve gümrük işlemlerini tekrara yer vermeden kolaylaştırmak hedeflenmektedir. Bu çerçevede, yolcu, taşıt ve eşyaya ilişkin beyanların sadece çıkış ülkesinde yapılması, giriş ülkesinin söz konusu beyanları esas alması, ayrıca muayeneye ve beyanın doğruluğunun tespitine ilişkin gümrük işlemlerinin, sadece giriş ülkesinde yapılarak çıkış ülkesine bilgi verilmesi öngörülmektedir.

Söz konusu uygulama ile;

- Aynı yolcu, taşıt ve eşyaya ilişkin olarak hem çıkış hem de giriş ülkesinde yapılan veri girişi ve kontrollerinin tekrara yer verilmeden yapılması nedeniyle hudut geçişlerinde harcanan zamanın azaltılacağı,
- Kara hudut kapılarının inşa edilmesi ile veri girişi ve kontrole ilişkin teçhizat ve personelin söz konusu anlayışa göre belirlenmesi nedeniyle maliyetlerin düşürüleceği,
- Gümrük prosedürleri ve belgeleri açısından uyumlaştırma gerekeceğinden, komşu ülkelerdeki mevzuat ve uygulamaların ülkemiz uygulamalarına uyumlaştırılmasının sağlanacağı öngörülmektedir.

Komşu ülkelerle Kara Hudut Kapılarının ortak kullanımına ilişkin yapılan çalışmalar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 60: Komşu Ülkelerle Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımı

Gerçekleşen Durum	Tarih
GÜRCİSTAN	
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptı	1 Haziran 2010
“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 4 Nisan 1996 Tarihli Gümrük Geçiş Noktaları Konusunda Anlaşma’da Değişiklik Yapan Anlaşma”	11 Haziran 2010
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti arasında “Sarp – Sarpi”, “Çıldır/Aktaş – Kartsakhi” ve “Posof/Türkgözü – Akhaltsikhe” Kara Gümrük Geçiş Noktalarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşma	7 Ekim 2010
SURİYE	
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına İlişkin Mutabakat Zaptı TBMM tarafından 10 Mart 2011 tarihli ve 6197 sayılı Kanun ile onaylanmış ve 29/03/2011 tarihli ve 27889 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Anılan Anlaşmaya ilişkin 2011/1822 sayılı BKK 16/06/2011 tarihli ve 27966 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.	23 Aralık 2009
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nusaybin ve Kamışlı Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşma	8 Mayıs 2010
Nusaybin ve Kamışlı Ortak Kara Hudut Kapılarındaki Araç ve Yolcu Geçiş ve Mesai Saatlerinin Uyumlaştırılması ile İşbirliğine Dair Protokol	3 Ekim 2010
İRAN	
Mutabakat zaptı	21 Şubat 2010
-Dilucu-Maku ve Kapıköy-Razi’de yeni kara hudut kapıları açılması, -Kapıköy-Razi kara hudut kapısının açılışıyla eş zamanlı olarak Salmas Kuzerec-Gelincik sınır ticaret merkezinin açılması, -Dilucu-Maku, Kapıköy-Razi ve mevcut Esendere-Sero kara hudut kapılarında ortak kapı modelinin uygulanması, -ortak hudut kapısı modelinin ilk olarak Esendere-Sero kara hudut kapısında uygulanması, öngörülmektedir.	
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşma	23 Mart 2010
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye – İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptı	16 Eylül 2010
IRAK	
-Ovaköy mevkiinde, yeni bir kara hudut kapısı açılması yönünde ön çalışmalar yapılmıştır. -Söz konusu kapının ortak kullanıma konu olabileceği değerlendirilmektedir.	
Nahcivan (AZERBAYCAN)	
Dilucu-Sederek Kara Hudut Kapıları’nın Ortak Kullanımı’na İlişkin Anlaşma	1 Temmuz 2010
YUNANİSTAN	
-Eskiköy-Mikrohasi kara hudut kapısının yeniden açılması planlanmaktadır. -Yunanistan ile kara hudut kapılarının ortak kullanımını karşı tarafa önerilmiş olup, Avrupa Komisyon görüşü çerçevesinde değerlendirilecektir.	

Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları

Gümrük idarelerinin belirli konularda karşılıklı işbirliği ve yardımlaşmalarını ve teknik bilgi ve uzman değişimini sağlamak amacıyla imzalanan anlaşmalara, Bakanlığımızca büyük önem verilmektedir.

2011 yılı sonunda Türk Gümrük İdaresinin imzaladığı Karşılıklı İdari Yardım Anlaşma sayısı 54'tür. Bu anlaşmaların 46 adedi TBMM'ce onaylanmış olup, 43 adedi yürürlüğe girmiştir.

Çok Taraflı İlişkiler

- DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması müzakereleri Bakanlığımız koordinasyonunda ülke görüşlerimiz oluşturularak aktif katılımı takip edilmiştir. Müzakerelerde transit serbestisinin geliştirilmesi yönündeki ülke pozisyonumuz korunmakta olup bu amaçla temsilcilerimizi DTÖ üyesi ülkelerle görüşmeleri devam etmektedir.
- İslam Konferansı Örgütü, (İKÖ) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK) TIR çalışmalarına iştirak edilerek yürütülen mevzuat çalışmalarına katkı sağlanmıştır.
- 7-10 Kasım 2011 tarihlerinde DGÖ Küresel Gümrük Ağları Ad Hoc Çalışma Grubu 9 toplantısına katılım sağlanarak, 21. Yüzyılda gümrük idarelerinin birbirine elektronik bağlantı ile veri alıp verebilmesine ilişkin ilk adımları oluşturan çalışmalara devam edilmiştir.
- 22 Aralık 2011 tarihinde Dışişleri Bakanlığı'nda düzenlenen "OECD ile İrtibatlı Kurumlar X. Eşgüdüm Toplantısı"na Bakanlığımız ilgili birimleri ile birlikte katılım sağlanmıştır.
- 7. Sahtecilikle ve Korsanla Mücadele Global Kongresi'nin 2013 yılı başlarında ülkemizde gerçekleştirilmesine ilişkin Dünya Gümrük Örgütü teklifinin değerlendirilmesi ve ülke görüşünün oluşturulabilmesi için gerekli çalışmalar yapılmıştır.
- Ekonomik işbirliği Teşkilatınca (EİT) 17-19 Ekim 2011 tarihlerinde İran'da yapılan EİT Bölgesinde Ticaret ve Lojistik konulu Konferansa katılım sağlanarak Bakanlığımızın ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik faaliyetleri hakkında bilgi paylaşımında bulunulmuştur.

Çok Taraflı Uluslararası Anlaşma ve Sözleşmeler

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü'ne (KEİ) ilişkin olarak Gümrük Çalışma Grubu 2010-2012 Ülke Koordinatörlüğü görevi Türkiye tarafından üstlenilmiş ve Bakanlığımız tarafından yürütülmeye devam edilmiştir. Bu bağlamda, Gümrük Çalışma Grubu toplantısı, KEİ Gümrük İdarelerinin katılımıyla 10-11 Mart 2011 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Ülke koordinatörlüğümüz süresince Bakanlığımızca önerilen ve Çalışma Grubu tarafından kabul edilen 2010-2012 Eylem Planı'nda belirlenen faaliyetlerin hayata geçirilmesinde öncü rol üstlenilmiştir. Bu kapsamda, 27-28 Şubat 2012 tarihlerinde Ankara'da, "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Üyesi Ülkeler Arasında Ürün Analizi ve Sınıflandırılması Metodlarının Birleştirilmesine Dair Gümrük Laboratuvarları İşbirliği Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. Ülkemiz ev sahipliğinde gerçekleştirilen söz konusu çalışmaya ayrıca, KEİ üyesi ülkelerden Arnavutluk, Bulgaristan, Gürcistan, Moldova, Romonya ve Sırbistan temsilcilerinin katılımı sağlanmıştır.

Normal şartlarda, Bakanlığımız tarafından yürütülen KEİ Gümrük Çalışma Grubu 2010-2012 Ülke Koordinatörlüğü görevi 01 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla sona erecekti. Bu sebeple ve özellikle KEİ Dönem Başkanlığının 1 Temmuz 2012 tarihi itibarıyla Sırbistan'dan ülkemize geçecek olması ve kuruluşunun 20. Yıldönümüne rastlaması hususları ışığında, aktif ve yakın işbirliğinin sürdürülmesi amacıyla KEİ Gümrük Çalışma Grubu 2012-2014 Ülke Koordinatörlüğü'nün yine Bakanlığımız tarafından yürütülmesi sağlanmıştır.

SELEC

Uluslararası bir örgüt olan Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi (SECI) Sınır aşan Suçlarla Mücadele Merkezi Anlaşması'nın 06.10.2011 tarihinde sona ermesi ile 09 Aralık 2009 günü Bükreş'te 13 üye ülke tarafından üst düzey katılımı ile imzalanan **SELEC (Southeast European Law Enforcement Center) Konvansiyonu** 07.10.2011 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu çerçevede; 01.11.2011 tarihli ve 28102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/2354 Bakanlar Kurulu Kararı ile SELEC Konvansiyonu ülkemiz tarafından onaylanmıştır.

İslam Konferansı Örgütü Çalıştayı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) katkılarıyla, Bakanlığımız ve İslami Kalkınma Bankası üyesi Uluslararası İslam Ticaret Finans Kuruluşu - ITFC tarafından, 21-23 Kasım 2011 tarihlerinde Ankara'da, EİT, İKÖ,D-8 ve Batı Asya ülkelerine yönelik bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. "Sınır Ötesi İşbirliği ve Gümrük İdarelerinin Rolü ile Ticaretin Kolaylaştırılması İslam İşbirliği Teşkilatı Bölgesel Çalıştayı"na; Ekonomik İşbirliği Örgütü, D-8 ve Batı Asya ülkelerinin dış ticaretten sorumlu birimleri ile gümrük idareleri ve ayrıca ulusal ticaret ve taşımacılığı kolaylaştırmaya ilişkin uluslararası kuruluş ve örgütlerin üst düzey veya kıdemli yetkilileri tarafından katılım sağlanmıştır. Ticaretin kolaylaştırılması bağlamında işbirliği imkanları tüm yönleriyle değerlendirilmiş, sınır işbirliği ve kapasite artırıcı projelerin finansmanı konusunda bilgi, deneyim ve görüş alışverişlerinde bulunulmuştur.

BM Sözleşmesi

"Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşme"ye ait "Uluslararası Karayolu Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı 8 No'lu ek 16 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirilen Dışişleri Komisyonu toplantısında kabul edilmiştir.

Aynı Sözleşme'nin "Uluslararası Demiryolu Taşımacılığında Sınır Geçişlerinin Kolaylaştırılması" başlıklı yeni Ek 9 Sözleşme'nin 22. maddesi uyarınca bütün Akit Taraflar açısından 30 Kasım 2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, yeni 9 no'lu iç onay prosedürüne ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

Gümrük İşbirliği Konseyi Sözleşmesi

Gümrük birliği ve ekonomik birliklerin de Dünya Gümrük Örgütüne üye olmasını sağlamak amacıyla, Örgütün kuruluş sözleşmesinde değişiklik yapılmasına ilişkin 2008 tarihli Tavsiye Kararı'nı kabulüne ilişkin olarak uygun bulma sürecinin başlatılması ve ana sözleşmenin değiştirilmesi amacıyla Tavsiye kararı ve çevirisi iç hukuka aktarım süreci başlatılmış ve TBMM'ye sevk edilmiştir.

DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması

2003'te başlayan Doha Kalkınma Turu konularından Ticaretin Kolaylaştırılması müzakerelerine ülkemiz adına gerekli çalışma ve katkılara Bakanlık olarak devam edilmektedir.

İpek Yolu Platformu

İpek Yolu, Asya'yı Avrupa'ya bağlayan bir ticaret yolu olmasının ötesinde, 2000 yıldan beri bölgede yaşayan kültürleri, dinleri ve ırkları da birbirine bağlayan bir köprü niteliği taşımakta ve olağanüstü bir tarihsel ve kültürel zenginlik sunmaktadır. Son yıllarda, dünyanın en önemli ekonomik ve ticari merkezi konumuna gelen bölge, bünyesinde barındırdığı enerji kaynakları ve bu kaynakları dünyanın diğer bölgelerine taşıyan enerji hatları, Asya kıtasını Avrupa'ya bağlayan taşımacılık koridorları gibi özellikleriyle, tarihi fonksiyonunu yeniden kazanma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir. Bu yönüyle İpek Yolunun hem bir ticaret yolu, hem de tarihsel ve kültürel değer olarak yeniden canlandırılması gündemdedir.

26-28 Ekim 2011 tarihinde Batum'da gerçekleştirilen IV. İpek Yolu Forumu'nda alınan kararlar gereğince 30-31 Ocak 2012 tarihinde ülkemizde Uzmanlar Grubu toplantısı gerçekleştirilmiş ve Kervansaray Projesinin hayata geçirilmesi yönünde ilk adım, pilot çalışmaların başlaması kararıyla atılmıştır.

Tarife Konusundaki Uluslararası Faaliyetler

- Ülkemizin gümrük tarife yapısı ve mevzuatının AB'nin entegre tarifesi (TARIC) ile uyumunun sağlanması amacıyla, Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS) kurulmasına yönelik AB projesi kapsamında hazırlanan TARIC'e uyumlu Türkçe Tarife Cetveli (nomanklatür) ,bilgilendirme amaçlı olarak <http://172.23.10.101/TaricConsultation/Default.aspx> linkine (TGTC Modülü olarak) konulmuştur. Cetvelin vergilendirmeye ilişkin hususlarının tamamlanmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.
- Avrupa Kömür ve Çelik Anlaşması (AKÇT) kapsamındaki ürünleri gösteren listenin 2011 Tarife Cetvelimiz temel alınarak güncellenmesi çalışmaları tamamlanmıştır.
- Armonize Sistem 2012 değişikliklerinin Tarife Cetvelimize aktarılması çalışmalarına başlanmış olup, toplam 40 Fasıla ilişkin çalışmalar tamamlanmıştır.

AB Projeleri Uygulamaları

Bakanlığımız AB Katılım Öncesi Mali Yardım Mekanizması kapsamında çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmektedir. Bu çerçevede, 2003 programlama döneminden itibaren geniş kapsamlı olarak projeler uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu projelerle ilgili yakın zamanda gerçekleştirdiğimiz faaliyetler aşağıda özetlenmiştir.

Tüm projelerin tamamlanması ile birlikte toplam gerçekleşen değer **53 Milyon Euro** olacağı

Tablo 61: AB Proje Dökümü

Gümrük İdaresinin Modernizasyonu I (2003)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1.GÜMSİS – Gümrük Kapıları Güvenlik Sistemleri-(CCTV, POS)	5.875.000 Euro	1.059.534 Euro
2.İdari Kap. Geliştirilmesi Twinning Projesi	1.000.000 Euro	1.000.000 Euro
TOPLAM	6.875.000 Euro	2.059.534 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu II (2004)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1.Araç ve Konteyner Tarama Sistemi Alımı ve Arama Hangarları İnşaatı, ve Ekipman Alımı istihbarat ve narkotik birimlerinin güçlendirilmesi	13.900.000Euro	9.250.000 Euro (X-Ray tarama Sistemleri) 1.643.269 Euro (Arama Hangarları)
2.Risk Esaslı Kontrol Mekanizması Kurulması	200.000 Euro (mal alımı) 300.000 Euro (hizmet alımı)	113.600 Euro (mal alımı) 260.000 Euro (hizmet alımı)
3.Gümrük Arşiv ve Afet Merkezi İnşaatı	3.100.000 Euro (İnşaat) 800.000 Euro (Ekipman ve Araçlar) 200.000 Euro (Denetim)	2.438.299 Euro (İnşaat) 220.154 Euro (Ekipm. ve Araçlar) 200.000 Euro (Denetim)
4.AB Gümrük IT Sistemlerinin Kurulması, Ortak Transit Hizmet Sözleşmesi (NCTS)ve Entegre Tarife Yönetim Sistemi (ITMS) Twinning Light	1.600.000 Euro	1.600.000 Euro
TOPLAM	20.100.000 Euro	15.725.322 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu III (2006)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1. ITMS hizmet alımı	2.000.000 Euro	1.570.000 Euro
2. ITMS Twinning	1.000.000 Euro	1.000.000 Euro
3.NCTS hizmet alımı	2.400.000 Euro	1.550.000 Euro
4. NCTS Twinning	1.000.000 Euro	1.000.000 Euro
5. ITMS ve NCTS ekipman alımı	2.600.000 Euro	1.422.775 Euro
6.Muhafaza bileşeni	3.500.000 Euro	1.594.700 Euro
7. Sonradan Kontrol ve Eğitim Kapasitesinin Geliştirilmesi Twinning	2.000.000 Euro	2.000.000 Euro
TOPLAM	14.500.000 Euro	10.137.475 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu IV (2007)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1. İstanbul Bölgesel Gümrük Laboratuvarı	4.700.000 Euro	3.857.152 Euro

Projesi		
2. Twinning Light	250.000 Euro	250.000 Euro
TOPLAM	4.950.000 Euro	4.107.152 Euro
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu V (2008)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
Van-Kapıköy Gümrük Kapısına Yerleştirilmek Üzere X-ray Alımı	3.877.139 Euro	İhale süreci tamamlanmıştır. Ekipmanın 2012 yılı içinde kurulumu planlanmaktadır.
TOPLAM	3.877.139 Euro	
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VI (2009)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
1.Muhafaza Bileşeni	15.600.000 Euro	-Projenin 0.8 milyon Euro bütçeli Eşleştirme kısmı devam etmektedir.
2.Risk Bileşeni	1.000.000 Euro	Proje uygulaması başlamamıştır.
TOPLAM	16.600.000 Euro	
Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VI (2010)		
Proje Başlığı	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
CCN/CSI Bağlantısının Kurulması	505.000 Euro	Proje uygulaması başlamıştır.
TOPLAM	505.000 Euro	
	Öngörülen Bütçe	Gerçekleşen Değer
GENEL TOPLAM	67.407.139 Euro	32.029.483 Euro

TASFİYE HİZMETLERİ

Tasfiye faaliyetleri ihale yoluyla satış, yeniden ihraç amaçlı satış, perakende satış, kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis, özel yolla tasfiye ve imha olmak üzere altı şekilde sürdürülmekte olup, öncelikle ihaleli satış usulü tercih edilmektedir. Ancak, kamu kurum veya kuruluşlarından talep olması halinde, satış değeri olan eşyalar, vergi, resim ve harçlar ile eşya bedeli alınarak, satışa çıkarılması sakıncalı görülen veya satılamayan eşyalar ise uyuşulacak bedelle veya bedelsiz olarak tahsis edilebilmektedir. Sağlığa zararlı olduğu anlaşılan veya piyasa şartları nedeniyle ekonomik değerini yitirmiş olan eşyalar ise imha edilmektedir.

Döner Sermaye İşletmelerinin gelirleri;

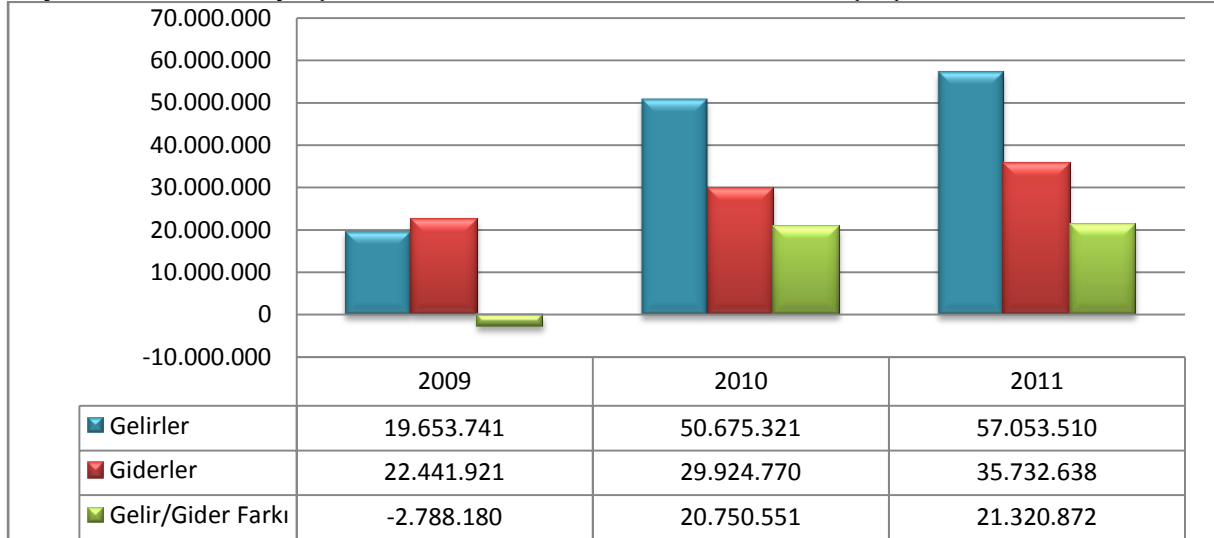
- ✓ Tasfiyelik hale gelen eşyanın satışından elde edilen satış gelirleri,
- ✓ Geçici depolama ve antrepo işletmeciliğinden elde edilen hizmet gelirleri,
- ✓ Faiz gelirleri, kira gelirleri, güvence bedeli geliri gibi gelirlerden oluşan diğer gelirler ile
- ✓ Tahlil ücretlerinin tahsilinden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Tasfiyelik hale gelen eşyadan perakende satış kabiliyeti olanların perakende satışı, Ankara, İstanbul (2) ve Edirne'de bulunan toplam 4 perakende satış mağazasında gerçekleştirilmektedir. 2011 yılında perakende satışlardan toplam 8.010.867 TL hasılat elde edilmiştir.

2011 yılında Döner Sermaye İşletmelerinin faaliyetleri sonucu 57.053.510 TL gelir elde edilmiştir. 2011 yılı giderleri 35.732.638 TL, gelir-gider farkı 21.320.872 TL olarak gerçekleşmiştir.

Aşağıdaki grafikte Döner Sermaye İşletmelerinin 2009-2011 yılları gelir-gider karşılaştırması yer almaktadır.

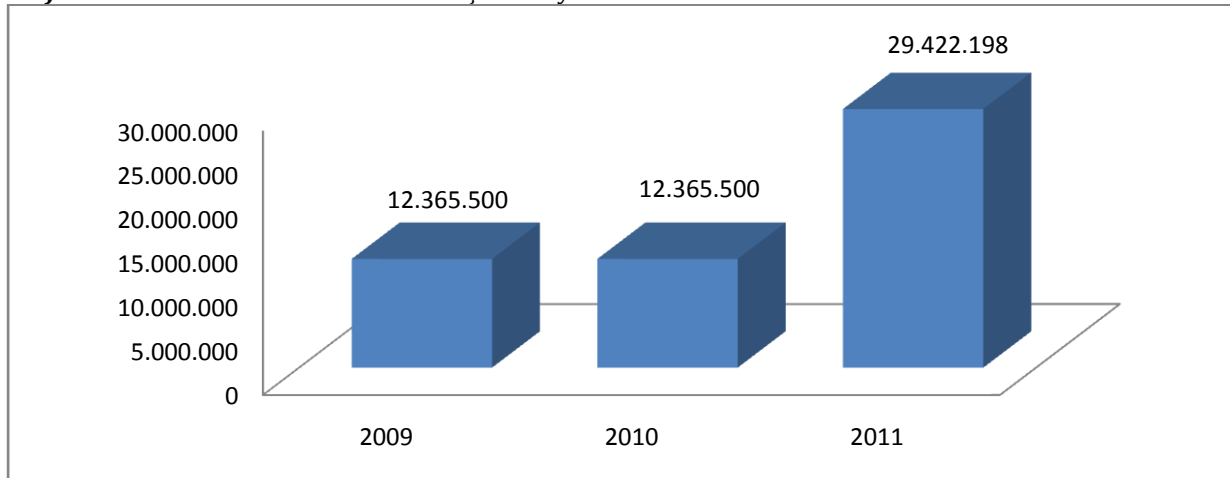
Grafik 20: Döner Sermaye İşletmelerinin 2009-2011 Yılları Gelir Gider Karşılaştırması

Döner Sermaye İşletmelerinin Sermaye Durumu

Döner Sermaye İşletmeleri toplam 30.000.000 TL sermayeye sahiptir. Bu sermayenin 2011 yılı sonu itibarıyla 29.422.198 TL'si ödenmiş durumdadır. Aşağıdaki grafikte 2009-2011 yıllarında ödenmiş sermaye durumu gösterilmiştir.

Grafik 21: 2009-2011 Yıllarında Ödenmiş Sermaye Durumu

Kaçak Eşya Ambarı, Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşlemleri

Antrepolar; gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın veya izin verildiği durumlarda ihraç eşyasının konulduğu genel ve özel antrepolar olmak üzere ikiye ayrılır.

Özel Antrepo, sadece antrepo işletmecisine ait eşyanın konulabildiği gümrük antrepolarıdır. Özel antrepolar C ve E Tipi olmak üzere kendi arasında 2'ye ayrılır. Genel Antrepo ise; eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarıdır. Genel antrepolar A, B, F Tipi olmak üzere kendi arasında 3'e ayrılır.

Aşağıdaki tabloda 2009-2011 yılları itibariyle toplam antrepo sayılarına yer verilmiştir.

Tablo 62: 2007-2011 Yılları Antrepo Sayıları (Adet)

ANTREPO TİPİ	2007	2008	2009	2010	2011
A TİPİ GENEL ANTREPO	506	505	510	544	562
B TİPİ GENEL ANTREPO	19	13	10	9	7
C TİPİ ÖZEL ANTREPO	893	686	635	805	780
E TİPİ ÖZEL ANTREPO	22	17	10	10	10
F TİPİ GENEL ANTREPO	2	6	6	6	6
TOPLAM	1442	1227	1171	1374	1365

Ayrıca Bakanlığımızca, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan ve davaları devam eden eşya ve araçların muhafaza edildiği depo ve sundurmalar ile geçici depolama yeri ve antrepo işletilmektedir. Halen, Ankara Ergazi'de 5, Antalya'da 1, Mersin'de 1, İstanbul Erenköy'de 3, Edirne'de 1, Gebze'de 2, İzmir Gaziemir'de 2, Bursa'da 1, Diyarbakır'da 1 olmak üzere toplam 17 adet kaçak eşya ambarı ve 1 antrepo ve 11 adet geçici depolama yeri ile işletmecilik faaliyetleri sürdürülmektedir.

Van Depremi Nedeniyle Yapılan Tahsisler

Van İlinde 23/10/2011 ve 09/11/2011 tarihlerinde meydana gelen deprem nedeniyle, afetzedelere yardım amacıyla, 2011 yılında toplam 1.827.831 TL değerindeki, konteyner, gıda maddesi, giyim eşyası ve diğer eşyalardan oluşan yardım malzemesi Van Valiliğine ve Türkiye Kızılay Derneğine bedelsiz olarak verilmiştir.

Tablo 63: Van Depremi Nedeniyle Yapılan Tahsisler

SIRA NO	ONAY TARİHİ VE SAYISI	ONAY VEREN MAKAM	EŞYA CİNSİ	MİKTARI	DEĞERİ (TL)	TAHSİS EDİLDİĞİ YER
1	2011/6 16/11/2011	Bakanlık Makamı	Konteyner	20 Adet	52.698,20	Van Valiliği
2	2011/1 29/10/2011	Bakanlık Makamı	Gıda (Çay, Toz Şeker, Kek, Şekerleme, Pirinç)	15 Kalem	227.172,15	Van Valiliği
3	2011/7 06/12/2011	Bakanlık Makamı	Giyim (Kazak)	41 Kap (317 kg-1076 Adet)	20.606,44	Van Valiliği
4	2011/4 01/11/2011	Bakanlık Makamı	Giyim (Eşofman, Tişört, Mont, Erkek Gömlek, Yelek, Kazak, Ayakkabı, Hırka, Kısa Bot, Erkek İç Çamaşırı vb.)	Muhtelif Miktarda	417.680,06	Van Valiliği
5	2011/9 23/12/2011	Bakanlık Makamı	Giyim (Bayan İç Giyim)	110 Adet	11.263,05	Türkiye Kızılay Derneği
			Giyim (Okul Giysisi)	550 kg		
			Giyim (Şal)	12 Adet		
			Elektronik Eşya	14 Adet	9.901,00	
			Diğer Eşya (Kapı Kilidi, Biberon, Hortum vb.)	Muhtelif Miktarda	131.098,64	
6	2012/1 30/12/2011	Bakanlık Makamı	Bahçe Mobilyaları ve Mobilya Aksamı	Muhtelif Miktarda	3.000,00	Van Valiliği
7	2011/9 30/12/2011	Bakanlık Makamı	Çay	67.800 kg	954.411,80	Türkiye Kızılay Derneği
TOPLAM					1.827.831,34	

DENETİM FAALİYETLERİ

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

2011 yılı Teftiş Programı çerçevesinde gümrük, gümrük muhafaza ve tasfiyeye ait olmak üzere toplam 230 idare teftişe alınmıştır.

90 Yeminli Gümrük Müşaviri'nin iş ve işlemleri ile 35 gümrük idaresinin iş ve işlemleri Müfettişlerce cari denetime alınarak tamamlanmıştır.

Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü

Risksiz işlemlerde denetimleri gümrükte yaparak zaman kaybını önlemek için kaynağında denetimi öngören ve kayıt dışılıkla mücadelede de önemli bir argüman olan ve AB uygulamalarına paralel planlı ve sistematik bir "Sonradan Kontrol" uygulamasına, 27 Ekim 2008 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan "**Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği**" ile başlanmıştır.

Risk Bilgi Formu kapsamında ve/veya diğer yollarla intikal eden bilgiler ışığında kanıtlanmış ve potansiyel riskli olduğu değerlendirilen işlemler veya unsurlar, Bakanlığımız veri tabanlarına aktararak yerel gümrük personelinin riskli alanlara yoğunlaşması sağlanmaktadır.

Bu kapsamda yapılan takiplerin sonuçları aylık olarak düzenli kontrol edilmekte ve sonuca göre gerekli gözden geçirilme yapılmaktadır.

Yeni bir teftiş ve inceleme yöntemi olarak 2007 yılından bu yana yapılmakta olan sonradan kontrol denetimlerinin 2011 yılı programı çerçevesinde; Ağrı, Adana, Antalya, Burdur, Balıkesir, İstanbul, Bursa, İzmir, Eskişehir, Manisa, Kocaeli, Mersin, Hatay, K.Maraş, G.Antep, Diyarbakır, Mardin, Hakkari, Şırnak, Sakarya ve Trabzon gibi illerde faaliyet gösteren toplam 350 firmanın işlemlerinin kontrolü için Müfettiş görevlendirilmiştir.

Tablo 64: Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca Yürütülen Denetim Faaliyetleri

	2008	2009	2010	2011	
Başmüfettiş Sayısı	44	42	42	190	4 YILIN TOPLAMI
Müfettiş Sayısı	45	59	57	110	
Müfettiş Yrd. Sayısı	19	7	14	91	
TOPLAM	108	108	113	392	
Düzenlenen Rapor Sayısı	934	763	1287	1746	4730
Önlenen Hazine Kaybı ve/veya Mali Boyutu (Bin TL)	9.032.915	784.794	1.058.285	69.273.034	71.125.146

İç Denetim Birimi Başkanlığı

İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından risk çalışmaları sonucunda oluşturulan ve Müsteşarlık Makamınca onaylanan dönemsel İç Denetim Planı ve yıllık İç Denetim Programları çerçevesinde; 2011yılı sonu itibariyle toplam 21 faaliyet alanında iç denetim yapılmıştır. Planlama yapılırken, kurumsal faaliyetlere değer katacak ve geliştirecek alanlara öncelik verilmiş, İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun tavsiyeleri dikkate alınarak ağırlıklı olarak sistem denetimi yapılmıştır.

Tablo 65:İç Denetim İstatistikleri

	2008	2009	2010	2011	
İç Denetçi Sayısı	9	9	9	10	4 YILIN TOPLAMI
Düzenlenen Rapor Sayısı	3	5	8	5	21

STRATEJİK YÖNETİM FAALİYETLERİ

Stratejik Yönetim Hizmetleri

2010-2014 dönemini kapsayan Bakanlığımız Stratejik Planının, performans programı ve bütçe hazırlıklarına esas alınmak üzere 2010 yılından itibaren uygulamaya konulması ile birlikte, Planda yer alan hedeflerin izleme süreci başlamıştır. Ancak , 06/04/2011 tarih ve 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkileri İle Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Çıkarılan Yetki Kanunu çerçevesinde 08/06/2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak yeniden yapılanması sonrasında Bakanlığımız Stratejik Planının yeniden hazırlanması zorunluluğu doğmuştur.Bu kapsamda Bakanlığımızca 2013-2017 yıllarını kapsayacak Stratejik Plan çalışmalarına başlanmıştır.

Bakanlığımız harcama birimlerinin 2010 yılını da kapsayan faaliyetlerine ilişkin birim faaliyet raporu esas alınarak 2010 Yılı İdari Faaliyet Raporu hazırlanarak Maliye Bakanlığına ve Sayıştay Başkanlığına gönderilerek yayımlanmıştır.

Stratejik planlamanın kamu yönetimine etkinlik kazandırmasının yanı sıra kurumsal kültür ve kimliğin gelişimine destek olması amacıyla merkez ve taşradan tüm personelin katkılarıyla oluşan kurumsal iletişiminin sağlanabileceği Gümrük Bülteni üçer aylık periyotta yayınlanmıştır.

Ayrıca, üst yöneticileri bilgilendirmek amacıyla tüm Bakanlığımızı kapsayan Aylık Faaliyet Raporu düzenlenmesine 2011 yılında da devam edilmiştir.

Mali Yönetim Hizmetleri

Devlet Planlama Teşkilatı Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı nezdinde yapılan bütçe görüşmeleri, TBMM Plan Bütçe Komisyonu ve Genel Kurul toplantıları sonucunda yasal süreçler tamamlanarak 2012 yılı bütçesi kanunlaşarak yürürlüğe girmiştir.

2011 yılı bütçe gerçekleştirmeleri takip edilerek yılsonunda ödenek üstü harcamaya yer verilmemiştir. 2010 yılı gerçekleştirmeleri ve birim gerekçelerini içeren Kesin Hesap Kanun Taslağı hazırlanıp Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve 2012 yılı bütçesi ile birlikte TBMM de görüşülerek kanunlaşmıştır.

Üst Yönetici adına çıkarılan 2010 yılı taşınır kesin hesabı Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün yürüttüğü Say2000i hesapları ile tutturularak Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

İç Kontrol Çalışmaları

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun; mali hizmetler biriminin görevlerine ilişkin 60. maddesinin (k) bendi gereği, Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgilerin sağlanması ve danışmanlık yapılması amacıyla mali görüş verilmiştir.

Yönetim Bilgi Sistemleri

Harcama birimlerince yürütülen mali süreçlerin elektronik ortamda oluşturulduğu, izlendiği, raporlarının hazırlandığı SGB.net programının Bakanlığımız harcama birimlerince kullanılması amacıyla kurulumu sağlanmıştır.

SGB.net sistemi; performans bütçe, bütçe hazırlık, bütçe işlemleri, harcama yönetimi, iç/ön kontrol, taşınır mal kaydı, proje ve kalite yönetimi, alacak takip, kimlik paylaşımı ve kullanıcı yönetimi modüllerinden oluşmakta olup, daha önceki yıllarda kullanılmakta olan taşınır mal kaydı dışında performans bütçe ve harcama yönetimi modülleri kullanılmaya devam edilmiştir.

Ayrıca, yazılımın kurumunda kullanılan diğer yazılımlarla entegrasyonunun sağlanması için, Bütçe Mali Kontrol Genel Müdürlüğü, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Türk Telekom, Gelir idaresi Başkanlığı gibi kurumlarca yönetilen yazılımlarla elektronik ortamda veri paylaşımı sağlanmıştır.

Koordinasyon Çalışmaları

Standart Dosya Planı;

Müsteşarlığımız Standart Dosya Planı, 2011 yılında uygulanmak üzere gerekli güncellemeler yapılarak Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünün uygun görüşleri ile revize edilerek elektronik ortamda yayınlanmıştır.

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK)Çalışmaları;

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulunun Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi başkanlığı Ekonomi Bakanlığı ile Şirket İşlemleri ve Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi ise SPK ile birlikte eş-başkanlık şeklinde Bakanlığımızca yürütülmektedir.

2011 yılı için tüm YOİKK Teknik Komitelerinin eylemleri 04-05 Mart 2011 tarihinde Kızılcahamam' da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin organizasyonu ile gerçekleştirilen V. Yatırım Konferansı'nda özel sektör ve kamu temsilcilerinin geniş katılımıyla tespit edilmiş, kamuoyuna duyurulmuştur.

Bakanlığımız eş başkanlığında yürütülen Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi'nin 2011 yılında 7 adet Eylemi bulunmakta olup, bu Eylemlerden 2 tanesi Ekonomi Bakanlığının sorumluluğundadır. Şirket İşlemleri Teknik Komitesinin 2011 yılı için 3 adet Eylemi bulunmaktadır.

Başkanlığımızca Teknik Komite bünyesinde yer alan eylemler aylık olarak ilgili birimlerden alınan gelişmeler doğrultusunda takip edilerek, Ekonomi Bakanlığına gönderilmektedir.

Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı;

2008 Yılı Programı çerçevesinde Gelir İdaresi Başkanlığının koordinatörlüğünde yürütülen "Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planının (2008-2010) dönemi çalışmaları tamamlanmış olup, 2011-2013 dönemi hazırlıkları devam etmektedir.

Müsteşarlığımızın ilgili olduğu eylemler izlenmekte ve güncellenmektedir. Gerçekleşmeleri Başkanlığımızca tetkik edilerek süresi içinde Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmektedir.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ FAALİYETLERİ

Adalet Bakanlığınca verimli, etkin, kolay erişilebilen yargı hizmetini sunmak amacıyla uygulamaya konulan "Ulusal Yargı Ağı Projesi"nin Bakanlığımıza da açılmasını teminen, "Adalet Bakanlığı ile Başbakanlık Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Veri Erişim Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Protokol" imzalanmıştır.

Bununla Bakanlığımızın taraf olduğu davaların takibinin sanal ortamda, etkin biçimde, kağıt kullanmadan gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bakanlığımızın taraf olduğu davalardan Adalet Bakanlığınca sisteme yüklenen davalara ilişkin kararlar ile davaların bulunduğu aşama görülebilmektedir.

Merkez ve taşra teşkilatında takip edilen davalarla ilgili bilgileri ortak bir programda toplayan Hukuk Bilgi Sisteminin tüm Gümrük Teşkilatında uygulamasına başlanmış olup, kullanıcılardan gelen talepler doğrultusunda değişiklikler ve eklemeler yapılarak sistemin etkin ve verimli hale getirilmesi çalışmalarını sürdürülmektedir.

Hukuk Müşavirliğince yürütülen faaliyetlere ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 66: Hukuk Müşavirliğince Yürütülen Faaliyetler

	2011
İncelenerek görüş verilen taslak sayısı	135
Mütalaa verilen dosya sayısı	267
Girilen Duruşma sayısı	25
Gelen tebligat sayısı	5439
İlgili mahkemelere gönderilen savunma, temyiz, karar düzeltme, vs. evrak sayısı	1684

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ FAALİYETLERİ

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Bakanlığın basın ve halkla ilişkilerle ilgili faaliyetleri ile 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını sonuçlandırmaktadır.

Tablo 67: Bilgi Edinme İstatistikleri

	2011*
BİMER	1955
Bilgi edinme	654
Red edilen bilgi edinmeler	185
Diğer kurumlara sevk edilen	48
AKİM başvuruları	-
Diğer e-postalar	1973
Bakanımıza gelen mailler	35
GENEL TOPLAM	4802

İNSAN KAYNAKLARI FAALİYETLERİ

İnsan kaynakları politikamız, Bakanlığımızca üstlenilen misyon ve vizyona uygun bir kamu hizmeti sunumuna imkan sağlayacak etkin insan kaynağı yönetimi ve planlaması hedefi doğrultusunda;

- ✓ Değişim ve gelişime açık,
- ✓ Nitelikli ve donanımlı,
- ✓ Uzmanlık esasına dayalı,
- ✓ Etik değerleri özümsemiş,
- ✓ Bilgi teknolojilerinden yararlanan,

personel istihdamına dayanmaktadır.

Bu çerçevede;

Gümrük iş ve işlemlerinin çağdaş standartlarda daha nitelikli, donanımlı ve uzman personel eliyle yürütülmesi amacıyla, Bakanlığımız insan kaynağının hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirilmesi kapsamında son yıllarda oldukça önemli adımlar atılmıştır.

Öncelikle, Kurumun yıllardır en önemli sorunlarından biri olan taşra birimlerinin personel ihtiyacının karşılanması amacıyla, 6225 sayılı ve 26/04/2011 tarihli Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 2000 kadro, 640 sayılı Bakanlığımızın Teşkilat Kanunu ile de 3000 kadro olmak üzere 2011 yılı içerisinde Bakanlığa toplam 5000 yeni kadro kazandırılmıştır.

Söz konusu kadroların doldurulması çalışmaları çerçevesinde, 2011 yılı başından bugüne kadar yaklaşık 1400 personelin açıktan atama işlemleri tamamlanarak başta sınır kapıları olmak üzere personel ihtiyacı olan idarelerde göreve başlatılmışlardır.

Birkaç yıl öncesine kadar Kurumun B grubu personel ihtiyacı alan/bölüm ayrımı yapılmaksızın sadece yükseköğretim mezunu olanlar arasından karşılanırken, 2009 yılında yapılan mevzuat değişikliği ile, gerek gümrük hizmetlerinin gerekse kaçakçılıkla mücadelenin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi, hizmet kalitesinin artırılması amacıyla üniversitelerin 4 yıllık eğitim veren hukuk, iktisat, işletme, maliye, kamu yönetimi bölümü ile tekstil, kimya, gıda mühendisliği ve istatistik gibi belli başlı bölümlerden mezun olma şartı getirilmiştir. Ayrıca, yeni alınan personelin hem Kurumda kalıcı olmalarını sağlamak hem de yüksek öğrenim döneminde verilen mesleki bilgi ve birikimlerden azami fayda elde etmek amacıyla, memur alımlarında "gümrük işletme", "ithalat-ihracat", "dış ticaret" gibi bölüm mezunlarına ağırlık verilerek, bu bölümler insan kaynağı temininde önemli kaynak haline getirilmiştir.

04 Kasım 2011 tarihinde yazılısı 23 Kasım 2011 tarihinde de sözlüsü yapılan sınav ile 12 AB Uzman Yardımcısı; 26 Kasım 2011 tarihinde yazılısı, 20-21 Aralık 2011 tarihinde de sözlüsü yapılan sınav ile de 50 Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı'nın istihdamına yönelik işlemler devam etmektedir.

Diğer yandan Bakanlığımız taşra birimlerinin idareci (unvanlı) personel ihtiyacının karşılanmasını teminen, görevde yükselme sınavı yapılmıştır. Söz konusu sınavla ilişkin sürecin tamamlanması sonrasında özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde hizmet veren gümrük idarelerinde halen vekâleten yürütülen idari görevlere atamalar yapılacaktır.

Yine, Kurum personelinin dışa açık, vizyon sahibi dünyadaki gelişmeleri ve uluslararası literatürü takip eden donanıma kavuşturulması amacıyla, başta ABD ve Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere yurtdışındaki eğitim kurumlarında yüksek lisans eğitimi kapsamında 2011 yılında 14 personel yurtdışına gönderilmiştir.

Bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde; (Mülga) Gümrük Müsteşarlığı ile (Mülga) Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak yeniden teşkilatlandırılmasını müteakip, mevcut mevzuatların bu yeni oluşuma uyarlanması ihtiyacı doğrultusunda;

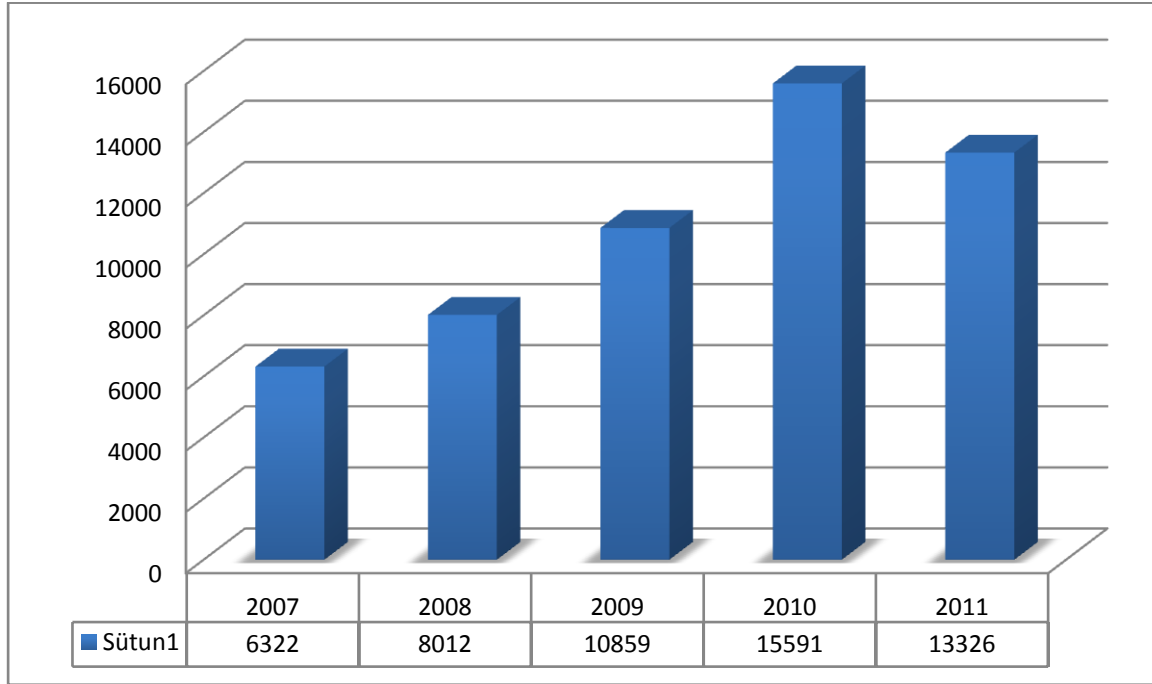
- * Gümrük Müsteşarlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği,
  - * Gümrük Müsteşarlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği,
  - * Gümrük Müsteşarlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği,
  - * B Grubu Kadrolara Açıktan Alınacak Personelin Seçimine İlişkin Usul ve Esaslar,
  - * Bakanlığımız İzin Yönergesi
- ile ilgili ikincil düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında bulunan personelin çağdaş standartlarda etkin ve verimli hizmet sunabilmelerini sağlamak üzere, ihtiyaç duydukları konularda gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazandırmak amacıyla, 2011 yılında Eğitim Dairesi Başkanlığınca 2632, diğer Merkez Birimlerince 2651, Bölge Müdürlüklerince ise 8043 personel olmak üzere toplam 13326 personelin eğitim faaliyetlerine katılımı sağlanmıştır.

Grafik 22: Yıllar İtibariyle Eğitime Katılan Personel Sayısı

Gümrük ve Kaçakçılık Mevzuatındaki değişikliklerin personele aktarılması, yeni göreve başlayan meslek personelinin yetiştirilmesi, meslek etiği, kurum kültürü, iletişim, yönetim ile diğer konulardaki eğitimler 2011 yılı faaliyetlerinin temel politikaları olmuştur.

Belirlenen bu politikalar çerçevesinde;

- Gümrük ve Kaçakçılık Mevzuatı,
  - İdari, Mali ve Hukuki Konular,
  - Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı, Gümrük Muayene Memuru, Muhafaza Memuru ve Aday Memur Yetiştirme,
  - Etik Davranış ve Meslek Etiği,
  - Çağdaş Yönetim, İletişim, Halkla İlişkiler, Kurum Kültürü, Motivasyon ve Takım Ruhu, Etkili konuşma Teknikleri,
  - İnsan Hakları.
  - Yabancı Ülkeler Gümrük Personeli Semineri,
  - Görevde Yükselme,
- konularındaki eğitimlere öncelik verilmiştir.

Tablo 68: 2011 Yılı İçerisinde Eğitim Dairesi Başkanlığı Sorumluluğunda Açılan Programlar

PROGRAMIN ADI	PROGRAM SAYISI	KATILIMCI SAYISI
Aday Gümrük Muayene Memuru Yetiştirme Eğitimi	6	325
Aday Gümrük Muhafaza Memuru Yetiştirme Eğitimi	17	758
Aday Memur Yetiştirme Eğitimi	7	275
Aday Gümrük Muayene Memuru Yeterlik-Büt. Sınavları	7	298
Aday Gümrük-AB Uzman Yardımcılığı Eğitimi	1	18
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	1	2
Aday Güm.-AB Uzman Yrd. Eğitimi-Uygulamalı (Staj) Eğt.	1	18
Mevzuat ve Kurum Kültürü Eğitimi (TASİŞ)	4	101
İdari Davalar, Ceza Davaları ve İlama Bağlı Borçlar Eğitimi	5	154
Sekreter Geliştirme Eğitimi	1	43
Görevde Yükselme Eğitimi	1	237
Motivasyon ve Takım Ruhu Semineri	1	60
Şube Müdürleri Semineri	1	56
Etkili Konuşma Teknikleri ve İletişim Semineri	3	62
Çağdaş Yönetim Semineri (Üst Düzey)	1	45
Çağdaş Yönetim Semineri (Daire Başkanları)	1	60
Mevzuat, Kurum Kültürü ve İletişim Semineri	2	47
Dış Ticaretin Muhasebeleştirilmesi ve Uygulama Semineri	1	18
Kaçakçılık, İstihbarat ve Narkotik Semineri	1	31
Gürcistan Gümrük Personeli Eğitim ve İnceleme Programı	1	12
Kırgız Gümrük Personeli Eğitim ve İnceleme Programı	1	12
TOPLAM	64	2632

Tablo 69: Birimlerce Gerçekleştirilen Eğitim Faaliyetlerine Katılanların Yıllar İtibariyle Dağılımı

BİRİMLER	2007	2008	2009	2010	2011
REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	14	66	144	359	119
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI			29	28	14
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	217	23	364	12	798
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	26	106	464	268	776
RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	23	8	16	291	332
TASİŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		28	31	82	287
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI			99	382	325
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1392	2458	2809	6253	2632
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ DAİRESİ BŞK.		44	89	96	
GÜMRÜK TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	4650	5279	6814	7820	8043
TOPLAM	6322	8012	10859	15591	13326

DESTEK HİZMETLERİ FAALİYETLERİ

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 21'inci maddesi ile verilen görevleri yürütmektedir.

Bakanlığımıza gelen evrakın merkez birimlerine göre tasnifi ve Doküman Yönetim Sistemine dahil edilerek dağıtımı yapılmaktadır. Bu kapsamda 2011 yılı itibariyle 78.493 adet evrak Genel Evrak Biriminde işlem görmüştür.

Bakanlığımız Kurum Arşivi Yerleşme Planı doğrultusunda Başkanlığımız koordinasyonunda yerleştirme işlemleri gerçekleştirilmiş olup, Bakanlığımıza dahil olan yeni birimlerin (İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü) evrakının arşiv çalışmaları devam etmektedir.

Başkanlığımız ile Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ve İl Müdürlüklerinin 2012-2014 yılı orta vadeli cari ve yatırım bütçe tasarıları hazırlanmıştır. Maliye Bakanlığınca serbest bırakılan oranlar dahilinde 2011 yılı ödenekleri gönderilmiş olup, tenkis, revize ve aktarma işlemleri yapılmıştır.

Bakanlığımız için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetler, Merkez ve Taşra Teşkilatı için ihtiyaç duyulan bina ve arazilerin kiralama ve satınalma işlemleri ile Merkez Teşkilatı temizlik, yemek, akaryakıt ve özel güvenlik ihaleleri gerçekleştirilmekte ve ilgililere ödeme işlemleri yürütülmektedir.

Bakanlığımız Özel Kalem Müdürlüğü'nün, Başkanlığımızın, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı'nın ve İç Denetim Birimi Başkanlığı'nın her türlü mal ve hizmet alımları ile Yurtdışı Gümrük Müşavirliklerinin harcamalarıyla ilgili avans işlemleri gerçekleştirilmekte, çalışan personelin ve aile bireylerinin sağlık giderlerinin ödeme işlemlerini yürütülmektedir.

Bakanlığımız Merkez Teşkilatında bulunan personele, 5 ayrı yerde yemek hizmeti verilmektedir.

Yemekhanesi bulunan Bölge Müdürlüklerine, "Memurların Öğle Yemeğine Yardım" harcama kaleminden 2011 yılında 785.000,00 TL ödenek gönderilmiştir.

Mülkiyeti hazineye ait olup, Bakanlığımız kullanımında Ankara merkezde bulunan lojmanların (233 adet) ihtiyaç sahibi personele puan sırasına göre tahsisi(2011 yılında 29 adet lojman tahsisi yapılmıştır), süresi dolanların tahliyesi işlemlerinin yapılması hizmetleri yürütülmektedir.

Bakanlığımız personelinin sağlık hizmetlerine ilişkin işlemleri 15.01.2010 tarihi itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumuna devredildiğinden; Kurum Tabipliğimizce Bakanlığımız personeli ve bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerine birinci basamak sağlık hizmeti verilmeye devam edilmektedir.

Bakanlığımız Merkez Teşkilatı hizmet binalarının genel temizlik, özel güvenlik, aydınlatma, ısıtma ve bakım-onarıma ilişkin hizmetler yürütülmektedir.

Bakanlığımız demirbaşına kayıtlı 10 adet binek, 4 adet station vagon, 2 adet minibüs, 1 adet midibüs ve 4 adet kamyonet olmak üzere toplam 21 adet taşıt bulunmaktadır. Ayrıca S.S. Gümrük Çalışanları Tüketim ve Yardımlaşma Kooperatifi Başkanlığının Bakanlığımız Merkez Teşkilatında kullanılmak üzere tahsis edilen 12 adet binek araçla hizmet verilmektedir. Ayrıca, ulaştırma hizmetleri kapsamında Bakanlığımız Merkez Teşkilatı personelinin ikametgah

adreslerine gidiş ve gelişleri için S.S. Gümrük Çalışanları Tüketim ve Yardımlaşma Kooperatifince kiralanan servis araçlarının sevk ve idaresi yürütülmektedir.

3996 Sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre, kara sınır kapılarının ve bazı gümrük idarelerinin yeniden yapılandırılmasıyla ilgili işlemlerin sekretarya görevine ilişkin tüm hizmetler Başkanlığımız marifetiyle yürütülmektedir

BİLGİ İŞLEM FAALİYETLERİ (OTOMASYON)

Bakanlığımız “yasal ticarete en hızlı” ilkesiyle başlattığı otomasyona dayanan modernizasyon projeleri ile bugün; gümrük işlemlerinin tamamının elektronik ortamda yapılabildiği, gümrükte bekleme sürelerinin geçmişteki uygulamalara göre azaltıldığı ve dış ticaret erbabımızdan istenen belge sayısının asgari düzeye indirildiği bir idare haline gelmiştir.

e-Gümrük

İnsan faktörünün olabildiğince azaltıldığı, kâğıt kullanımının ve gereksiz bürokrasinin tamamıyla ortadan kaldırılacağı, dış ticaret erbabının taleplerine anında cevap verebilen, daha esnek ve hızlı çalışma metotlarını benimsemiş bir gümrük idaresi hedefine ulaşmak için **e-gümrük, m-gümrük ve e-imza** pilot uygulamaları başlatılmıştır. Ayrıca BİLGE sisteminin merkezi yeni versiyonu Aralık sonu itibariyle 130 gümrük idaresinde uygulanmaya başlanmıştır. Aynı zamanda Kara Kapıları Araç ve İhbar Takip Sistemi yazılımı da yenilenerek, Merkezi Bilge uygulaması başlatılan tüm gümrüklerde kullanılmaya başlanılmıştır.

e-İmza

Merkez ve Taşra teşkilatı personeli için Nitelikli Elektronik İmza Sertifikası satın alınmıştır. Antrepolarda gümrüğe sunulmuş beyannameler elektronik imzalı olarak tamamlanabilmektedir.

Gümrük idarelerinde EDI yerine **Web Service’leri** aracılığıyla Detaylı Beyan ve Özet Beyanlar elektronik veya mobil imzalı olarak sunulmaya başlanmıştır.

AVEA, TURKCELL ve VODAFONE ile 2008 yılında yapılan protokol çerçevesinde, yükümlülere beyanname işlemlerinin durumlarına ilişkin SMS ile bilgi gönderilebilmektedir.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÜSTÜNLÜKLER, ZAYIFLIKLAR VE DEĞERLENDİRME

Bakanlığımızın üstünlükleri, zayıflıkları ve bunlara ilişkin değerlendirmeler “2013-2017 Stratejik Planı”nın tamamlanmasının ardından belirlenecektir.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

A- 2012 YILI EYLEM VE HEDEFLERİ

- “E-Dönüşüm Türkiye Projesi” kapsamında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca koordine edilen “dış ticarete e-belge projesi” ile dış ticaret işlemlerinde kullanılan bilgi ve belgelerin kurumlar arasında elektronik ortamda paylaşılması ve tüm işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu projenin diğer kurumlara da yaygınlaştırılması ile dış ticarete dahil olan tüm kurumlar tarafından düzenlenen kontrol ve uygunluk belgelerinin gümrük idaresine elektronik sunumu sağlanarak, dış ticarete “tek pencere” uygulaması için çalışmalara devam edilecektir..
- Bakanlığın yerine getirdiği tüm hizmetlerin insansız ve kâğıtsız yapılması nihai hedef olacaktır.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde etkin işbirliği ve bilgi paylaşımı suretiyle gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi ve hızlandırılması konusunda gerekli çalışmalar yapılacak ve Ortak Gümrük Kapısı, Basitleştirilmiş Gümrük Hattı gibi projelere öncelik verilecektir
- Bölgesel ve ikili işbirliğine ağırlık verilecek ve İpek Yolu rotası gümrük idarelerinin işbirliği geliştirilerek tarihi İpek Yolunun canlandırılmasında bölge ülkeleri gümrük idarelerine öncülük edilecektir.
- Gümrük ve ticaret müfettişlerinin, sonradan kontrol kapsamında risk kriterlerine dayalı olarak belirlenen yükümlüler ile kaçakçılık yapılması riski yüksek eşya grupları esas alınarak sektörel bazda inceleme yapmaları, yeni teftiş yöntemlerinin belirlenmesi ile soruşturma ve incelemelerdeki etkinliklerin devamı sağlanacaktır.
- Gümrük denetim elemanlarının münferit olaylara ilişkin görevlendirilmeleri yerine, sonradan kontrol kapsamında risk kriterlerine dayalı olarak belirlenen yükümlüler ile kaçakçılık yapılması riski yüksek eşya grupları esas alınarak sektörel bazda incelemeler yapmaları; yeni teftiş yöntemlerinin belirlenmesi ile soruşturma ve incelemelerde etkinlikleri sağlanacaktır.
- Dünyadaki modern gümrük uygulamaları ve yöntemleri takip edilerek ülkemiz gümrük sistemine uyarlanacak, bölgesinde örnek bir gümrük idaresi oluşturulacaktır.
- Gümrük Müşavirliği mesleğinin yasal alt yapısı oluşturulacaktır. Mevzuat düzenlemeleri yapılarak Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği uygulamaları geliştirilecektir.
- Gümrük Laboratuvarlarının modernizasyonu çalışmalarına devam edilecektir.
- Özet beyan olarak kabul edilen serbest bölge işlem formlarının, elektronik ortamda işlem görmesini sağlayacak serbest bölgeler bilgisayar uygulama programı hazırlanacaktır.
- Ortak Transit Sözleşmesine taraf olabilecek hukuki ve fiziki altyapı tamamlanacaktır.
- Ticaret erbabı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında ilişkileri, ticareti kolaylaştırma esasını temelinde; uluslararası düzeyde ticaretin kolaylaştırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.
- Risk analizi esaslı sonradan kontrol sistemi geliştirilerek, etkililiği artırılacaktır.

- Serbest Dolaşıma Giriş Beyannamelerinin ertelenmiş kontrolünün GÜVAS aracılığıyla incelemeleri etkin bir şekilde yaparak vergiden kaçınma ve vergi kaçığını önleme çalışmaları devam edecektir.
- Kurumun iç kontrol açısından risk alanları tespit edilip ölçme, izleme ve değerlendirme mekanizması oluşturulacak ve idarenin iç kontrol sistemine işlerlik kazandırılacaktır.
- Gerek Yap-İşlet-Devret modeliyle, gerekse bütçe kaynaklarıyla, Bakanlığımız hizmet binalarının yapılandırma ve modernizasyon çalışmalarına devam edilecek ve hizmet binalarının fiziki şartları iyileştirilecektir.
- Kaçakçılıkla mücadelede etkinliği artırmak amacıyla,
  - Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında “Kaçakçılıkla Mücadelede Gümrük İşbirliği Protokolü” yapılacaktır.
  - ECO bünyesinde yer alan üye devletler için ortak kaçakçılık ve gümrük suçları veri bankası oluşturulacaktır.
  - Yolcu taşıyan firmaların varış öncesi bilgi verme yükümlülüğü için gerekli mevzuat değişikliği yapılacak, havayolu şirketleri, acenteler, Türk Telekom GSM operatörleri vb. kuruluşlar ile mutabakat sağlanacaktır.
  - Mobil müdahale ekipleri oluşturulacaktır.
  - Operasyon, irtibat ve kontrol merkezi kurulacaktır.
  - İstihbarat elemanı ve kapasitesi artırılacaktır.
  - Kaçakçılıkla mücadelede kullanılan teknik ekipman sayısı ve kapasitesi artırılacaktır.
  - Nezarethaneler, ifade alma ve görüşme odası, atış poligonu ve simülasyonlu atış eğitim merkezleri kurulacaktır.
- Gümrük iş ve işlemlerini basitleştirmek, kolaylaştırmak ve etkinleştirmek amacıyla bilgi teknolojileri uygulamaları geliştirilecektir;
- Güçlü, çağdaş ve dinamik bir organizasyon olmak amacıyla insan kaynakları kapasitesi güçlendirilecek, unvan ve kadro çeşitliliği azaltılacaktır.
- Hukuk Bilgi Sisteminin merkez ve taşra teşkilatında kullanılmasında etkinlik artırılacaktır.
- Kurum imajını güçlendirmek ve kurum kültürü oluşturmak amacıyla, hizmet içi eğitimlere ağırlık verilecektir.
- Tasfiye İşlemleri Otomasyon Projesinin (TİOP) güncellenip geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
- İhalelerdeki şeffaflık ve güvenliğin artırılması amacıyla elektronik ihale projesinin (e-ihale), internet üzerinden perakende satışların gerçekleştirilmesi amacıyla elektronik satış projesinin (e-satış) TİOP Projesinin bir alt bileşeni olarak uygulanmaya başlanması hedeflenmektedir.
- Tasfiyelik hale gelen eşyanın fikri ve sınaî haklar mevzuatına göre korunması gereken hakları ihlal eder nitelikte olduğunun anlaşılması halinde yapılacak işlemleri düzenleyen mevzuatın yürürlüğe konulması sağlanacaktır.
- Yürürlükte bulunan Tasfiye Yönetmeliği ile Ambar Yönetmeliği'nin uygulamaların açık ve şeffaf olmasını sağlamak amacıyla yenilenecektir.

- “Lojistik Merkezler Çalışma Grubu” kurulması ve lojistik merkezlere yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- Antrepoların denetimi kapsamında, kamera kayıt sisteminin standart getirilerek izlenebilirlik seviyesinin yükseltilmesi, akaryakıt antrepolarına manifold öncesi sayaç takılması işlemleri gerçekleştirilecektir.
- Bölgelerin depo ihtiyacının tespit edilmesi ve buna göre ihtiyaç duyulan depolarla ilgili planlama, projelendirme ve bu çerçevede inşa ve/veya kiralama çalışmalarının yapılması ve mevcut ambarların eksiklikleri giderilecektir.
- Kaçak eşya depolama ücretleri ile kaçak eşya yed-i emin ücretlerinin belirlenmesi amacıyla mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.
- Bakanlığımızın görev alanına giren konulara ilişkin bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alımı, satışı veya bedelsiz dağıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.
- Elektronik ticaretin gelişmesine ve yaygınlaşmasına yönelik çalışmalar kapsamında ve 2001/31/EG “Bilgi Toplumu Hizmetlerinin Özellikle Elektronik Ticaretin Ortak Pazardaki Bazı Yönleri Hakkında Direktif”e uyum sağlanması amacıyla Adalet Bakanlığının koordinasyonunda, Bakanlığımızın da katkılarıyla hazırlanan, düzenleme ve denetleme yetkisine sahip ilgili Bakanlık olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın belirlendiği, “Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı Taslağının yasalaşması hedeflenmektedir..
- 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda yapılan değişikliklere bağlı olarak ilgili yönetmeliklerde gerekli değişikliklerin gerçekleştirilmesi çalışmaları yürütülecektir.
- TOBB’nin ihtiyacı olan MERSİS tarafından üretilen ticaret sicil işlemleri ile ilgili veriler TOBB ile yapılacak MS SQL ve MERSİS yapısına uygun veri tabanı tasarımına göre her tescil işleminden sonra TOBB’a aktarımını sağlayacak uygulamaları gerçekleştirecektir.
- 2012 yılında veri aktarım ve ek yazılım ihtiyaçlarının siteme eklenmesi ile Esnaflar, serbest meslek erbabı, meslek örgütleri (sendikalar, odalar, birlikler ve bunların üst kuruluşları), kamu kurum ve kuruluşları ve diğerleri (apartman yöneticiliği vb.), ekonomik birimlere ait verilerin dahil edilmesi için projede gerekli yazılım eklemeleri ve ilgili kurumlarla entegrasyon çalışmaları gerçekleştirilecektir.

VI. EKLER

1:Mevzuat alışmaları

2: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

EK-1: Mevzuat Çalışmaları

- Bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde, 06/04/2011 tarihli ve 6223 sayılı kanunun verdiği yetkiye dayanarak çıkarılan 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kurulmuştur.
- 17.07.2008 tarihli, 26939 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 62 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile patlayıcı yapımında kullanılan amonyum nitrat içeren gübrelerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri belirlenmiş olup 19/11/2008 tarihli ve 27059 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 64 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) ile Dikili Gümrük Müdürlüğü, 13/5/2011 tarihli ve 27933 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 85 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile de Ünye Gümrük Müdürlüğü gübre ihtisas gümrükleri arasına dahil edilmiştir.
- 18/3/2011 tarihli ve 27878 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 83 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile motorlu kara taşıtlarının serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri belirlenmiş olup 5/11/2011 tarihli ve 28106 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 88 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile Derince Gümrük Müdürlüğü söz konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri arasına dahil edilmiştir.
- 26/4/2007 tarihli ve 26504 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 55 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 50 ila 63 üncü (50 ve 63 dahil) fasılları kapsamındaki tekstil ürünlerinin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri belirlenmiş olup 24/2/2011 tarihli ve 27856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 80 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile Sabiha Gökçen Havalimanı Gümrük Müdürlüğü söz konusu eşyanın hızlı kargo ile gelmesi kaydıyla serbest dolaşıma giriş işlemlerine yetkilendirilmiştir.
- 21/1/2011 tarihli ve 2011/3 sayılı Genelge ile düz camın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri yeniden belirlenmiş olup, eşyanın deniz yoluyla gelmesi kaydıyla İzmir Gümrük Müdürlüğü’nün yetkisi kaldırılarak yerine Aliağa Gümrük Müdürlüğü yetkilendirilmiştir.
- 11/3/2011 tarihli, 2011/15 sayılı Genelge ile AB menşeli olmayan deri ve deriden mamul eşya ve ayakkabının serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri arasına Erenköy Gümrük Müdürlüğü ilave edilmiş, ayrıca söz konusu eşya için ihtisas gümrüğü yetkisi bulunan gümrük müdürlüklerinin yanı sıra serbest bölgede imalatını yaptığını belgeleyen firmaların ürettikleri söz konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemlerinin serbest bölgenin gümrük işlemlerini yapan gümrük müdürlüklerinden gerçekleştirilmesine imkan sağlanmıştır.
- 18/03/2011 tarihli ve 27878 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 82 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile atık ve metal hurdaların Türkiye gümrük bölgesine girişi ile telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanları, pil ve akümülatörün serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulacağı gümrük idareleri belirlenmiş olup 10/06/2011 tarihli ve 27960 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 86 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği ile Habur Sınır Kapısı plastik ve kağıt atık girişine yetkilendirilmiştir.
- 29/11/2011 tarihli ve 28127 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İthal ve İhraç Edilecek Gıdaların Giriş ve Çıkış Kapılarının Tespit ve İlanına Dair Tebliğ’de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (Seri No:52) ile alkollü içkilerin Türkiye Gümrük Bölgesine ve serbest dolaşıma giriş işlemlerinin gerçekleştirilebileceği gümrük idareleri belirlenmiştir.
- TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayi A.Ş.’ye hizmet veren Akıncı Gümrük Müdürlüğü, 28/4/2011 tarihli ve 27918 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4/3/2011 tarihli ve 2011/1670 sayılı

Bakanlar Kurulu Kararı ile kapatılmış ve Akıncı Gümrük Müdürlüğünün süregelen işlemlerinin Ankara TIR Gümrük Müdürlüğüne yürütülmesine başlanılmıştır.

- 22/12/2011 tarihli ve 28150 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 29/11/2011 tarihli ve 2011/2474 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlığımız taşra teşkilatı Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ve bunlara bağlı Gümrük Müdürlükleri, Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlükleri, Tasfiye İşletme Müdürlükleri, Laboratuvar Müdürlükleri ve Personel Müdürlükleri şeklinde yapılandırılmıştır
- Gümrük mevzuatında gerçekleştirilen düzenleme ile **bir kısım gümrük işlemlerinin** (özel antrepolarda, eşya giriş ve çıkış işlemleri tespitinde) Gümrük Müşavirleri tarafından yerine getirilmesi mümkün kılınmıştır.
- Bakanlığımız ile Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Türkiye Bankalar Birliği ve Devlet Planlama Teşkilatı arasında imzalanan Protokoller kapsamında **veri aktarımı ve/veya veri değişim işlemleri** yapılmaktadır.
- Bakanlığımız internet sitesinin “Gümrük Otomasyonu Projesi WEB Uygulamaları” sayfasında bulunan “**VEDOP SORGULAMA**” seçeneği alanında tescil numarası ile sorgulanan ihracat beyannamesinin kapanma tarihi ile beyanname bilgilerinin Maliye Bakanlığı’nın VEDOP Sistemi’ne aktarıldığı tarihin kullanıcılar tarafından görüntülenmesine imkan sağlanmış olduğundan, Maliye Bakanlığı’ndan yapılacak KDV iadesi taleplerinde kullanılacak ihracat beyannamelerinin ilgili gümrük idaresince onaylanması uygulamasına son verilmiştir.
- Gümrük idarelerince verilen dahilde işleme izinleri kapsamındaki eşya ile ilgili süre uzatımlarına esas teşkil edecek tespit yetkilendirilmiş gümrük müşavirince yapılacağı hükme bağlanmıştır.
- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre araçlara el konulması ve teminatla iade ile para cezalarının taksitlendirmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.
- Kaçak zannı ile bir yılı aşan süredir ambarlarda bekleyen araçların tasfiyesinin çabuklaştırılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.
- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren sol bacak engeli olan gaziler tarafından kullanılmak üzere gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilecek araçlarda özel tertibat bulunma zorunluluğu kaldırılmıştır.
- Özellikle posta ve hızlı kargo yoluyla gelen ve önemli değeri olmayan eşyaya ilişkin muafiyetin suiistimal edilmesinin önlenmesi amacıyla, 19.04.2011 tarih ve 2011/23 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılarak, 06.07.2011 tarih ve 2011/39 sayılı Genelge yürürlüğe konmuştur.
- 4 Seri No’lu Nihai Kullanım Tebliği hükümleri revize edilerek 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Gümrük Yönetmeliğinde düzenlendiğinden, söz konusu Tebliğin tüm ek ve tadilleri yürürlükten kaldırılmıştır.
- 20.08.2011 tarih ve 28031 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nda değişiklik yapan 2011/2087 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemelerde;
  - Hem tüzel kişiliklere 75 Avro’yu geçmeyen eşyaya tanınan muafiyet hakkından yararlanma imkânı getirilmiş hem de yoruma açık bir ifade olan ve uygulama farklılıklarına yol açan “ticari miktar ve mahiyette olmayan” ifadesi 45 inci madde metninden çıkarılarak uygulamada yeknesaklık sağlanmıştır.

- Karar'da yapılan değişiklik ile muafiyetin kapsamı genişletilmiş olup daha önce söz konusu muafiyeti sadece gerçek kişiler kullanabilirken ve eşya için "ticari miktar ve mahiyette olmama" şartı aranırken, yapılan değişiklik ile hem tüzel kişiliklere bu muafiyet hakkında yararlanma imkânı getirilmiş hem de 75 Avro altında posta ve hızlı kargo yoluyla gelen tüm eşyanın ticari mahiyette olmadığı kabul edilmiştir. Böylece, gerçek ve tüzel kişiler bu değerin altındaki eşyayı muafiyetten faydalanarak gümrük vergisi ödemeksizin ve gümrük formalitelerine muhatap olmaksızın kısa sürede temin edebileceklerdir. Bu düzenleme ile firmalar ve gerçek kişiler adına hem zaman hem de maliyet açısından önemli bir kazanç sağlanacaktır.
  - Kararın 13 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelmeksizin serbest dolaşıma giriş işlemleri yapılan gemilerin uluslararası gemi siciline kayıt şartına alternatif olarak milli gemi siciline kayıt şartı getirilmiştir. Sektörün talebi ve Denizcilik Müsteşarlığının teklifi üzerine yapılan söz konusu değişiklik ile hali hazırda milli gemi sicili kaydı olan bir geminin uluslar arası gemi sicili kayıt şartına gerek kalmaksızın ithali mümkün olabilecektir. Bu değişiklik ile gemi ithaline ilişkin getirilen şartlara bağlı olarak mağduriyet oluşmaması konusunda denizcilik sektörüne destek sağlanmıştır.
  - Kararın 59 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan ve kara sınır kapılarından çıkış ve sonrasında giriş yapan kişilerin yolcu beraberi eşya muafiyeti hakkında yararlanabilmesi için yurt dışında en az üç gün geçirmiş olması şartını düzenleyen hükmün, uygulama aynı kalacak şekilde madde metni daha açık ifadeyle tekrar kaleme alınmış ve gümrük idarelerinde karşılaşılabilen uygulama farklılıklarının önüne geçilmiştir.
  - Kararın 97 nci maddesine yapılan ekleme ile, deniz ve hava ulaşım araçları tarafından yabancı limanlar ve meydanlardan kendi ihtiyaçları için getirilen ve muafiyetle ithal mümkün olan donatım ve işletme malzemesinin bu araçlar adına gönderilmiş olması halinde de aynı muafiyetten faydalanması imkanı tanınmıştır.
  - Posta ve hızlı kargo yoluyla gelen eşyaya yönelik olarak gerek Kararın 45 inci maddesinde yapılan değişiklikler gerekse yapılan alt düzenlemeler sonrasında hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerin hangi durumlarda dolaylı temsilci yetkisini kullanabileceği hususlarında oluşan tereddütleri gidermek açısından hızlı kargo firmalarının yetki kapsamına herhangi bir değişiklik getirilmeden 126 ncı madde metni yeniden düzenlenmiştir
- UND ve RODER'in, UND çatısı altında birleşme kararı alması ve RoderNet uygulamasının UND-NET olarak kesintiye uğratılmaksızın devam ettirilmesi amacıyla RoderNet uygulaması sona erdirilerek UND-NET Sistemine geçilmiştir. Söz konusu sistem ile taşıyıcılara alternatif bir teminat uygulaması sunulmuştur. Eşyanın gümrük idaresinin nitelikli beyanının elektronik imzalı olarak sunulması sağlanmıştır.
  - 08.04.2011 tarih ve 27899 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 15 Mart 2011 tarih ve 2011/1546 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu kararı eki 4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar'da değişiklik yapılmak suretiyle, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna tanınan hallerle ilgili suiistimallerin önlenmesi ile uygulamadaki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır.
  - 01.10.2011 tarih ve 28071 Sayılı Resmî Gazetede Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Taşra Teşkilatı Personeli Kılık ve Kıyafet Yönetmeliği yayınlanmıştır.
  - 13.01.2011 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilen ve 14.02.2011 ve 27846 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan yürürlük tarihi 01.07.2012 olan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Bakanlığımız sorumluluğuna verilen ikincil mevzuat hazırlık çalışmalarına başlanılmış ve yıl

içerisinde çalışmalar tamamlanma aşamasına gelmiştir. İkincil mevzuat düzenleme çalışmaları, Bilim Komisyonu üyelerinin, Bakanlığımız ve ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla sürdürülmektedir.

Bu çalışmalar kapsamında;

- Ticaret Sicili Tüzüğü
- Ticaret Şirketlerinin Denetimine Dair Tüzük
- Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Genel Kurul Yapılmasına Dair Tüzük
- Ticaret Sicili Müdürlüklerinin Kurulmasına ve Sicil işlemlerinde İşbirliğinin Sağlanmasına Dair Yönetmelik
- Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporunda Yer Alacak Asgari İçeriklere Dair Yönetmelik
- Anonim Şirketler Dışındaki Ticaret Şirketlerinin Genel Kurul ve Ortaklar Kurulu Toplantıları ile Sermaye Şirketlerinin Yönetim Kurulu ve Müdürler Kurulu Toplantılarının Elektronik Ortamda Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sermaye Şirketlerinin Açacakları İnternet Sitesine Dair Yönetmelik
- Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantıları ve Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcisi Hakkında Yönetmelik
- Anonim Şirketlerde Tevdi Edilen Pay ve Pay Senetlerinin Genel Kurulda Temsiline Dair Yönetmelik
- Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olmayan Anonim Şirketlerde Kar Payı Avansının Dağıtılmasına İlişkin Tebliğ
- Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği Gümrük ve Ticaret Bakanlığının İznine Tabi Olan Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ
- Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olmayan Anonim Şirketlerde Kayıtlı Sermaye Sistemine İlişkin Esaslar Tebliği
- Eski Türe Dönüş Tebliği
- Şirketler Topluluğu Tebliği
- Sermaye Piyasası Kanununa Tabi Olmayan Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarında Birikimli Oy Kullanılmasına İlişkin Tebliğ
- Elektronik Ortamda veya Dosyalama Suretiyle Tutulacak Ticari Defterlere İlişkin Tebliğ
- Finansal Tabloların İlanı Tebliği
- Anonim Şirket Genel Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin İç Yönergede Yer Alacak Asgari Unsurlara İlişkin Tebliğ
- Birleşme, Bölünme, Tür Değiştirme ve Aynı Sermaye Konulması Sonucunda Şirket Kayıtlarında Bulunan Taşınır ve Taşınmazların İlgili Sicillerinde Yapılması Gerekli İşlemlerin Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ
- İşlem Denetçilerine İlişkin Tebliğ
- Uygulama Tebliğlerinin,
- hazırlanmasına ilişkin çalışmalar sürdürülmüştür.

6102 Sayılı Kanunla Getirilen Bazı Yenilikler

- Halka açık olmayan şirketler için de kayıtlı sermaye sistemi getirilmiştir.
- Tek kişilik anonim ve limited şirket kurulmasına imkan tanınmıştır.
- “Kuruluş Belgeleri” kavramı getirilmiştir.
- Uluslararası Standartları İle tam uyumlu TMS’ye göre defter tutma yükümlülüğü getirilmiştir.
- Şirket birleşmesi, bölünmesi ve tür değiştirmesi yeni esaslara bağlanmıştır.

- Şirketler topluluğu hukukumuzda ilk defa düzenlenerek, ana ve yavru ortaklıklar arasındaki ilişkiler belli kurallara bağlanmıştır.
- Yönetim Kurulu üyesinin pay sahibi olma şartı kaldırılmıştır. Bir üyeli yönetim kuruluna imkan tanınmıştır.
- Tüzel kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebileceklerdir.
- Elektronik ortamda yönetim kurulu toplantısı yapılabilecektir.
- Yönetim Kurulu üyelerinin ve yakınlarının şirkete borçlanmaları yasaklanmıştır.
- Kuruluşuna Bakanlığımızca izin verilen anonim şirketlerin Genel Kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisi bulundurma zorunluluğu korunmuş, bunların dışında kalan şirketler ihtiyari hale getirilmiştir.
- Elektronik ortamda Genel Kurul toplantısı yapılması imkanı getirilmiştir.
- Şirketlerde şeffaflığın sağlanması amacıyla, ilgililerin, şirketle ilgili bilgilere, şirketin yaptığı açıklamalara, çağrılara, beyanlara ve hazırladığı belgeler ile finansal raporlarına ulaşabilmesi için her sermaye şirketine bir internet sitesi açma zorunluluğu getirilmiştir.
- Limited Şirketlerin de intifa senedi yani ortaklık hakkı vermeyen ancak kar payı gibi belirli menfaatler sağlayan senet çıkarabilmesine imkan tanınmıştır.
- Azlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı (m.360)
- Pay sahiplerinin şirkete borçlanma yasağı getirilmiştir.
- Pay sahipliği hakları genişletilmiştir.
- Kanunda, Mer'i TTK'ya göre daha fazla eylem ve davranış cezaı yaptırıma bağlamıştır
- Ticaret Sicili kayıtları merkezi olarak elektronik ortamda tutulacak ve kayıtlara elektronik ortamda erişim sağlanacaktır.
- Denetim Kurulları kaldırılmış, tüm sermaye şirketleri bağımsız denetime tabii kılınmıştır.
- 1/3/2013 tarihine kadar denetçi atamak zorunludur.
- Denetçi, şirketin ölçeğine göre; ortakları YMM veya SMMM unvanını taşıyan bağımsız denetleme kuruluşu veya bir veya birden fazla YMM veya SMMM olabilir.

- Belediyeler ile diğer gerçek ve tüzel kişilerce hal kayıt sistemine ilişkin yapılacak iş ve işlemler hakkında Genelge hazırlanmıştır.
- Sebze ve Meyve Ticareti ve Hal Kayıt Sistemi Hakkında Tebliğ hazırlanmış ve 7 Aralık 2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- "Lisanslı depoculuk sistemine dair usul ve esasları düzenleyen 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa istinaden bu güne kadar Bakanlığımızca yürürlüğe konulan diğer yedi (7) Yönetmelikte de; sistemin hayata geçmesiyle beraber uygulamada yaşanan bir takım sorunları gidermek, Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunun kurumsal alt yapısının tesis edilmesini ve güçlendirmesini temin etmek, kamu hizmetlerinin sunumunda idari basitleştirmeyi sağlamak ve bürokrasiyi azaltmak üzere 12 Kasım 2011 tarihli ve 28110 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelikler ile önemli değişiklikler yapılmıştır.
  - Türkiye - Şili serbest ticaret anlaşması çerçevesindeki menşe kümülasyon sistemi kapsamı ticarete eşyanın tercihli menşenin tespiti hakkında yönetmelik 15 Mart 2011 tarihli ve 27875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
  - Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülayonu Sistemi (PAAMK) Yönetmeliği Ürdün'ü de dahil edecek şekilde 15 Mart 2011 tarihli ve 27875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle ve liste kurallarını EFTA ülkeleri açısından AS 2012 değişiklikleri

doğrultusunda güncellemek üzere 24 Eylül 2011 tarihli ve 28064 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

- Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Yönetmeliği Arnavutluk'u da dahil edecek şekilde 2 Ağustos 2011 tarihli ve 28013 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir. İki Tarafli Menşe Kümülyasyonu Yönetmeliği ise Arnavutluk'u kapsamdan çıkaracak şekilde 2 Ağustos 2011 tarihli ve 28013 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilmiştir.

Ek-2: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasalık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler ve benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgiler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (ANKARA- 30/04/2012)

Ziya ALTUNYALDIZ
Müsteşar

Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2011 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (ANKARA-30/04/2012)

Fatih İslam KARAOĞLU
Strateji Geliştirme Başkanı V.

